

دامت د
حماسو
علمبردار

مياشتنی

حریت

د اسلامي انقلاب دا هدفو خپروونکي

کابل!
د ماتمونو
په دریاب
کي
د فاتحانو
په انتظار

شورای نظار
قدرتی فراهم
آمده از
تبلیغ

د شمال ائتلاف درامنځ ته کیدو لږوونکي انکشافات!!

* * *

دخوست تر فتحی وروسته « تخار » ولی تسلیم شو؟

ببرک کارمل د ائتلاف لویه څه ډول توده کړه؟

* * *

يعقوبی او جنرال باقي چا ووژل؟

* * *

د دولتي امنیت وزارت پوستونه دمسود او

ببرک کارمل ترمنځ څنگه وويشل شول؟

استاذ رباني
دسیاسی
انتحار په
لوری

۰۰ دین و دنیا و آخرت و اولاد و غیره

خداوند تعالی در قرآن مجید فرموده است: «وَلَا تَتَّبِعُوا الْاَوَّلَیْنَ وَلَا الْاٰخِرَیْنَ وَلَٰكِنَّ تَتَّبِعُوْا اِلٰهَکُمْ» (توبه: ۳۱) «و نه از پیشانیان و نه از پسانیان پیروی کنید، بلکه خداوند تعالی را پیروی کنید»

در این آیه شریفه، خداوند تعالی به ما دستور داده است که از هیچ کس و هیچ چیز پیروی نکنیم، مگر از خداوند تعالی. این بدان معناست که ما باید از هر گونه تقلید و تقلید از دیگران، از هر گونه تقلید از پیشانیان و پسانیان، از هر گونه تقلید از اولاد و غیره، از هر گونه تقلید از دنیا و آخرت، از هر گونه تقلید از هر چیزی که غیر از خداوند تعالی است، اجتناب کنیم.

« ۶۸ آیه »

دین و دنیا

خداوند تعالی

خداوند تعالی

دین

خداوند تعالی

خداوند تعالی

خداوند تعالی

خداوند تعالی

خداوند تعالی

خداوند تعالی

میاشتنی

حریت

داسلامي انقلاب داهدافو خپروونکي

دلیکوالو دشوری ترنظر لاندی
سر محرر: محمد نذیر «بشارت»

دوهم کال ، لومړی او دوهمه گڼه ۱۳۷۱ کال د زمري او وږي میاشتې

پر له پسي لمبر ۱۴ او ۱۵

ددی گڼې مطالب :

- ۱- سرمقاله..... (۲)
- ۲- شوری نظار قدرت فراهم آمده از..... (۶)
- ۳- دامت د حماسو علمبردار..... (۹)
- ۴- دشمال د ائتلاف درامینځ ته کیدو..... (۱۰)
- ۵- حزب و جمعیت..... (۱۸)
- ۶- کابل دماقونو په گرداب کې..... (۲۰)
- ۷- نظام کامل حیات..... (۲۸)
- ۸- یو لویغاړی دوه نندارې..... (۳۳)
- ۹- ضرورت اکادمي های علمی و..... (۳۴)
- ۱۰- دیوی نوی دنیا جوړول..... (۴۰)
- ۱۱- دیوه پاکستاني ژورنالست مرکه..... (۴۶)
- ۱۲- نقدی پر مجموعه داستانی باران..... (۵۰)
- ۱۳- په جواب نقد بر مجموعه داستانی.... (۵۲)
- ۱۴- شعرونه..... (۵۴)
- ۱۵- دزړه له کومې مننه..... (۵۵)
- ۱۶- دحریت یو کلن ژوند دلیکوالو..... (۵۶)
- ۱۷- دهشید جگتورن غنی خان په یاد..... (۷۳)
- ۱۸- گړنگونه چی حادثو ته..... (۷۵)

بانکی پته

اکاونټ نومره (۷۰۱۴)

عمان بانک لمیتد پشاور پاکستان

دگڼون بیه :

کلني په پاکستان کي (۸۵) کلداري
په اوپا اوامريکا کي (۳۰) والره
په عربي هیوادونو کي (۷۵) ريال
ديوي گڼي بيه په پاکستان کي (۱۰) روپي يادهغه معادل

مؤقت پستی ادرس:

میاشتنی حریت، پست پکس ۷۰۶

یو نیورستی ټاون پېښور

کمپوز و دیزاین از: مصطفی «سحر»

دارنگ وطن او دامظلوم ملت له مور نه څه غواړي؟!

باید اوس په گران افغانستان کې سوله وای، نوردجګړې لمبې ناستې ۱، سکروټی یې مړې وای، مهاجرین مو په وطن کې ځای په ځای شوي وای، د هیواد اداره موسبانه وای، دولس دزخمونو دټکورو ارادو او هڅو مو د ملت کېدلی روح ارام کړې وای او دیوه خوشحاله افغانستان د جوړېدو تصمیمونو مو وپنوالوته د بڼه مستقبل امید ورکړې وای او بالاخره د ترڅی ماضی او خوږی راتلونکی ترمنځ مو د بیلټون پولې درېدلې وای.

دا ټول زموږ د مسلمان ملت انتظار ؤ، دایې مسلم حق ؤ، موږ لویه جګړه کتلی وه، لویه امپراتوری مو ماته کړې وه، د جګړې ډټولو عواملو په ځپلو بریالی شوي وو.

نور باید زموږ د ولس غوښتنه پوره شوي وای مګر چاچي نه غوښتل په افغانستان کې د «مجاهدینو» حکومت جوړ شي، هغه مجاهدین چی د عصر دیوی لویی حادثې د ایجاد ویاړ لري، د یوی خطرناکې جګړې تجربه لري، جهانی شهرت او تیارز لري او د اسلام او وطن د خدمت سر شاره جذبې لري، دهماغو ځواکونو د ظلم او تیری لاسونه راوغښتل او د وطنفروش ببرک، جنایتکار دوستم... او متعصب احمدشاه «مسعود» له لستونی راووتل او دشمال دفاشیستی حرکت په جوړولو قام شول.

د شمال فاشیستی جریان زموږ د محروم ملت دملیونونو لیتره مقدسی وینی په بیه دگتلی معرکې او دځوارلس کلنې یې مثاله مبارزې د سویی د غلا کولو ناروا هڅه وه.

دی اختلاف د افغان ولس په ارمانونو او انتظارونو یې رحمانه گوزار وکړ، په دی برسیره چی دهغه عظیم الشانه فتحه یې سپړتاکړه زموږ په مجاهد ملت ښی یویل ځورونکي جنگ تحمیل کړ، او زموږ ملی وحدت ته ئې خطرناک گواښونه راولاړ کړل.

اوس خود شمال داتتلاف ماهیت بیخي واضح شوی، زموږ باشهاسته ملت له خپلو ټولو مشکلاتو سره سره دهغه په وړاندې ددریدو تصمیم نیولی، افغان بیدار ملت ورځ په ورځ دا درک کوي چی دشمال ټوله لویه ددی لپاره جوړه شوه چی له دوی څخه د شهامت انتقام واخلی او دوی دی ته پرېنږدی چی دینی ورځی خاوندان شي،

زموږ ولس په دی پوهیږي چی ببرک کارمل او نور بدنام ماتی خوږلی کمونیستان تری د غچ اخيستو هلې ځلې کوي، ددوی د حکومت دنړولو، ددوی درسواکولو او ماتولو غچ او بالاخره د کمونیزم او کمونیستی امپراتوری د بلاك د لړزولو انتقام، او داپه هیڅ توګه حیرانونکي نه ده، ببرک، نجیب او دهغوی نورو کمونیستو ملګرو که د خپل ولس د قتل عام جرم کولای شوی او روسانو ته ئې خپل وطن، شرف، ناموس، خپلواکي او خاوره په دواړو لاسو وړاندې کولای شوی، په روانه فاجعه باندی زموږ د ویرونو ځپلی ولس اخته کول باید هیچا ته د توقع خلاف نه وي،

مګر استاد «ریاني» او قوماندان احمد شاه مسعود چی زموږ له مقدس جهاد او ملت سره کومه جفا وکړه هغه ټولو مسلمانانو ته د حیرانتیا خبره ده.

په استاد ریاني او احمدشاه مسعود اوس هم لا ناوخته شوی نه ده دهغوی کولای شي په خپله غوره کړي تگلار باندی تجدید نظر وکړي، له کمونستانو سره ئې ائتلاف پای ته ورسوي، دسیکناړیستی قیابلاتو د پاللو په ځای په خپل مظلوم ملت رحم وکړي، په خپل مستقبل زړه وسوځوي او پرېنږدي چی تاریخ یې د اسلام او وطن د بد ترینو خاینانو په توګه نومونه ثبت کړي، ددی ترڅنگ ډټولو هغو اشخاصو او قوتونو په اوږد د مسؤلیت تر ټولو دروند پېټې پروت دی چی مجاهدین دی، دهجا په ارمان معتقد دی او په دی باور لري چی دامظلوم قوم او بریاد شوی وطن پری حق لري.

دهغوی رسالت دی چی د هیواد روانه وضعه خطرناکه او بدشګونه ویولی، د ملت د تباهی او وطن د لاسوځیدو او ړنګیدو سبب ئې وگڼي او بالاخره بدلون ئې د خپل ولس دمرګ او ژوند خبره وشمیري.

په همدی بنا پکار ده د ملت او وطن د اسیوی فریاد او دا ارمانی کړیکه دهر مسلمان او وطندوست افغان په غوږیوکی تندریزی انگازي وکړي چی باید نور په قاطعیت او قوت هغه لاسونه غوڅ شي—

چی په نویو فاجعو باندی زموږ د مظلوم قوم ډاډولو لپاره را اوږدېږي، باید هغه پېښی لنډي شي چی په دی مظلوم وطن کی دنورو اوږونو د بلولو لپاره قدم اخلی او هغه ارادی ماتی شي چی زموږ د فاتح او بهادر ملت په مبارزه، سرنوشت او مستقبل لویی کوي.

وړونکی نقش ته ملاوتله د استاد رباني حالت او لهجه بدله شوه ، هغه حکمتیار ته د التماس تر حده دحان نردی کولو هڅه وکړه غوښتل ئی چی دهغه دتوجه په جلبولو سره دمجددی صاحب مخالفت ددی لپاره کوی چی هغه: ددوه میاشتنی دوری له پای ته رسیدو سره سم ددولت دانتقالی ریاست کرسی ته دحان رسول له شکونو او خطرونو ویاسی.

هغه په چی کله د حکمتیار ملاقات ته ورغی نو داخبره به یی په ژبه ناسته وه چی « ورور حکمتیاره: جمعیت په خطرناک مشکل کی لویدلی له دی ستونزی نه ئی په ایستو کی له ماسره مرسته وکړه » د استاد رباني مطلب دکابل په ائتلاف کی دجمعیت پری وتل ؤ خو محترم استاد رباني اوس هغه وضعه بدله کړی ده ، هغه غواړی چی دحزب اسلامی پر خلاف په دریدو سره دهغو ټولو کورنیو او بهرنیو ځواکونو توجه دحانته ور واړوی چی دحزب اسلامی او « حکمتیار » مخالفت ددی لپاره کوي چی هغه د آزاد، واحد او په دحان متکی افغانستان دجوړولو لپاره لویه قوه او اهم فکتور گئی ،

دکابل دوروستی نښتی په رابطه چی استاد رباني د «حکمتیار» او حزب اسلامی په برخه کی د خصوصت او عقدی په کومه ژبه خبری وکړی هغه زموږ د پاس ټولو خبرو ښه ثبوت دی ، هیچا فکر نه کاوه چی استاد رباني به دکاذب اقتدار په هوس کی دومره راپټیږی چی د مسلمانو مجاهدینو په مقابل کی دهغو ملحدو قوتونو ددفاع وکیل شی چی ۱۴ کاله له روسی لښکرو سره اوږه په اوږه زموږ د مظلوم ملت په وژلو او لوټولو بوخت وو لاسونه یی تر څنگلو پوری زموږ د بی دفاع ولس په وینو سره دی او دټول هیواد دډنگولو یی رحمه مجرمان دی، استاد رباني په دی کار ډیره تاوانی سودا کوی او یوه ناکامه تجربه تکراری دا تجربه دمجددی صاحب د ازموینه چی نتیجه یی موږ ټولو ته څرگنده ده او بی له دی چی رباني په یوه مطلق سیاسی انتحار محکوم شی بله نتیجه نه لری،

کمونستان په په استاد رباني عینی کانه کوی، له هغه نه په د جهاد په خلاف دومره استفاده کوی چی دهغه شخصیت بیخی مسخه کړی او بیا به یی یاپه ډیر ذلت له صحنی لری کوی او یابه ئی په ډیره بی عزتی په بشپړه توگه په لمنی کی ولویږی اوس عملاً په کابل کی د پخوانی رژیم بقایاوی واکمنی دی د پخوانی رژیم پاتی وسلوالی قواوی ابتکار په لاس کی لری او ددولتی امنیت شبکه یی په ټول جدیت په فعالیت بوخته ده .

موږ دا د استاد رباني په خبرگو یی چی له دی چی پری ناوخته شی په خپل سیاست تجدید نظر و کړی د خپل جهاد او ملت پر ضد له ولاړو ځواکونو څخه خپل صف بیل او د اسلام دسر لوړی او دجگړی او بهرنیو لاسوهنو څخه دگران افغانستان د ژغورلو لپاره دخپلو مجاهدو وروڼو ترڅنگ ودړیږی.

د حریت ، ددوهم نشراتی کال دیپیل له امله:

پروس: دچنگاښ په میاشت کي موږ « حریت » د اسلامي انقلاب د څو مخلصو زامنو په مرسته په بشپړه توگه په دي نيت شروع کړه چي اسلام او خپل وطن ته خدمت و کړاي شو موږ په هيڅ توگه ددي ادعا جرئت نشو کولاي چي کار مو د خپل رسالت د اقتضائو په معيار پوره ؤ ، او نه دا ويلاي شو چي د يوي پټي خپرونې ډيري ځانگړتياوي مو خپلي کړي خو داخبره په ډير مسئوليت کولاي شو چي زياتره مو هغه څه ليکلي او خپاره کړي چي يا دزړه له کومي پري معتقد وو او ياموني خپراوي په يوه ډول نه يو ډول گټور گڼلي دي، نه مو دچا پلوي د شخصي تمايل او گټي په بنسټ کړي او نه مو مخالفت دخپل خوښ او ناخوښ له مخي کړي دي، زموږ د قضاوت او برخورد معيار د اسلام او ملت گټي وي ، داچي د هغو په تشخيص او درک کي څومره په سمه وو او څومره په غلطه ، هغه بيله خبره ده او دا قضاوت مو خپلو گرانو لوستونکو ته پريږدو شايد هغوي دخپل قضاوت زياته برخه د هغو درنو ليکوالو په نظرياتو کي مطالعه کړاي شي چي په همدې گڼه کي په خپريږي .

موږ د حرت ددوهم کال دپيليدو په مناسبت د اسلام او ملت د خدمت په لار کي د خپل خلوص تعهد نوي کوو او د لوي خداي (ج) دربار ته دتوفيق دعاکوو.

از اینکه مرهون نبرد خویش با دشمن باشد مدیون تبلیغاتی بود که رسانه های گروهی غرب برایش براه انداخت. شورای نظار از طرف مخالفین همیشه متهم به جانبداری از گرایش های التقاطی بوده است ولی درین میان در وجود يك گروه التقاطی اندیش یعنی سازمان (الحدید) در کنار مسعود تردیدی وجود ندارد. تا قبل از واقعه تخار که طی آن جمعی از برجسته ترین فرماندهان جمعیت

زیرا قدرقند ترین قوماندانان حزب در تخار یعنی بشیر شهادتیار نیز روابط خوب با او داشت و سید جمال عملاً در برابر شورای نظار تنها بود. بهرحال این دسیسه بوسیله يك قوماندان حزب عملی شد تا با سابقه اختلاف میان حزب و شورای نظار ، عملی کاملاً موجه جلوه نماید و فرصت بهر برداری تبلیغاتی علیه حزب اسلامی فراهم آید. سید جمال بوسیله شورای نظار

هیچکس درین رابطه صریح تر از کشتمند سخن نگفت هیچکس نیز سخن وی را تردید نکرد! کشتمند در همان آغاز اعلام ائتلاف میان شورای نظار و جنبش اسلامی برهبری رشید دوستم در مصاحبه با بی بی سی گفت: این ائتلاف (با شورای نظار) ثمرهء ماها بحث و مذاکره و تبادل نظر است که درین جلسات هم ما و هم طرف مقابل در قسمتی از نظرات خویش تعدیل و تجدید نظر را پذیرا شدیم و از تندروی صرف نظر کردیم.

بوسیله سید جمال یکی از قوماندانان حزب اسلامی به شهادت رسیدند مسعود در شورای نظار فرصت يکه تازی و توان اعمال استبداد رای را نداشت در میان شهدا چهره های چون قاضی اسلام الدین وجود داشت که از نخستین همراهان کاروان تحریک اسلامی در افغانستان بود یعنی عناصر که بخاطر مصلحت های مقطعی هرگز حاضر به فدا کردن اصول نبودند و با حضور آنان گرایش های انحرافی بحال تبارز و میدان عمل در شورای نظار نداشت.

این سوال هنوز بدون جواب باقی مانده است که چگونه يك قوماندان حزب اسلامی دست به عملی میزند که در صورتی که میدانند توان مقابله با عکس العمل طرف مقابل را ندارد، بسیار دشوار است اگر این عمل راناشی از اشتباه محاسبه توسط سید جمال بدانیم

ستگیر گردید ولی در جریان تحقیق از وی هیچ فرد بیطرفی حضور نداشت فقط به بعضی از اعضای شورای نظار و جمعیت فرصت دیدار از وی میسر گردید ، اگر این تحقیق بوسیله يك کمیسیون بیطرف صورت می گرفت شاید انگیزه اصلی این جنایات چنین در پرده ابهام باقی نمی ماند و سید جمال و برادرش را زاین قتل هارا با خود بگور نمی بردند.

اکثر قوماندانان جمعیت که با شورای نظار و مسعود مخالف بودند وقتی به پشاور می آمدند و شیوه رفتار مقامات مسئول جمعیت با مجاهدین و پراکنده گی ها وی سر و سامانی های این تنظیم را می دیدند در بازگشت دست بسوی مسعود دراز میکردند انجیر بصیر خالد فرمانده جمعیت اسلامی در بدخشان (که مستقل از شورای نظار عمل میکرد) و باقی اکثر قوماندانان

جمعیت با شورای نظار تعهد کردند و با این ترتیب جمعیت اسلامی در شورای نظار ورهبری احمد شاه مسعود خلاصه شد.

کودتای شهنواز تنی برضد نجیب و پشتیبانی حزب اسلامی از آن مهمترین تحولی بود که بعد از خروج قوای روسی از افغانستان اتفاق افتاد ، شکست این کودتا به تضعیف جناح خلق در اردوی رژیم کابل انجامید و در مقابل موقف پرچمی ها برهبری کارمل راتقوب غود ، جناح کارمل که بعد از تحولات سریع در شوروی شکست کمونیزم را کاملاً حتمی می دیدند درصدد برآمدند تا با تغییر اید تولوژی، نیروهای کمونیست در کابل را که دچار سر درگمی بوده و از فقدان ایدئولوژی رنج می بردند باریگر متشکل سازند، تغییر ایدئولوژی بشکلی صورت گرفت تا با در نظر گرفتن گرایش های قومی در میان بعضی از جناحهای مجاهدین، زمینه ائتلاف با آنان فراهم آید و به این ترتیب از خطر حاکم شدن بنیاد گرایی اسلامی در افغانستان جلوگیری گردد.

یکی از مهره های فعال درین بازی کشتمند بود او در تفاهم میان حزب وحدت و ملیشه های فرقه اسماعیلیه نقش مهم بازی کرد و برادر کشتمند که شازرد افیر سفارت افغانستان در تهران بود درین رابطه با ایرانی ها به تفاهم رسید، شرکت ایران درین طرح فقط در همین حد محدود ماند بلکه ایرانی ها مستقیماً با ملیشه های شمال برهبری دوستم نیز تماس برقرار نمودند .

حزب وحدت به تنهایی برای هدفی که کمونیست ها داشتند کافی نبود بلکه باید با شورای نظار که گرایش های قومی و لسانی در آن کاملاً محسوس بود تماس گرفته می شد. این تماس ها چگونه صورت گرفت؟

هیچکس درین رابطه صریح تر از کشتمند سخن نگفت هیچکس نیز سخن وی را تردید نکرد! کشتمند

تکل دامت د حماسو علمبردار

د خپل پروردگار د ربار ته د عجز لاسونه او چټ کړی پر شونډو یی د:

«حسبنا الله ونعم الوکیل، نعم المولی ونعم النصیر» مقدسه دعاده چی ده ته یی عظمت وربخښلی، دلته ماته د تاریخ پانځی یوځل بیا رامخی ته شی نوی حماسی او داستانونه می د ذهن په پرده ځان ښی:

طارق چی د اروپا پر ساحل بیږی سوځوی!!!

ابن قاسم چی د (داهر) دیپلانو او لښکرو مخی ته ځان جوړوی!

ایوبی چی القدس، د یهودو اونصاراؤ له منگلو نه خلاصوی او غزنوی چی سومنات یی رانسکور کړی دی او په جواهری یی د خدای (ج) بنده ګان خوشحالوی....

زه د همداسی یوه بل اتل په مخ کی ولاړیم.

د همداسی قهرمان چی په هیڅ کی هرڅه دی خو د یوه ولس، یوه ټبر او یوی سیمی نه، د ټول امت دی، په څیره کی د ډیرو حادثو او حماسو داستانونه تصویر په سترګو کی دسترو بریو او فتحو دواړو ځلا!!!

او په تندی کی د سترو ارمانونو او هدفونو د هیلو او تلوو څرګونه، د تللیو عظیمتونو د بیرته ګټلو ارمانونه او.....

نو! ژوندی دی وی دغه اتل، بریالی دی وی د ملت او امت د حماسو دغه علمبردار!

په تندی د فتحو ځلا، پر خوله د تکبر او غرور موسکا، آخر دایی حق هم دی باید همداسی وی، لکه سکندر، لکه ناپلیون لکه ژول سزار او لکه نور فاتحین!!!

دیوی ستړی حماسی اتل دی، د تاریخ د یوی عظیمی معرکی اتل دی او د یوه برمیال قوم یو توریالی سرلښکر!

په همدغه تصور کی پر مخ روان یم ورو ورو چوپتیا او آرامی د زور ورو چاودنو په شور کی رخصتیرې الوتکی په فضا کی دوری خوری، لاندی د بمونو لوڅی اوچتی دی، درنو د زونو په ځمکه زلزله راوستلی ده.

د تورولوڅوپه منځ کی مرګو اتنې اچولی دی او بیا ددغه تودی معرکی په ډګر د بمونو په درزهار او دراګټونو په ډنډوکار کی دیوی سپیری غونډی پرسر دیوی پربنی شاته یو ځوان ناست دی، څی پکول پرسر په گردونو کی پټ او د تورو خوښیو په منځ کی!

بلکل عادی انسان دی، نه یی پر سر د سکندر په څیر له غمیو ډک تاج شته اونه یی د ناپلیون په څیر په څیره کی د فتحو غرور، خو همدغه عادی انسان د عصر د معجزی اصلی قهرمان دی دیوه مرموز برم او پرتم وړانګی یی پر تندی خوری دی چی سکندر او ناپلیون ورته پیکه کیږی، د خاورین مورچل په غیږ کی د بمونو په دریله کی ناست اتل

نن به دیوی حماسی اتل وینم، دسبانی تاریخ دیوه ویاړ من باب یو برمیال علمبردار! او د عصر د معجزی یوتلیاتی کردار!

په زړه می د جذباتو توپان را والوزی، د تصور په نیلی سپور شم د تاریخ پانځی راته ژوندی ننداری شی، مقدونی سکندر می مخی ته راشی چه د زغره پوښوسپرو کتارونو په منځ کی په آس سپور دی د اسونو د پښو گردونه یی آسمان ته پورته کیږی....

په زړه کی را گرځی چی زه به نن یو بل سکندر وینم.... همدغسی په شان اودیدبه کی همدغسی د پوځونو تر دیوالونو شاته او د پولادینو کلاګانو په منځ کی!!!

ناپلیون وینم چی په سپین آس سپور دی په لاس کی یی توره ده او په مخه کی د فتحی منزلونه.

توره یی خوځیږی، مرګونه زیږوی او ملکونه فتحه کوی، یوځل بیا په زړه کی راتیره شی چی نن به زه د عصر له ناپلیون سره ګوم، نن به زه د یوه فاتح ولس له فاتح علمبردار سره وینم، په زړه می د جذباتو توپانونه نور هم ګړندی والوزی، په خیال او تصور کی د عصر د اتل څیره راته مخکی مخکی کیږی، اوس به په مخه کی اوه کتاره کلکی بهری دریدلی وی، د پولادینو زغرو او وسلو د ځل بل په مینځ کی به د معجزی اتل په شاهه شانه او غرور کی ناست وی

دهمدی لپاره د ۱۳۶۵ په پسرلي کې د خلق ديموکراتيک گوند اتلسم پلینوم جوړ شو، ددی پلینوم په نتیجه کې بېرک کارمل لری شو او نجیب د گوند عمومي منشی وټاکل شو.

دی کار دنوموړی گوند خپلمنځی اخ و ډب تشدید کړ. خو کشمکش هغه وخت لا زیات شو چی نجیب د «ملی روغی جوړی» سیاست دکمونیسټ گوند دستراتیژیکی تگلاری په توگه اعلان کړ، فرمایشی اساسی قانون او پارلمان منځ ته راغی او هغو «بی طرفانو» ته چی په نظریاتی لحاظ کمونیستانو ته نژدی وو، په کابینه کې برخه ور کړل شوه، نجیب دده په اصطلاح له اپوزیسیون سره ډیالوگ خپل شعار کړ.

دبېرک پلویانو د نجیب دا تگلار او اقدامونه د گوند له اساسی خط مشی څخه انحراف او په اصطلاح دکارگری طبقی له ایډیالوژی سره خیانت وگاڼه، هغوی تر همدی نامه لاندی د خپلو افرادو سازماندهی پیل اود نجیب دنسکورولو لپاره یی د خپلو افرادو په صف بندی لاس پوری کړ.

دروسی لښکرو وتل زموږ. د مسلمان ملت د جهاد یومهم هدف و روسان د خپلو ټولو لارو او زورونو تر ازمویلو وروسته له افغانستان څخه وتوته مجبور شول، نجیب له دی پرته بله لار نه درلوده چی دهغوی له وتو سره موافقه وښیي، ځکه نور هیڅ شی دروسانو دا یاس په امید نشوای بدلوی چی د افغانستان د اشغال د هوس ادامه د هغوی لازیاتی بریادی ته دبلنی ورکولو معنی لری.

دبېرک کارمل ډلی له افغانستانه دروسی پوځونو وتل د «ثور انقلاب» ماتی او یو تاریخی خیانت باله، دوی ویل چی باید روسان ونه وځی، باید روسان ددوی د «انقلاب» نتایج له پامه

و نه غورځوی او دگوند د څلویست زرو «شهیدانو!» دوینو ضایع کیدو

له کښی نه بڼي خواته: کارمل- اسلم وطنجار او ملاعبدالعزيز

غلطی ونکړی. عوامل نور یادیدل خو اصلی نقشه

داوه چی کله افراطي کمونیستان په روسیه کی قدرت تر لاسه کړی، دکابل واگی به کارمل ته سپارلی کیزی، بېرک له نجیب سره ژوره عقده درلوده، هغه په اردو او گوند کڼی خپل پلویان تنظیمول، غوښتل یی چی که ممکن وي د تشکیلاتو له لاری او کنه د پوځی اقدام په وسیله له نجیب څخه قدرت واخلي، دیانایف له کودتاسره دبېرک دراستنیدو د ارتباط ټکی هغه وخت واضح شو چی کله دگورباچوف په خلاف حرکت وشو، بېرک کارمل او گروپ یی داحرکت د خپل بری په توگه

دبېرک کارمل گروپ دروسانو په دی «جرم» له افغانستانه دپوځونو په وتلو کی نجیب هم گډ تبلیغاوه، او دا ټکی یی هم د نجیب په خلاف دقدرت په وځ وډب کی استعمالاوه، د قدرت دامبارزه به کله پته شوه او کله علنی، خو دنجیب تر اداری لاندی استخباراتی ارگانونو پری څارکاوه.

مخکی تردی چی په روسیه کی دگورباچوف دمړستیال «یانایف» په معضری افراطي کمونیستان کودتا وکړی، ددی زمینه برابره شوه چی کارمل بیا هیواد ته راستون شی، ددی زمینی په

کری، خپلو تبلیغاتو ته یې داسې بڼه ورکړې وه چې غواړې پښتون سالاری له منځه یوسي، په دې بڼایي دحرکت لوری نه درژیم په خلاف اونه

«بريال»

دکمونيستانو په ضد بلکې دپښتنو په خلاف توجیه کاوه.

ددی خلکو دگټو تفاهم په نتیجه کې تخار لایت احمدشاه مسعود ته وسپارل شو، دوی داکار د خوست د سوبې محواب وگاڼه، نجیب دجمعه اخک ترقومانداني لاندی تخار ته قطعات ولېږل جمعه اخک بیرته تخار له احمد شاه مسعود څخه ونيو، او تر هغه وروسته یې د عید الفرف بېگي تر قوماندی لاندی یو قوت پکې ځای په ځای کړ، عبدالرؤف بېگي دتخار د بیاتسلیمی زمینه برابره کړه او تخار دوهمه پلا بیا احمد شاه مسعود ته وسپارل شو، مسعود د مخکینی نقشی له مخی په تخار کی تسلیم شویو افرادو ته نفدی روپی او جامی دسوغات په توگه ورکړی او هغوی یی له دی تبلیغاتی دستور سره کوروته ولېږل چی په خوست کی زموږ افراد وژل کیږی او په شمال کی سوغاتونه ورکولی کیږی.

ددی حوادثو په منځ کی له یوی خوا دبېرک کارمل دپلویانو ستمیانو او احمدشاه مسعود ترمنځ ناستی ولاړی تودی شوی له بلی خوا یی په ډیر قوت او مهارت دتبلیغاتو دا څپه راپورته کړه چی حکمتیار غواړي د نجیب په مرسته

دیوه کودتایی اقدام له لاری قدرت واخلی او دپښتنو واکمنی وساتی.

ډیره باوری خبره ده چی ددوستم بریالی، احمدشاه مسعود او دهغوی ځینو نورو انتلاقی کسانو ترمنځ یوه غونډه وه چی په یوه برخه کی دوستم او مسعود د یوه بل لاسونه ټینګ کړل او په قهقهه خندا یې داجمله بدرگه کړه چی.....»دیگر هرچه که میشه

امی یک چیز خو بین ماخوب مشترک اس که باید ده افغانستان حکومتی بیاید که دروازه اداره راتک تګ کنی و نه شنوی که: «حوک

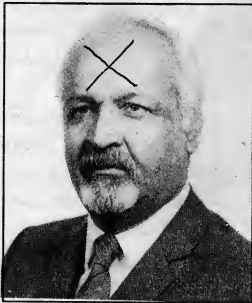
یی؟.....»

له دی یوی ساده جملی نه اختلاف دنقشی کړسنی په ډاگه کیږی ددی روحی د خپرولو اهداف په نورو برسیره داوچی دبېرک کارمل گروپ درژیم هغه عناصر چی دشمال وو په نجیب یی باوره کړی او دهغه له مرستی لاس واخلی او په دی توگه یواځی پاتی شی، ځکه د نجیب په وروستیو شپو ورځو کی له اردو او څارندوی څخه پښتانه دهغو عواملو په بنا چی مخکی ورته اشاره وشوه زیاتره ایستل شوی وو.

که څوک پاتی هم وو دلاندی سطحی او جنگی پرسونل څخه یی برخی وو او په دی توگه درژیم زیاتره جنگی ځواک دشمال و.

دلته داپوښتنه پیدا کیږی چی آیا نجیب په دی جریان خبرو او کته؟ که نه څو خبر علت یی څه و؟ ددی پوښتنی په ځواب کی باید ووايو چی ددولتی امنیت وزارت داټول مسایل له نژدی تعقیبول او خپل معلومات یی لوړو اداروته انتقالول، خو یعقوبی او نجیب ته نه رسیدل، ددولتی امنیت وزارت داوومی اداری ریاست دیوه مرکزی نظریاتی ریاست په توگه دنده درلوده چی دهیواد دسیاسی او نظامی وضعی په باب چی ټول رپوټونه ترلاسه کیدل تر څیږنی او تحلیل وروسته جمهور

رئیس ته ولېږی، په اووم ریاست پوری چی ددی رپوټونو داټولولوکوم مدیریت و هغه خپل کار کاوه، په دی توگه چی ترگوتو کړی معلومات یی دخپلی اداری رئیس ته رواندی کاوه، داوم ریاست رئیس نصیر نومیده او هغه د جنرال تنی تر کودتا وروسته د فرید«مزدک» او دهغه دورویار محمد چی ددولتی امنیت دوزارت لومړی مرستیال لخوا په همدی چوکي ټاکل شوی و، داسی د بیرک «کارمل» پلوی و.. ده به راپور یار محمد ته ورکاوه او باید یارمحمد نجیب ته رسولی وای، مگر یار محمد ټول هغه راپورونه چی دشمال د جریاناتو په هکله

سیان «ن»

وو له ځان سره ساتل او یعقوبی ته یی نه ور شودل. داراپورونه به د فرید«مزدک» او یارمحمد ترمنځ تر تبادلې کیدووروسته بیرته اجراویو لاریونونو اولومړنی اداری ته سپارل کیدل، تقریباً یوکال دمخه دی او ځینو نورو اداروته داشک پیدا شو چی په پخوانیو راپورونو به دوزیراویاننجیب هدایتونه وو او که به دانه وو ددوی شفری علامی به وی پری چی هغوی کتلی دی، تر یوه کال وروسته پوه شول چی ددوی راپورونه پټ ساتل کیږی. په دی لټه کی شول چی له وزیر سره دنیغ په نیغه اړیکی کانال پیداکړی او په دی کار بریالی هم شول.

یار محمد یو داسی سړی و چی

طرفدارانو يې مخه ونيوله، ددی پلان تر ماتيدو وروسته کارمل په خپله دوهمه نقشه چی سناریوئی دمخه تیاره شوی وه جدی کار شروع کړ، هغه پلان داؤ چی له شورای نظار سره په ائتلاف کوی او خپل افراد په دشوری نظار او جمعیت تر پوښ لاندی په دولتی دستگاه کی حای په حای کوی.

دلته یوه پوښتنه راپیدا کیږی چی دشمال تربیښو وړاندی چی نجیب دبیرک «کارمل» دپلویانو په عزایمو پوهیده هم، نوولی ئی اقدام نه کاوه؟

ددی یو خواب دادی چی نجیب خپل کوم اساسی قوت نه درلود د، کی چی بی په مټو رامنځ ته شوی ؤ او دمالی او پوځی امکاناتو په درلودو سره یی دبیلایلو او له یویل سره مخالفو خلقو له معجون څخه په کار اخیستو خپله واکمنی ساتله، په دی بنا هغو ته دکارمل دپلویانو په ګروپ چی مهم پوستونه یی اشغال کړی وو لاس اچول اسانه کار نه ؤ، په تیره چی دجنرال تنی تر اقدام وروسته ډیر کمزوری شوی هم ؤ.

خو زما په فکر ددی بل اساسی علت دادی چی نجیب غوښتل یوه پیچلی او ستومانوونکی وضعه رامنځ ته شی، دیوی خونفاکی جګړی اوربل شی او په دی توګه دیوه نږدی دوست خبره ده چی

«اکرام پکت»

سره له دی چی هغه یوه نامعلوم مستقبل ته په مبهم انتظار کی بندی

ناست دی. خوچی کله دده تر نسکوریدو وروسته د وضعی دځوابوالی خبرونه اوری خوند تری اخلی، او وایی چی د اوضاع دپیچلتوب او ستونزو دایجاد خبرونه دهغه ټولی پریشانی لری کوی، دابنسی چی نجیب قصداً غوښتل زموږ په مظلوم ملت باندی له یوه تیاره ماینامه په خلاصیدو دبل ماینام تر وزمی راشی، اوس به راشو دشمال دپیښو شروع ته :

لکه مخکی موچی وویل جنرال مومن ددولتی امنیت دګارد داویایی لوا چی په حیرتان کی پرته وه ، قوماندان ؤ ددی دپغلان داندراپ دی. جنرال مومن یو متعصب او چپاولګر سړی دی دحیرتان په پندر کی دوظیفی درلودلو له لاری یی دقاچاق او تالان په کولو لویه پانګه ترلاسه کړه ، او اوس په تاشکند کی د مجللو بللینگونو خاوند دی.

دنجیب دحکومت په اواخرو کی دکابل دمستولینو ورسره اختلاف راغی. دا اختلاف په هیڅ توګه په دی بنسټ نه ؤ چی ګڼی هغه متعصب ، چپاولګرو جانی ؤ، بلکی په دی اساس ؤ چی دنجیب په خلاف اودبیرک «کارمل» او شورای نظار په ګټه یی خپل فعالیت او تحرک خورا تشدید کړ.

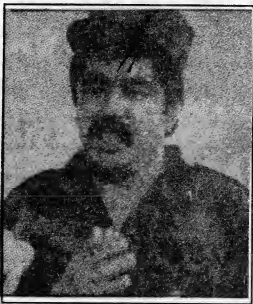
دکابل حکومت تصمیم و نیو چی راوئی غواړی او په حای یی دلوګسیاسی آمر چی دلفغان ولایت ؤ وټاکي، په عین وخت دبلخ ولایت والی او د څارندویو او اتلسمی فرقی قوماندانان نوی وټاکل شول.

جنرال مومن دبیرک «کارمل» په دستور دتبدیلی له منلو سروغړاوه ور پسی جنرال دوستم هم دبیرک او سیداکرام پیګیر په اشاره مرکز ته دبی اطاعتی پیغام راولیږه او د شورای نظار په هماهنگی یی دنویو تبدیلیو مخالفت کولو ته ځان چمتو کړ.

له بلی خوا دسیدکیان زوی هم دبیرک کارمل او «سفا» سازمان دهغو په

نتیجه کی په جریان ورګډ شو.

نجیب جنرال دوستم او مومن دپوځلاکولو لپاره دجنرال رفیع ، مانوکی منګل او نظامی خاد د رئیس په مشری بیلایل هیاتونه ولیږل، خو نتیجه یی ورنکړه ، په دی کی مانوکی منګل ډاکتر نجیب ته دشمال وضعه له کنترول بهر او دانفجار په حال کی وبلله، وروستی هیأت چی دنجیب له خوا دشمال دیاغی جنرالانو دراضی کولولپاره ولیږه دکابل ګارنیزون قوماندان جنرال نبی «عظیمی» او ددولت سلاکاروزیر سید اکرام پیګیر پکی وو سره له دی چی دواړه کسان دبیرک «کارمل» ډیر نزدی ملګری وو مګر نجیب پری باور وکړ او دا هغه ټکی دی چی باید پری ژور سوچ وشي.

«نبی عظیمی»

نبی عظیمی چی څرنګه بلخ ته ورسید مزار ته یی پیشنهاد وکړ چی دشورای نظار ځواکونه ځانونه دبلخ لوی لاری او کمر بند ته نږدی کړی ، په بلخ کی ددولت قوتونه په خپل منځی اختلاف اخته دی له مزاره ددفاع قابلیت نه لری، که جمعه اڅک، دبلخ ددولتی امنیت رئیس تاج محمد او بلخ ته نور نوی لیږل شوی کسان بیرته کابل ته وغوښتل شی، جنرال رشید دوستم چمتو دی چی له جوزجان څخه خپل قطعات مزار ته ولیږی او دهغه ښار دفاع او امنیت تامین کړی، نجیب د نبی عظیمی پیشنهاد ومانه او جمعه

د دولتی امنیت وزارت د پنځم عمومي رياست په خوا روان شو ، د رياست انگړ ته دننوتو په حال کې ؤ چې د لومړي رياست مرستيال سيد اکبر په تو مانچه وويشت او ځای په ځای مړ شو. سيد اکبر د بېرک « کارمل » ډير نږدې ملگرې دى ، دا ټولې پېښې چې مخکې ورته اشارې وشوې د بېرک « کارمل » ددى سناريو قدم په قدم عملي کيدل ؤ چې غوښتل يې ددى مخه و نيسي چې له نجيب څخه قدرت يا د غير متنازعه فيه کسانو هيات ته وسپارل شي او يايې مستقيما مجاهدين په لاس کې واخلي او برعکس داسې ائتلافى حکومت جوړ شي چې ده ته پکې له خپلې ټولې شرمناکې ماضى سره سره برخه په لاس ورشي.

همدا اوس متأسفانه وضعه داسې ده چې د حکومت پوځى قدرت د جنرال دوستم دى او سياسى رهبرى د بېرک کارمل او دهغه د پلويانو ده .

اساسا جنرال دوستم يوې مغزه سړې دى ، هغه ته دروش او جهت ورکولو کار د بېرک کارمل کار دى ، او په دې توگه د پلان او تاکتيک په برخه کې دصحنې انځورونکې ، بېرک دى .

هغه د دوستم له جنگي قوت څخه گټه اخلي او د جمعيت ا و شوراى نظار له اسلامي او جهادي صېغې څخه .

د کارمل ډله له دې ټول نقش او موقعيت سره سره د ملت د بې سارى تنفر په پام کې نيولو سره نشي کولای چې په زياته ا و علني توگه ځان په ميدان کې گډوښي .

مگر اصلا واقعيت دادى چې دشمال د ائتلاف ستراټيژى دودى دى ، او دوى د نوموړي ائتلاف دانکشافاتو مبتکران دى .

موږ غواړو دلته دنورو مشهورو واقعيتونو ترڅنگ د ملي امنيت دوزارت د لويې سطحې ټاکنې د « مشت نمونه خروار » په حيث ياد

کړو. ددى ټکى يادول هم ضرورى دى چې قيادي شورى څو وارى پريکړه و کړه چې ددولتي امنيت پخوانى وزارت له خپلو ټولو پخوانيو تشکيلاتو او ترکيب سره منحل دى او له هيڅ راز قانونيت څخه برخمن نه دى ، خو گورو چې يواځې دهغه وزارت نوم ددولتي امنيت پر ځای ملي امنيت شوى ، نور په بشپړه توگه « زور باب » ، زړه نغمه ده .

داوزارت دبلخ ولايت دخدا پخوانى رئيس او د بېرک « سخت پلوى خان آغا او دشوراى نظار مرستيال ډاکتر عبد الرحمن چې د « شعله جاويد » دگوند پخوانى غړى دى په گډه پرمخ بياني .

دشوراى نظار غړى عارف دکابل دامنيتى چارو رئيس خليل عامل دکابل دامنيتى چارو د رياست مرستيال دى چې دکارمل دگروپ خورا فعال عضو دى ، همدارنگه دکارمل دډلې بل غړى امير محمد چې دپروان دى دهمدى رياست معاون دى ،

د بېرک « کارمل » يو بل پلوى عبد الاول چې دسنگانو دى دامنيت ملي وزارت دکادر او پرسونل رئيس دى .

دا وومى ادارى مرستيال تورن قدير دى چې دشوراى نظار غړيتوب لري .

ذبيح الله چې پخوا په اوومه اداره کې دلسم مديريت مرستيال ؤ او د بېرک « کارمل » دډلگى سړى دى ، اوس د تعليمى مرکز رئيس دى ، همداراز دسياسى چارو رياست د بېرک کارمل دگروپ يوه سرسخت غړى مبارک شاه ته سپارل شوى دى دڅلورمى او پنځمى ادارى رئيسان بيا داحمد شاه مسعود دشوراى نظار غړى دى .

په دې علاوه دجنرال باباجان لوا چې ددولتي امنيت په وزارت پورې يې اړه درلوده او په خپله باباجان دکارمل ملگرى دى ، فرقې ته لوړه کړاى شوى ده او هم دجنرال مومن ، د سيدکيان

دزوى او جنرال دوستم له خوا نوى ادارى جوړې شوى دى چې کليدى نقش پکې دهغو کدرونو دى چې د بېرک کارمل په گروپ پورې تړلى دى .

اوس هلته قدم په قدم وضعه په دې لورى روانه ده چې بېرک « کارمل » ډله په مهمو چارو کنترول مومي ، تردى چې هغوى دا تبليغ بېخي علني کړى چې دوى له داسې ريانې او احمد شاه مسعود سره سروکار لري چې ديوې مشخصې مرحلې لپاره به يې د شخصيتونو له اسلامي او جهادي صېغې استفاده کوي او که هغوى دوخت په تيريدو يې اعتباره شول او د پېښو او قضايانو بهير يې ددوى د استفادې عنصر وسولاوه ، بيا به يې په نورو اشخاصو بدلوى او که احيانا تر اوږدې مودې وروسته د بېرک « کارمل » دگروپ بېخي دا اړتيا لري شوه بيا به يې يو مخ له خپلې مخې لري کوي .

په پای کې ددى ټکى يادونه ښه گڼو چې پاس ټولې خبرې راپه گوته کړى چې زموږ په مظلوم ملت ا و گران وطن يوه خوفناکه فتنه را روانه ده او دټولو مسلمانو او وطن دوستو شخصيتونو او قوتونو مسئوليت دى چې پر هغې ژور سوچ وکړي او جدى عمل ته ملاوتري ، دهغوى تکليف بېخي روښانه ده ددى جريان په مقابل کې دمحترم « حکمتيار » تر زعامت لاندې يوه مضبوطه جبهه ولاړه ده ، ددى جبهې په ليکو کې دريدل او يا په بل دول دهغې ملاتړ هغه کار دى چې دگران اسلام ، ملت او وطن په خلاف دخاينانو او ظالمانو دروان بوگونونکى سازش په وړاندې د مبارزې ترټولو غوره او معقول نوم دي .

نظاره در وادار ساختن مجاهدین به جنگ علیه حزب به مشکلات زیاد مواجه بود ، بعضی عناصر خلقی ویا ملیشه درصفت حزب اسلامی میتوانست تا حدی در ترغیب مجاهدین جمعیت بر جنگ موثر باشد ولی هر قدر در تشدید چنین انگیزه ها برای جنگ تلاش صورت گیرد نمیتواند جای این دلسردی را بگیرد که مجاهدین جمعیت می بینند که همان عناصری که دیروز بخاطر جنگ بامجاهدین ازنجیب رتبه بالاتر نظامی می گرفتند امروز عین موقف را درجنگ علیه حزب ازجمعیت می گیرند . اینها همه مشکلاتی است که جمعیت اسلامی با آن مواجه است شاید رهبران جمعیت درمحاسبه ، خویش دچار اشتباه شدند و نیرنگ بازی پرچی ها را دست کم گرفتند ولی درین مورد هیچ تردیدی وجود ندارد که اگر میان رهبران تنظیم های جهادی روحیه ، اعتماد و تفاهم حاکم می بود وضع چنین نمی شد و اگر بیطرفانه درمورد قضاوت بنائیم ، حزب اسلامی تا حد زیادی در بوجود آوردن چنین روحیه نقش داشته است درگذشته حزب اسلامی همیشه در تلاش بوده است تا بصورت انفرادی و مستقل ازدیگران دست به اقداماتی بزند و ابتکاراتی از خود نشان دهد ولی این طرز العمل حزب ازجانب دیگر تنظیم ها به قدرت طلبی و انحصار طلبی حزب اسلامی تعبیر گردیده و سایر رهبران مجاهدین به اینگونه عملکرد های حزب با سوء ظن و بدگمانی برخورد نموده اند .

همانگونه که اشاره شد جمعیت امروز بایک بن پشت دست و گریبان است ولی حزب اسلامی درین رابطه چه میکند ؟ آنچه که از حزب درچنین شرائط می بینیم اینست که میخواهد از مشکلات جمعیت بهره برداری نموده و رقیب خویش را در اذهان بکوبد .

آیا این موضع حزب اسلامی درست و معقول است ؟

هیچکس درین واقعیت تردیدی ندارد که جمعیت اسلامی نیز در طول دوران جهاد یکی از بازوان پرتوان جهاد مقدس ما علیه کفر و کمونیسم بوده است وواقعیت های

عینی مبین آنست که حزب و جمعیت هیچکدام نمیتوانند طرف مقابل را از آینده افغانستان حذف کنند ، شاید حزب به این امید باشد تا از شرائط فعلی بهره برداری نموده و جمعیت را تضعیف نماید ولی تضعیف جمعیت اسلامی به نفع کیست ؟

کمونیست ها طی یک پلان دقیق و ازقبیل تنظیم شده در صدد اند تا اختلاف میان حزب و جمعیت را تا به مرحله غیر قابل سازش به پیش ببرند ، اگر وضع به همین شکل جلو برود وجمعیت راه چاره را درین بینند که بیشتر از پیش خود به عناصر کمونیست و ملیشه ها متکی سازد ، با یک محاسبه بسیار ساده می بینیم که تضعیف جمعیت فقط و فقط به نفع کمونیست هاست ، بعباره دیگر هر قدر درجهت تضعیف جمعیت تلاش گردد به اعتبار ملیشه ها و کمونیست ها حتی خارج از افغانستان نیز می افزاید چنانچه دیدار چند روز قبل مقامات فدراسیون روسیه و تاجکستان با دوستم و بعضی دیگر از جنرالهای رژیم کمونیستی در سرحد تاجکستان با افغانستان نمونه روشن از قوت گرفتن این روحیه در میان همسایگان ماست که در افغانستان حکومت مرکزی وجود ندارد و قدرت اصلی در دست کمونیست ها در شمال است و باید برای حل مشکل ذات البینی با آنها تفاهم صورت گیرد .

آیا رهبران جمعیت اسلامی از این وضع راضی اند ؟ آیا استاد ربانی راضی است که رئیس جمهوری حتی بی اعتبار تر از مجددی باشد ؟ آیا احمد شاه مسعود راضی است که فقط به نام وزیر دفاع باشد ؟ یقیناً چنین نیست ، رهبران جمعیت نیز از وضع موجود ناراضی اند و دقیقاً به همین علت است که در ابتدا مسعود و اکنون استاد ربانی باحزب اسلامی بر سر خروج کمونیست ها از دستگاه های دولتی و منحل شدن نیرو ها ملیشه موافقت کردند ، عدم رعایت مواد مورد موافقت ازطرف جمعیت را حزب اسلامی به سادگی به بد عهدی و پیمان شکنی جمعیت تعبیر نموده و از آن بعنوان یک حربه تبلیغاتی سود برد و البته ازطرف جمعیت نیز بعضی هابصورت غیرمسئولانه ، ملیشه ها را جزء

از اردوی اسلامی قلمداد نموده استدلال حزب اسلامی را قوت بخشیدند ولی در واقعیت امر پیمان شکنی چیزی است و عدم توانایی چیز دیگر ، برای حل این بن بست فقط یک راه موجود است و آن اینکه از طریق تفاهم راه برای ایجاد اعتماد بین طرفین هموار گردیده و روحیه سوء ظن و بدگمانی از میان برود ، هر کدام از طرفین هر اقدام طرف مقابل را تلاشی علیه خویش تلقی نکند و از بیان بازی های بیجا و بی مورد علیه همدیگر خود داری ووزند ، درین رابطه سایر رهبران محترم جهادی میتوانند نقش مهم داشته باشند و چنانچه می بینیم محترم استاد سیاف رهبر اتحاد اسلامی افغانستان و جناب مولوی محمدی رهبر حرکت انقلاب اسلامی با احساس چنین مسؤلیت خطیر پادر میان نهاده اند .

برای درک وحشت کمونیست ها و بقایای رژیم گذشته از این نزدیکی همین کافیتست که عملاً دیده شد که آنها به انتقام این تلاش های خیر هزمان باتشکیل گردهمانی ، میان رهبران در پغمان آتش جنگ را بار دیگر در غرب کابل مشتعل ساختند ، اگر رهبران حزب و جمعیت صادقانه قصد آن دارند تادست کمونیست ها وسایر دشمنان داخلی و خارجی جهاد از دامن وطن کوتاه گردد همین درس عملی برای آنان کافیتست تا بدانند که هر نوع سوء تفاهم میان آنان موجب خوشنودی دشمنان اسلام و جهاد بوده و نزدیکی و تفاهم میان موجب وحشت و سراسیمگی دشمنان سوگند خورده داخلی و خارجی میگردد ، بنابر این خیر اسلام جهاد و حزب اسلامی در این است تا با جلب اعتماد جمعیت اسلامی تلاش ورزد و جمعیت اسلامی را صادقانه و مخلصانه یاری دهد تا از این بن بست بیرون آید در مقابل رهبران محترم جمعیت نیز به تلاش های سایر رهبران جهادی در جهت حل معضلات پاروحیه ، حاکی از اعتماد جواب مثبت دهند ، بجه امید اینکه پاروحیه حاکی از اعتماد و تفاهم به پیشواز فردای بهتر برویم - انشاء الله .

سپوریم او شکونه حقیقتونه نشي بدلوی،
يوځل می ناڅاپه هغه ورځ سترگو ته و
درېری چی کابل می پرېښود، له هغه ځایه
په داسی حال کی و تم چی هر سړی راته غل
ښکاریده. دکابل کوڅی او جادی می داسی
گنډلی لکه چی ما څاری، په هره کوڅه کی
می دمرگ پرېښته احساسوله ، ماته ښه را
یاد شی هغه څوارلس کاله وړاندی ورځ
چی له کابل نه وتلم ، په موټر کی سپوروم
، په ټیپ کی دانشناس دا سندره غږیده !

خیبر په تاریخی دره کی مار پیچی لاره
لنډوی زه شاته گورم څلور پنځه تنه زلمیان
دی، په خبرو کی یی خوښی موجهونه
وهی، په کړس کړس خاندی، یوځل یی
دغه خندا له نزاکت نه لری راته ښکاره
شی، خو خپل احساس می بیرته په بله پام
واړوی.

دوی هم دهماغه کابل په لوری روان دی
چی تیره یوه نیمه لسیزه د ټولی نړی د
خلکو پام وړ اوښتی . دهمغه افسانوی

کی ، تیرپو د خیبر په دره کی، خو
سترگی موږل ځای وینی، هغه غرونه
کمرونه ، لاری ، جادی او کوڅی چی د
ژوند ډیری خوږی خاطری او یادونه مو وړ
پوری تړلی دی.

دځوانانو خندا یوځل بیا دټولو پام وړ
واړوی، او په همدغه کش او کړپ کی
بالاخره دخپل هیواد پولی ته ورسیږو،
دپاکستان له هلالی بیرغ نه تیرپو، تر
ځنځیر موټر اوږی سمدستی انگریزی قانون
شاته پرېږدو او موټر له کین لاس نه د
سرک ښی لاس ته اوږی، تر همدغه ځنځیر
یوه لوړته یوه دنیا ده او بل ته بله . یوازی
یو اوسپنیز ځنځیر دی، یوشان فضا ،
خاوره او اوبه دی خو دی لوری ته آبادی
دی سمسوره دره ده ، بازار دی او تر ډیره
حده د ژوند گاوی په مخ روان .

او بیا دتورخم ځنځیر بلی خواته ،
مرگو اتن اچولی دی، هر لوری ته د
مرگونو ، بریادیو او وحشتونو مظاهر دی،
د تور خم له ځنځیر نه یوازی څو گامه
وړاندی د تیری یوی نیمی لسیزی خونړی
معرکی نخښی نغدی پر ځای پاتی دی،
ویجاړی کوڅی سوځیدلی کورونه او په
مخه کی یی د ملت دغوسی په اور کی
سوځیدلی ټانکونه ، افغانستان اوس د

یوی کندوالی نوم دی چی مرگونه پکی په
نڅادی، په دښتو او غرونو کی یی د
اورونو نخښی دی، د عصر دچپاولگرانو
دستم داغونه پکی دی، دلته اوس د آبادی
دلیدو تمه یی ځایه ده ، زموږ موټر په
سوځیدلیو دښتو کی د جلال آباد د ښار په
لوړ گړندی روان دی، شاو خواته چی
څومره سترگی څار کولی شی هومره د
ویجاړو کنډوالو نخښی دی، غنی خیل،
غازی آباد، اود جلال آباد نژدی اطراف ټول
د ویرانیو ننداری وړاندی کوی، هره په
گولیو داغلی ونه ، هر یو په بمونو او

داهم د ویجاړ کابل یوه څنډه !

کابل په لوری چی زیر ځواکونه پکی
ازموږل کیږی، بوتان پکی رانسکورپی
دولسونو د آزادی پرېکړی پکی کیږی او
امپراتوری پکی ړنگیږی ، دوی هم د
پردیسی او هجرت له محیط نه افسانوی
کابل ته روان وو ، ښایی د خپل وطن او
کور کلی یاد به خوښ کړی وی.

د خیبر دره تر ډیره حده ښکلی ده خو
زموږ ښکلا ته پام نه دی، نن خیبر څه چی
د نړی تر ټولو ښکلی او زړه وړونکی ځای
هم نشو کولی زموږ سترگی ورواړوی ،
ښایی ټول به همداسی وو ناست په موټر

محبت اول آسانه په نظر راغی
په آخر کی می نصیب خون جگر راغی
دوحشتونو او ماقونو هغه دور می را
په یاد شی ، غونی می زیږه شی ، هیواد
می د پردو په لاس کی لویدلی ؤ، تر ډیره
حده می هغه ترخی صحنی په ذهن کی را
ژوندی شی، کور ، کلی او کابل هر څه
پاتی وو، یو زه نه په زرگونو او لکونو
هیواد وال موله همدی برخلیک سره مخامخ
وو.....

دځوانانو کړسند خندامی د خیال له
نږدنه را ویاسی، زموږ د سپارلی موټر د

وړاندی وړ من او سپیره ښکاری، وړاندی د ورېښمن تنگی په لوری همدغسی ویجاړ سرک پر مخ تللی د موټرو بیرو بار ویر زیات دی، لکه یو وخت به چی په ژمی کی په دی سرک د موټرو بیرو بار و، هغه مهال چی جلال آباد به د شتمنو میله

همدغه یی جلال دی. دذلت نخښی تری شړل شوی د عزت او عظمت پاسدارانو پکی اړولی دی، د ښار په دیوالونو اسلامی شعارونه لیکل شوی دی، د وروړ ولی او وحدت پر ساتلو د تړون تعهد شویدی- پروڼ دلته د ذلت او ډیری بدی

عمران له ازموښت څخه هم همداسی سر لوری را ووزی لکه د اور او وینو په بحر کی چی دجهاد له ازموښت نه بریمن را ووتل ؟ دددی ولس وړانو کنډوالو ته چی څوک گوری نو په ډاگه ده چی دنورو وړانیو ځای پکی نشته، دغه هیواد اوس نوری تنهای ته هیڅ هم نه لری او باید نور زړه ور بانندی و سوځول شی باید د بدمرغیو او تباهیو عاملان نور پرېښودل شی، باید غازی افغان د خپلی قربانی قدر وساتی او ښکاره ده چی پخپله به یی ساتی ، دبښمن د چا یارنه دی، دبښمن په خوړیو کی هم زهر دی او هوښیاران نه پری تیر وزی....

* * *

موږ د جلال آباد ښار ته رسیږو ، دغه ښار ما (۱۵) کاله پخوا لیدلی ؤ، په ذهن کی می چی د جلال آباد کوم تصویر پاتی ؤ له اوسنی وضعیت سره یی اړخ نه لگاوه ، دلته هم د ژوند ډیوه موژانندی وه ، یوازی یو څه چی د ژوند نمایندۀ ؤ دهغه بیر سریو مجاهدینو دخولو موسکا وه چی دښار په مینځ کی په مخه راتلل ، ولسی په اوږو کمر بندونه تر ملا او خوښ او خندان ، په څیرو کی یی د فتحی هیبت لا پر ځای دی. افغانان دی ، مومن غازیان دی، موسکایی پر شونډو ابدی نقش ده ، هسی نقش چی دناپالم ، سکله ، ډول ډول توپونو او نورو درنو وسلو گرز هار هم تری لری نه کړای شوه ، یوازی ددوی د څیرو په هنداره کی د هیواد را تلونکی لږ سری ډاډه کړی ، د همدغو ننگیالیو چی سینی یی سپر کړی او دخوږنې ښا مار له نس نه یی بیرته خپل هیواد روغ را ویوست .

جلال آباد له جلاله ډک دی، که اسمانڅکی ماڼی نه لری هم ، که ښکلی باغونه او ښایسته جادی پکی نشته هم خو جلال یی پر ځای دی مجاهد غاز یان پکی گرځی ، د ملت د قاتلاتو نخښه هم نشته ،

آیا دلته به هم دسولی کوټره کله خپل وروڼه پراسیزی؟

ځای ؤ او جوی جوی به ورته را روان وو، دموټرو بیرو بار هماغسی دی، سره ورته دی خو د سفر علتنو او لاملونه بیل دی، اوس هم د مسافرو په زړونو کی هوسونه دی خو د پخوا په څیرنه . د سرک تر څنگ ځنی ځنی کلی چی یو وخت یی اوسیدونکی در لودل اوس بلکل نشته - دزمانی حادثو یی نخښی هم له مینځه وړی ، کله چی موټر په تنگی وړ تنوزی او لږ وړاندی مزل کوی نو سمدستی ماحول بدلیری - زموږ ویجاړ افغانستان ، مظلوم هیواد او د سری امپراتوری تر ناکردو لاندی خپل وطن مو د فاتح او سر لوری هیواد څیره خپلوی، ورېښمن تنگی دی، خو دښمن ته نه ! دبښمن مو همدغسی سترو سهو له

غلامی شعارونه وو چی لله الحمد اوس هغه پاک شویدی ، په ښار کی امن دی،وضعه تر ډیره حده عادی ښکاری ، ټانکونه او پوځی موټر نشته ، هرڅه پر خپل ځای دی، پوځی وسایل او موټر هم په قول اردو ، فرقه او ټاکلو نورو مرکزونو او قرار گاؤ کی دی.د لاری پر سر د مجاهدینو پوستی پرتی دی، پر دغه لاره زه پخوا هم څو څو ځلی راغلی او تللی وم ، خون داسی فکر کوم چی هیڅ می نه وی لیدلی، ځکه لاره ټوله ډیره خرابه ده ، د پاخه سرک یوازی دومره نخښه چیرته په مخه راشی چی په دی سری پوهوی چی دا سرک یو وخت پوځ ؤ، ددرونتی بند هم هغسی نه دی لکه یو وخت چی ؤ. دغه بند هم د جگړی ځپلی افغانستان په ویر

شوی دی او اوس د سیند په غېږه کی دایمی پراته دی یوځای د سرک ښی غای ته یو زړه پوښ ولاړ دی ، دفتحي بیرغ وړ باندی رپېږي او په غټو تورو د خوشحال خان خټک دا شعر وړ باندی کښل شوی:

خړد وښ رسی په لوی دریاب کی گرځه په ویا له کی دی تاوان وښم نهنگه

دیران په څیر چی یو موقی اېری تری پاتی وی، دسروبی د ښکلی باغ او د شهرک دمتملو پارکونو نخښه هم نشته ، دلته هم هماغسی دورانیو تسلسل دی او سړی فکر کوی چی ټول کائنات ددوهمی شپیلی ډوکلو په انتظار دی.

لږ وړاندی دد « رئیس باغ » هم چی

دوی هم دهماغه کابل په لوری روان دی چی تیره یوه نیمه لسیزه د ټولی نړی د خلکو پام وړ اوبښی . دهغه افسانوی کابل په لوری چی زیر ځواکونه پکی ازمویل کیږی، بوتان پکی رانسکورېږي دولسونو د آزادی پریکړی پکی کیږی او امپراتوری پکی ړنگیږی ، دوی هم د پردیسی او هجرت له محیط نه افسانوی کابل ته روان وو ، ښایی د خپل وطن او کور کلی یاد به خوښ کړی وی.

نه وم رسیدلی ، دغه د برښنا بند جوړیده ، هغه وخت چی دلته به سره وېښتان ، شنی سترگی او پردی پردی غوندی څیری روسان وو، هره خوا به د روس افغان دوستی شعارونه څږیدل او زما په ذهن کی دا خبره نوره بالکل پوره ناسته وه چی روسان زمونږ د هیواد تر ټولو ښه دوستان دی. ماته په خپل هغه طفلانه خیال خندا راشی، زمونږ دښو دوستانو ددوستی کړه وړه مو ټول په مخ کی دی، دغوږیدلی کتاب په څیر، خو زړه می لږ ډاډه شی چی ددوی ددوستی دین مو هم ادا کړی دی، دلته چی دغلو د بند په تندی دکوم هیواد د مرستو او لورینو شعار لیکل شوی ؤ اوس دهغه هیواد نوم دنړی په جغرافیه کی نشته .

د ورېښمن تنگی دغه په لسگونو کیلومتره لاره همدغسی گام په گام دروسی شویلو ، توپونو او پوځی موقود لاشونو په بدرگه وړاندی ځی تردی چی سروبی ته رسیږو .

ماته سروبی دوهم کور غوندی ؤ چی د ژوند ډیری حساسی شپي ورځی می پکی تیری شوی دی، د سروبی بازار هم اوس یوه عجیبه ننداره وړاندی کوی، زما دوروستی ځل او اوس لیدوتر منځ نږدی یوه نیمه لسیزه تیره شویده ، په یوه نیمه لسیزه کی د شلمی پېړی په اوسنی پرمختللی تخنیک کی شاپی دښتی آبادی شی، وچ ډاگونه سمسور باغونه شی، سپیره غرونه په شنو پارکونو او زړه وړونکو ښارونو بدل شی، خودلته د انسان دوخت لوری خپل کمال ښودلی دلته د انسان شیطانی څیری خپل جوهر ځلولی ، سروبی چی څه درلودل نی نه لری ، دهوټل باغ چی دونو او گلاتو منظم کتارونه به یی دشعر قافیی ته ورته وو نن د شلیدلی دیوان په څیر دی، دشلیدلی نه د سوځیدلی

یووخ تیی شنو « سروو » دهمیشه بهار ننداره ښودله نن خزان وهلی ویجاړ ښ ته ورته دی ، ونی یی غوڅی شوی دی او چی کومی پاتی دی هم ددی شیمه پکی نشته چی د پسرلی غاښدگی وکړی او چاته سرور وړ و بخښی، دهغوی می ژواندی حالت سړی په دی فکر کی اچوی لکه چی دغه ونی هم محکومی وی او دکمونیزم تر سزا لاندی راغلی وی ، او ښایی په همدی گناه په څوارلس کاله تری ساتل شوی وی ، گولی به پری اوریدلی وی ، راکتونه او توپونه به پری چلیدلی وی ، ښایی دمجاهدینو کوم گروپ یی په یخ سیوری کی ارام کړی وی . یایی کوم مجاهد دلته تر گڼو تنو لاندی ددوی « کمونستانو » له ډزو نه پناه موندلی وی بس دا زمونږ د هیواد دښگلونو او باغونو گناه وه

درئیس له باغ سره له هغه دوه لاری نه تیرپو چی ښی لوری ته د نغلو د برښنا بند ته لاره گرځیدلی ، ماته ددی سرک په لیدو یوځل بیا تیر یادونه را په یاد شی، هغه شپي ورځی چی زه د بلوغ مرحلی ته

* * *
« گوگامنډه » شاته پریږدو او په ماهیپر وړ ننوزو ، دماهیپر گرنگونه همغسی ولاړ دی، لوړ لوړ غرونه ، همغسی لوړ سرونه دی، سیند هم په پخوانی جوش او خروش بهیږی، څپو د لویو لویو کمرونو په منځ کی اتن اچولی دی، د زمانی له سرو تودونه یی پروا سیند او غر دواړه د افغانانو د زیره او پاخه طبیعت ترجمانی کوی ، دوی هم د ښونو او راکتونو له گزهار او اوریدونه یی پروادی، نه یی ځای اونه یی تگلوری بدل دی او افغانان هم ، جگ غرونه دواړو خواؤ ته په وقار ولاړ دی ،

دوی دمؤمنو افغانانو د لوپ همت او بی مثاله حوصلی ترجمانی کوی، چی دزمانی حوادثو ته یی سینه سپر کړی، همدغه غرونه او گرنگونه په مرموزه ژبه له ډیرو رازونو پرده پورته کوی ، سپی ته وایی: چاچی زمونږ لاندی کولو جرئت کړی ؤ پخپله دزمانی ترگردو نو لاندی شول چاچی ددی هیواد دنوم ورکولو تکل کړی

نځی غوړولی له کابل نه روسان وړک شول، خو روسی فکرونه لا شته دی له کابل نه د مسکو داره ماران وتلی دی، خو د داری لښکری لا پر ځای پاتی دی، دکابل پر تخت خو اوس دبی ډیری نجیب پر ځای وروږ حضرت ناست دی، خو چی پروڼ ددی ښار د عزت او ناموس غله وو نن هم شته - چی پروڼ د خاد او واد خونړی قاتلان وو، نن هم وسله په اوږه ولاړی دی.

په کابل کی دمجاهدینو ډلگی هم شته خو په څیرو کی یی د فاتحانو نخښی نشته زه په کابل کی هغه احساس نه لرم چی باید در لودلای می، له ۱۴ کلونو جدایی وروسته ورته راغلی وم ، خو ماته نن بیا هماغه وړج یوځل بیا سترگوته ودریده چی له کابل نه وتلم او دتل لپاره وتلم ، هماغه احساس ، هماغه پردی توب او هماغه یوازیتوب احساسوم .

په ښار کی تر ډیره حده بیرو بار کم دی، داسی نه ښکاری چی دادی دیوه هیواد مرکز وی ، کابل داسی ښکاری لکه یوتر سترگو وتلی گوښه ښار، خو پي، نیم ویجاړ او بدنګه، یونیم ټانګ او پوځی ګډای ګوځی چی وسله وال کسان پکی وی داسی کسان چی حیري یی مجاهدته نه پاتی کیږی، په حیرو کی یی هغه نخسی نه ترسترگو کیږی چی دیوه حواریس کلن مجاهد په حیره کی باید وی له حیرو نه یی سړي دامن پرځای دویږي، ویر او تزویر احساس کوي.

همدلته ده چی سری سمدستی احساسوی چی کابل لا دفاتحانو په انتظار دی.

دکابل کوڅی او جادی نور ددرنو ټانګونو د غوړیدو او چلیدو توان نلری سری فکر کوی چی دغه نیمه وړانی ودانی، کورونه او څنډپرکنار دوکانونه ټول ژاری، ټول ویرمن دی او ټول دیوه رښتینی بدلون

په انتظار دی.

کابل ، زما د آرزوګانو او ارمانونو زانګو، زما د هیواد مرکز او د اسلامی امت د یوه برمیال قوم اداری مرکز لا تر اوسه د ویر په ورځو کی ډوب دی، لاتر اوسه د ماتم او ستم تر ژړنده لاندی دی، هلته چی لا د وینوږهول ګناه نه ګټله کیږی دبل او خپل مال توپیر لانه دی شوی او دچا آبرو او عزت لاپه امن نه دی.

کابل! چی د اوسیدونکو په څیرو کی یی په سلګونو پوښتنی تر سترگو کیږی او لوستل کیږی ، دبی باوری او بی اعتمادی فضا لا ور باندی حاکمه ده ، اوسیدونکی یی اوس هم یو بل ته په شکمن نظرګوری، له یو بل نه په ویره او ترهه کی دی او په خولو دمروزی خاموشی کولپونه پراته

باوری ، خواشینی ، او نا امیدي جنازی پورته کیږی.

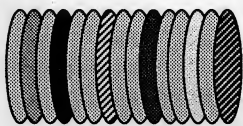
کابل په یوه غمجنه چوپتیاکي ډوب دی، هسی چوپتیا چی دیوه لوی توپان دراتګ پیغام لری، خو داسی بریښی چی ددی ښار اوسیدونکی له دغی مرموزی او مړګونی چوپتیا نه دهماغه خونړی توپان راتګ ته خوښ وی، خونن لا چوپتیا ده، یو مرموز او غمجن سکوت، ددغسی سکوت تر پردو لاندی هره ورځ ددی ښار داوسیدونکو پر سر ، مال او آبرو د تیری لاسونه پورته کیږی.

هره ورځ هلته د انسان پر شرف او عزت لویي کیږي ، هره ګرمي هلته دعتزونو او عصمتونو جنازي باوري کابل د ماتم په دریاب کی ډوب دی.

ددی وړانیو له هری نخښی سره د جفا یو بشپړ داستان دی، د تاریخ یوه خونړی حادثه ده او ددغه هیواد پر سر د راغلی سره سیلاب یوه تراژیکه کیسه ده ، چی سړی یی په لیدو نه یوازی چی خوښی او هوس له لاسه ور کوی بلکی نژدی وی لیونی شی، او بیا د لیونوب پرید ته خو هغه وخت بلکل سړی ورننوزی چی وینی او اوری چی ددغو بدمرغیو ، وړانیو، وژنو او وحشتونو عاملان یی اوس هم د برکیناستلو دعوه دار دی، دعوه دار څه چی لوړ کښینول شوی دی .

ی. دهرچا په سترگو کی دا پوښتنی دي چی: آیا موږ د آرامی او آزادي حق نه لرو؟؟ موږ به هم امن او سوله ووینو او له دي ښار نه به تښتیدلي خوښی، سوله او سوكالي بیرته را غبر ګه شي؟؟

کابل! چی همدا اوس هم د فاتحانو په انتظار دی، د تکبیردملکوتی شعارونو په انتظار دی، د اسلام دحاکمیت ، عدالت او امنیت ته سترګی په لار دی چی دبی

نیز وقتی دیدند نمیتوانند زندگی خویش را با آن عیار سازند به این باور میشوند که شاید اسلام نظام مکمل زندگی نیست و در ایمانشان خلل ایجاد میگردد.

در حقیقت مفکرین غربی اسلام را بانگاه علوی از تعصب مطالعه نموده اند بناءً نتوانسته اند اسلام واقعی را بشناسند و بفهمند ، اسلام هر عمل انسان را عبادت میداند به همین منظور هر لحظه حیات و هر عمل انسان در جهان ازجانب اسلام تثبیت شده است.

برخی از دانشمندان نیز به این امر اعتراف نموده اند که موج آزادی خواهی که بعد از سال ۱۹۴۷ باعث شد تا کشورهای زیادی استقلال خویش را بدست آرند نتیجهء مفکرهء اسلامی بود

اسلام در مورد همهء معاملات زندگی انسان با همه جوانب آن اعم از عقاید و قوانین اجتماعی از یک روش استفاده می کند و یک چارچوب معین و مشخص به آن قائل شده است تا زمانیکه جریان زندگی آدمی از زوایای این چارچوب خارج نگشته آرا طرز زندگی اسلام مینمایم. دانشمندان غربی اکثراً از حکمت این پابندی و حدود قاصرند، این پژوهشگران اگر آثار و نظریات دانشمندان بزرگ اسلام چون علامه سید جمال الدین افغان امام غزالی، عیبهء مشاطی، شاه ولی الله محدث دهلوی اقبال و غیره را با دقت و تعمق مطالعه میکردند برایشان واضح میگردد که اسلام پس از بنیاد گذاری عمارت در ساختمان شکلی و رنگ و روغن آن تاجه اندازه از آزادی سلیقه ها حمایت میکند و اینکه اسلام پاچه اعتماد و اطمینانی اجازه تغیر و تبدیل قوانین را طبق تحولات و تغیرات عصر به پیروان خویش داده است این مسأله را در

و سرشت انسان است پس در روابط اجتماعی عنصر حق تلفی ظلم و نا روا نیز پدیدار میگردد که در نقطه مقابل آن به صورت عنصر دفاع از حق مظلوم و احیای حق وی اخذ موقع می کند، لذا برای تعیین حدود اعمال و اختیارات افراد در جامعه به حاکمیت و حکومت ضرورت احساس میگردد.

تاریخ پیدایش حکومت و نظام های اجتماعی از همین ضرورت سر چشمه میگردد طرز تفکر مسلمانان را درین باره تنها در یک جمله خلاصه نموده میتوانیم که: « موجودیت دولتها و حکومت یکی از ضروریات مبرم و حیاتی جوامع بشری است این نیاز اجتماعی (یعنی موجودیت دولت و حکومت) رامسلمانان همچو ایجاد سیاسی فرا گرفتند بناءً این طرف تفکر که مسلمان نمیتواند در غلامی به سر برده و با آن قانع شوند بخشی از شعور اجتماعی ماست، برخی از دانشمندان نیز به این امر اعتراف نموده اند که موج آزادی خواهی که بعد از سال ۱۹۴۷ باعث شد تا کشورهای زیادی استقلال خویش را بدست آرند نتیجهء مفکرهء اسلامی بود. برای بسر بردن زندگی با روش و طریقهء اسلامی و جود قنایت ارضی و حاکمیت ملی نیازی بود که سبب انقلاب و قیام مسلمانان بر ضد حاکمیت استعماری شان گردد و در نتیجه جنبش های آزادی بخش راهرچه بیشتر تقویت نمود.

این خلدون میگوید: ملتی که بر فلسفه حیات خویش مغرور و مفتخر باشد نوعی تعصب دامنگیرش میگردد و ملتی که تعصب داشت هیچ فردی از اقوام بیگانه نمی تواند بر آن حکمرانی کند، نویسنده کتاب Militant Islam نیز در مورد جهان اسلام همین نکته را تذکر داده و گفته است که اگر در اسلام عصبیت یا قوه دافعه وجود نمی داشت، چیزی که در نتیجه آن مسلمان به ایجاد حکومت مستقل

اوایل تاریخ ظهور خویش حل نموده و واضح کرده که هدف از قوانین جامعه تضمین حیات ، فلاح و خوشبختی اعضای آن جامعه است و به قول ابو اسحاق شاطبی « اگر قانونی نتوانست در مطابقت با تقاضا های جامعه قرار بگیرد باید که هرچه زودتر تبدیل شود» در زمینه سیاست نیز مسلمانان دین را از سیاست جدا نمی دانند و هر نظری را که در آن سیاست تابع مذهب نباشد به شدت رد می نمایند.

نویسنده کتاب Militant Islam (اسلام مبارز) حتی تا این حد نیز پیش رفته که گفته است « برای مسلمانان سیاست و اسلام دوزخ یک سکه اند » محمد علی جناح بنیان گذار کشور پاکستان بنا بر همین علاقه گفته بوده « شعور سیاسی باخون مسلمانان عجین است». سیاست برای مسلمانان حیثیت ممنوعه را ندارد، تاریخ زندگی ملی و سیاسی مسلمانان از روزی آغاز یافت که قادر شدند کشور اسلامی را به وجود بیاورند وقتی آن حضرت (ص) به مدینه داخل گشتند قبل از همه امور پیمان مدینه تحریر گردید پیمانی که برای مملکت نوظهور اسلامی حیثیت قانون اساسی را داشت. دولت و حکومت خواش طبیعی هر انسان است این مطلب را علامه ابن خلدون در قرن (۶) ع بیان داشته و علت آن را چنین بیان نموده که زندگی انسان به صورت منفرد و غیر اجتماعی اصلاً قابل تصور نیست یعنی انسانهایی توانند جدا و بیگانه از هم بدون تعاون و کمک همدیگر زندگی نمایند .

وقتی دانستیم که انسان موجود اجتماعی است و مجبور است در اجتماع زندگی کند پس مسایل و معاملاتی چون داد و گرفت و خرید و فروش و غیره خود بخود شکل می گیرد و عرض اندام می نماید و همچنان چون ظلم و تعدی خاصه طبعیت

حدود آن را باید خود آنان تعیین نمایند . در حالیکه طبقات دیگر جامعه با ابراز عکس العمل های اظهار میداشتند که آنان نیز میتوانند و میخواهند درین مورد کار نمایند چون آنها بودند که برای این هدف قربانی دادند ، تصویب شریعت بل در ولسی جرگه (اسامبله ملی) پاکستان و بعداً هم منسوخ کردن آن همه و همه جریان همین سلسله است.

عبدال واحد قریشی در کتاب به نام تصامیم تاریخی (تاریخی فیصلے) تحریک آزادی پاکستان را با دقت مطالعه نموده و در آن به شواهد و اسناد مربوط به دوران قبل از استقلال و دوره بعد از آزادی پاکستان رجوع کرده است اگر فهرست نتایج انتخابات نخستین پاکستان را مطالعه کنیم مبارزه حزب مسلم لیگ با احزاب دیگر چنین به نظر میخورد .

مسلم لیگ توانست در هند ۵۲۴ نشست را بدست بیاورد و باقی کرسی ها در بین احزاب دیگر تقسیم گشت احزابی چون جمعیت علمای هند ، مجلس احرار ، مسلم مجلس ، سنی بورد و غیره یعنی مسلم لیگ ۸۶.۵ فیصد جمعیت علما یک فیصد مجلس احرار صفر اعشاریه ۱۹ فیصد یعنی کمتر از نیم بدست آوردند در مورد رای ها نیز مسأله بسیار عجیب بود و آرای حاصل کرده مسلم لیگ با احزاب دیگر اصلاً قابل مقایسه نیست.

این موقف گیری علمای دینی را نباید حمل بر بدبینی آنان در مقابل ایجاد پاکستان نمائیم بلکه علت این حالت نفرت و انزجاری بود که بعد از شکست مسلمین بدست غریبان در قرن ۱۸ ع د نزد آنها به وجود آمده بود برای ابراز عکس العمل و نظاهر همان نفرت همچنان برای حفظ آرمان و تشخیص دینی خویش با هر تصور زائیده غرب سر مخالفت را گرفتند و به مقاطعه بر خاستند با آنان فرصت غرور و تعمق در مسائل مطرح شده وجود نداشت و

نه هم قبیحه وجود داشت که با دلبری و شجاعت ادعا کند که نظر به ایجاد حکومت جمهوری منشاء اسلامی دارد ، غرب آنرا صرف به صورت توضیحی پیشکش نموده در حالیکه ما میتوانیم آنرا دوباره از آن خود نمائیم . در نتیجه این حالت عکس العمل ها و

در حقیقت مفکرین غربی اسلام را بانگاه ملو از تعصب مطالعه نموده اند بناءً نتوانسته اند اسلام واقعی را بشناسند و بنهیند

برداشت های منفی رویه فزونی نهاد و در هنگامیکه آقای جناح میخواست توسط انتخابات در مورد قرار داد ایجاد پاکستان رای گیری نماید اکثریت علمای اسلامی از همکاری با او خود داری کردند ولی مردم عام که میخواستند در زیر نفوذ و تسلط بیگانگان به زندگی ادامه دهند بدون در نظر گرفتن رای و موقف علما به پشتیبانی جناح برخاسته و از او قائد ملی ساختند.

در ۱۹۴۶ وقتی بعد از انتخابات در شهر دهلئ کنگره مسلم لیگ برگزار گردید محمد علی جناح طی خطابه خویش تذکر داد که « مردم با تائید و رای موافق خویش به مسلم لیگ پیدایش و پایه گذاری يك پاکستان را حتمی کردند » . سید احمد خان در یکی از تمکاتیب خویش می نویسد :

« امروز اگر انگلیس ازین خطه (نیم قاره هند) رخت سفر بسته و حکمرانی اش خاتمه یافت میدانید چه خواهد شد ؟ یا طوری خواهد شد که هند و ها مسلمانان را رام خویش ساخته و به استثمار و بهره کشی از آنان ادامه خواهند داد و باهم

مسلمانان به واسطه زور بازو و زور ایمانشان در مبارزه کسب آزادی موفق خواهند گشت .

ولی اگر چنین استدلال شود که هردو (هند و مسلمان) یکجا باهم مساویان حکومتی تشکیل دهند و با حقوق مساوی باهم زندگی کنند این غیر ممکن است . بالاخره در نتیجه موضع گیری های اصولی رهبران و تائید آن از جانب مردم ، پاکستان به وجود آمد .

درین کشور در طی ۴۵ سال گذشته سه بار قانون اساسی نافذ گشته که قوانین اول و دوم منسوخ شدند و قانون سوم از سال ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۴ به حالت تعلیق در آمد تا اینکه بالاخره توسط يك حکم نظامی و فیصله اسامبله ملی دوباره نافذ گردید ، قبل ازین طی ریفراندومی در مورد چگونگی اقدامات حکومت نظامی در جریان تعلیق قانون اساسی برای انفاذ دوباره آن رای گیری به عمل آمد که آیا مردم با این امر رضایت دارند یا نه ؟ با اعلان نتایج ریفراندم اسامبله ملی نیز این نتایج را تائید نموده و آنرا شکل قانونی بخشید ، ازین امر واضح گردید که اقدامات يك حکومت نظامی نیز میتواند اسلامی باشد به شرطیکه آنرا بحیث وسیله برای انفاذ قانون اسلام استعمال کند .

ما مخالف این موضع هستیم و به این نظر می باشیم که قبول يك حکومت نظامی و دیکتاتوری تنها و تنها نتیجه مجبوری های سیاسی است و این عمل را ناشی از فلسفه یا ایده ، خاصی گفته نمی توانیم . این گفته که حکومت جمهوری در زمینه ، انفاذ قانون اسلام با شکست مواجه شد و حکومت نظامی توانست اقدامات مفیدی برای انفاذ آن انجام دهد و به همین سبب قدرت و صلاحیت و اهلیت دومی بیشتر از اولی است به استدلال معتادی میماند که میگوید غذای عادی برایش قابل هضم و قبول نیست و آن انرژی و

یو لوڅاری! دوی نندارې

..... دادی دثور انقلاب
اتلان.....

دستیږ پر سر ولاړو پوځیانو په خبرو
کی دکبر او غرور نخښی راڅرگندی شی
د تالار په منځ کی ددوی په ویاړ!
لاسونه و پټیځیږی «د هورا» چیگی اوچتی
شی او بیا ملگری.... او نور پوځیان د
همدغه غرور په نښه کی په اتنی
ورگلابیږی.

هغه نن د یوی لویی حادثی د اتل په
نوم معرفی شو، یو څوک چی تخت او تاج
بی گتلی و، خوڅوک څه خبر و چی هغه
دداسی فتعی قوماندان دی چی وړاندی بی
په مخه کی بدو ماتو او شکستو نو لاره
نیولی.... په مخ کی حسرتونو او ذلتونه
ورته انتظار دی.....

اوچی زه یوځل بیا د خیال له نړۍ نه
راوړم مخامخ گوم د زردالونی څنگ ته
لاهنه ولاړی دی، پکول بی پرسر دی، په
رنگ کی بی دخونی او سرور څرک نشته
، خیره بی یوی هدیری ته پاتی کیږی
هلته چی دارمانونو دڅاوری کیدو او
مرگونو حاکمیت او راج وی ،پر تندی بی
دخجالت او ذلت گردونه پراته دی، هغه
یوی وسه بنیادم دی چی اسیر نه دی خو
زهیر دی، یو داسی څوک دی چی پاچهی
بی ښکته شوی ، چی پوځ بی مات شوی،
چی قبله بی روانه شوی او چی «بادار»
روس» بی می شوی ، په څیره کی بی له
ملت سره د خیانت د خجالت او ذلت علامی
پنی جوتی دی.

زه بیا هم ورته گوم د یوځا شرابی»
لايق» خبره می بیا بیا په غوږیوکی
کښکیږی:

دادی دثور انقلاب اتلان.....

دادی دثور انقلاب اتلان.....

او بیا هغه وینم چی دزدالو د ونی
ترڅنگ ولاړی دی دثور د خونړی تراژیدی
اصلی لوبغاړی او هماغه ماتی خوړلی او
پناه اخستی جترال!!

وړاندی په شاوخوا غونډیو کی دستر
رب(ج) پر وحدانیت او عظمت شعارونه
نور هم اوچتیږی:

الله اکبر..... الله اکبر..... الله

اکبر..... ۱

وخت کی وینم ، همدا اوس هم په همدی
شبهه کی!!.....

دذهن په پرده می د تیرو یادونو فلم
چلیری، دهغو شپو ورځو یادونه دی چی
زموږ د هیواد تراژیدی پیلیری، دهغو
شپو ورځو چی پردی ملت د اور او وینو
څپه راځی.

دکابل فضا د «هورا» نامأنوسو نارو
ډکه کړی ده ، دپولتخنیک په جمنازیوم کی
د بری جشن دی، شور دی، زوږ دی ،
خوینی دی.... دنوی تراژیدی لوبغاړی
وینم ، په زړه می دویرو او ویری پیریان
ناست دی.....

دفتعی جشن دی، دچا د خوښیو جلب
شلیدلی او د چا په زړونو د ماتم رسالی
پنډی دی.... شرابی شاعر» سلیمان
«لايق» د«میکروفون مخی ته ولاړی دی، له
پټو رازونو نه د پردی پورته کولو زیری
کوی.... له یوه اوږده سکوت نه وروسته
یو ځل بیا دهغه غږ اوچت شی:

ملگری..... دی دستیږ ته تشریف
راوړی!!.....

یو سور او سپین ځوان چی شنه پوځی
دریشی بی اغوستی ده خرامانه ، خرامانه
ستیږ ته پورته کیږی، ځکه چی دارگ په
لوری لومړی گولی فیر کړی وه، ځکه چی
«د فتعی» په لوری بی لاره ایستلی وه
یوځل بیا د یوځا شرابی په غوښتنه دثور
دارو دوی نور لوبغاړی هم سستیږ ته
درومی، ټول یو ځای کنار دریری او بیا»
لايق» له رازو نه پرده پورته کوی:

..... دپرتین انقلاب اتلان دغه
ځوانان وو.....

نن می په مخ کی د کبر بوت نسکور
پروت دی، څومره عجیبه ننداره ده ، څومره
له عبرتونو ډکه!

نن! همدانن زه به سترگو داسی څه وینم
چی تصور بی گران و، خو وینم ، بی ، په
خپلو سترگو بی وینم،

پاس دغونډیو په منځ کی دمجاهدینو
په خولو د الله (ج) په عظمت او وحدانیت
د شاهدی شعارونه اوچت دی.

الله اکبر..... الله اکبر
لوری دی.....

لکه ټول کائنات چی دیوه الله (ج) د
خدایی او لویی، عظمت اوواکمنی ترانی
زمنمه کوی، دژوند دفلسفی یو اوځ چی
دیوه الله (ج) پر ازلی او ابدی ژوند او
پاچهی شاهدی وایی په همدغه یوه شعار
کی پټ دی، خو نور تفسیر بی دهغه
پوځی په خړه ،په څیره کی پروت دی،
څومره زر زوال مومی دغه بی بنیاده دنیا،
دغه له مادی ظواهرو ډکه دنیا چی ږیر ور
بانندی دوکه شول او لا به نور هم وړ بانندی
دوکه شی.....

هغه اوس هم د زردالو دهغه لویی ونی
څنگ ته ولاړی دی، له مانه سترگی چپوی ،
لکه چی زه بی پیژندی یم، لکه چی زما
په زړه کی له را اوچت توپان ته خبر وی او
یا لکه چی هغه ته هم زما په څیر هماغه
وړځ ور په یادیری.

زه دوی متضادی نندارې په یوه وخت
وینم دوی داسی ننداری چی لوبغاړی بی
بودی، د ذهن په پرده می یوه ننداره ده او
د سترگو مخی ته می بله ، دواړه په یوه

دوران جهاد، معرفی نویسندگان و شعرای دوران جهاد همت گمارد و هم چنان در این مرکز بود و انجمن وجود داشته باشد که اخبار، تبصره ها و مؤامرات دشمنان انقلاب اسلامی و همکاری های دوستان این انقلاب را ثبت، و بررسی و ارزیابی و نتیجه گیری نماید، من به طرف مخاطبم گفتم که تا اکنون در افغانستان فقط چند نسخه کتاب از متون عربی به دری ترجمه شده است که از جمله ابو المنتهی شرح فقه اکبر امام ابو حنیفه رضی الله عنه است، عدالت اجتماعی که کتابی است از کتب معتبر بخش عدالت اجتماعی اسلام به قلم دوتن دانشمندان شهر کشور (عبد الستار سیرت و محمد شاه ارشاد) نیز به دری ترجمه شده که اکنون نایاب است، سیره النبی صلی الله علیه وسلم سید سلیمان ندوی و شبلی نعمانی به پشتو ترجمه شده و کتاب دیگر در سیرت از مولینا محمد شاه ارشاد است که تالیف خودش و در دو جلد تالیف گردیده، اسلامی روح ترجمه مولوی صاحب محمد یونس خالص که فکر میکنم تالیف طحاروی و در بخش عقاید اسلامی بوده باشد، این کتب هر یک به نوبه خود مفید بوده ولی از آن جایی که به پیمانته وسیع طبع نگردیده و توزیع نشده، ملت مانوانسته از آن استفاده بی حد اعظمی آن نماید و از جهتی در مقایسه با آثاری که باید ترجمه شود بسیار ناچیز است، این نقیصه را باید شما برداران اندیشمند که اکنون قیادت فکری و اعتقادی جامعه افغانستان را به عهده دارید جبران نمایید، همین اکنون دردار هجرت دانشمندی در جنب ماستند که میتوانند از عهده ترجمه و شرح کتب و آثار دوران احیای مجدد نهضت اسلامی و قبل از آن به خوبی بر آیند و در آثار اسلامی تحقیق نموده و خود هم به تالیف و تصنیف و نگارش کتب جدید اقدام نمایند، این آغازی احسنی است که میتواند رفع فقر فرهنگی آینده ما را تضمین نماید و جامعه ما را از کتب مسخ شده تالیف و ترجمه ایرانی آثار انحرافی دیگران بی نیاز گردانند!!!

میرهن است که کشور ایران دارای کمپنی های بزرگ طبع کتب در منطقه است، و آزادی نسبی چاپ کتب بغرض تشویق و نویسندگان و افراد متعصب مذهبی زمینه

بی را در آن جافراهم ساخته است که کتب غیر معیاری به پیمانته بسیار وسیع چاپ و توزیع گردد، چون جوانان ما از لحاظ فکری و فرهنگی در سطحی پایینی قرار دارند، از نیروی چیزی را که در آن کتب میخوانند به جامعه شان بازگو می کنند و خود نیز بر آن معتقد میگرددند، درحالی که ساده ترین کتاب طبع ایران حتما نسبت بدی به صحابه کرام بخصوص خلفای راشدین رضی الله تعالی عنهم داشته میباشد که بصورت کل و در مجموع از

تاسی از مشی تنظیمی که به آن وابستگی داشتم به کمیته فرهنگی اتحاد هفتگانه رفتم..... از آن روز بعد روزها و سالها سپری شد ولی اثر از اقدامی که برادریم به من قول داده بود در عمل پیاده نشد و بالاخره زمانی فرا رسید که به اثر لزوم دید بعضی از برادران به نصاب تعلیمی بی که در راس آن «فتحی رباعی مصری» قرار داشت بروم....

برادر عبدالاحد تارشی یکی از نخبه ترین شعرای دوران انقلاب و نویسندگان

در سطح قیادت تنظیم ها کسانی هم قرار داشتند که به بعضی افراد ابن الوقت باج میپرداختند، این افراد در پهلوی این که زبان بسیار آلوده و کثیف تبلیغاتی داشتند شهرت کاذب آنها نیز در جامعه رسوخ به ایشان بخشیده بود و درحالی که در طول چهارده سال موفق به يك کار سازنده اجتماعی و سیاسی نشدند ولی نام آن ها تا اکنون سر زبانها است آنها نه از دانش بهره بی داشتند و نه جریانات سیاسی و بین المللی را میدانستند چیزی که آنها را در مستوای بلند اجتماعی جامعه ما قرار داده بود واژه های رکیک آمیز و دشنامهای رسته وار آنها به بعضی ا رهبران جهاد بود

چیره دست این دوره - در این زمینه با دکتر عبد الله عزام شهید در تماس شدند، چون دکتر عزام شهید خود از وابسته گان نهضت جهان اسلام و از جمله نویسندگانی بود که میتوان در روزگار ماحق اجتهاد واستنباط در امور شرعی رابه آن ها داد، از پیشنهاد این کار بسیار خوش شد و به برادر ابو ابراهیم عراقی که یکتا از شاگردان وی بود سر پرستی این کار را تفویض نمود، گویا کار ترجمه آثار زایده عربی که عموماً از تالیفات نویسندگان و مفکرین شناخته شده جهان اسلام انتخاب شده بود از خزان سال ۱۳۶۶ هـ ش آغاز شد....

در این جا باید نکته بی را به عرض برسانم که قبل از آغاز کار در قسم ترجمه مکتب خدمات، چندین تن از برادران مربوط به نهضت اسلامی افغانستان، آقای عبد الاحد «عشرتی» آقای نعمت الله «شهرانی»، آقای مولوی زاهدی، احمد زی و آقای محمد نسیم «ستانیزی»

ظرف شریعت اسلامی جرم بزرگ محسوب میگردد و مرتکب این جرم باید مجازات شود، ولی جوانان ما که بد بخانه از کشور و طرز تفکر خودشان منبعی به دست ندارند مجبور اند به همین کتب خرافی مراجعه کنند که نتیجه آن روشن است، بناء بسیار ضروری است که در همین دار هجرت يك اکادمی بزرگ علمی و فرهنگی تشکیل گردد و دانشمندان متخصص و اهل قلم در آن عضویت داشته باشند و بدین طریق طوری که قبلاً عرض کردم طور نسبی از مشکل جوانان و عامه مردم ما در قسمت گسترش و وسعت فرهنگ و اید پولوژی شان کاسته شود، از این چه بهتر که این ابتکار را حضرت شما به عهده بگیرید، جانب مخاطبم تبسمی ملو از صمیمیت نموده در پاسخ سخنانم گفت که این امر را من نیز در نظر دارم، انشاء الله در پاره اقدام خواهم نمود...

چون در آن ایام احزاب در اتحاد هفتگانه و سه گانه مدغم شده بودند، من نیز به

بعضی اوقات مضمونی از قیچی سانسور در امان میماند، توفانی رادر سطح رهبری برپا میکرد و مرتکب این کار به اتهام (اشاعته فحشاء.....) تهدید و سرزنش میشد ورنه بود واقعیتهایی که ما اکنون ملیشه های سمت شمال را به آن متهم میسازیم ، ولی اگر مرد مصلحی برای جلوگیری این عمل زشت بنابر مسئولیت

چهارده سال موفق به يك كار سازنده اجتماعی و سیاسی نشدند ولی نام آن ها تا اکنون سر زبانها است آنها نه از دانش بهره یی داشتند و نه جریانات سیاسی و بین المللی رامیدانستند چیزی که آنها را در مستوای بلند اجتماعی جامعه ما قرار داده بود واژه های رکیک آمیز و دشنامهای ریشه دار آنها به بعضی از رهبران جهاد

ماچرا ملیشه های جنایتکار رشید دوستم و.... را مورد ملامت قرار میدهیم؟
بناظر اینکه آنها هر لحظه جنایت می آفرینند، زندگی يك انسان در برابر يك مشت پول به اندازه يك گنجشك برای شان ارزش ندارد... ناموس را نمی شناسند، با ارزشهای انسانی اساساً آشنا نیستند

«امر بالمعروف» قیام میکرد به جرم بغاوت ویا در نظرنگرفتن مصلحت!!!! سرکوب میشد، آخر چرا صراحت داشته نباشیم درحالیکه اسلام صریح است، بصراحت آمده است و بصراحت عمل میکند اگر معاذ الله چنین نباشیم مرتکب اشتباهی شده ایم که برپخش بزرگ دعوت اسلامی خاک انبار نموده گذشته ایم که این جرم است، جرم نابخشودنی و مرتکب آن قابل مجازات، اگر در گرماگرمی جهاد سلسله مکافات و مجازات جریان میداشت ، جلو خود سری هاگرفته میشد و در پهلوی آن ملت ماتریمه میشد رشد می یافت در فضای انقلاب احساس خود سری نمیکرد، ولی متاسفانه طوری که قبلا اشاره شد ماقط در صد کمیت جبهات جهادی خود بودیم و کیفیت آن را یکسر نظر انداز کرده بودیم سرگذشت جانناز سرفراز، محمد نسیم فقیری، مرحوم محمد کاظم شارق و عبد الاحد عشرتی را در يك مضمون دیگر توضیح نموده ام و آن سرگذشت واقعی یی است که فراموش هیچ کسی از اهل فرهنگ نمی شود....

درسطح قیادت تنظیم ها کسانی هم قرار داشتند که به بعضی افراد ابن الوقت باج میپرداختند، این افراد در پهلوی این که زبان بسیار آلوده و کثیف تبلیغاتی داشتند شهرت کاذب آنها نیز در جامعه رسوخ به ایشان بخشیده بود و درحالی که در طول

بود ابتدال فکری و فرهنگی بحدی رسیده بود که دانشمندان و اهل قلم را کسی مجال کار مشروع را نفیداد ولی هرگاه رهبر مورد دشنام خبر میشدند که باز در فلان محفل مورد ضرب و شتم قرار گرفته اند شخص مسئول دشنام را خصوصی میخواستند و دهن شان را از طلا پر میکردند!!!!

* کارهای فکری و فرهنگی در سطح تنظیم ها کار ضمنی بود و هیچ يك رهبر عملاً نشان نداد که مبارزه در جهت احیای ارزشهای فکری و فرهنگی اسلام نیمی از مبارزه همه جانبه اسلامی را شکل و محتوی میدهد... نشرات آزاد و اسلامی مجال آن را نداشتند که از چند ماه و یکسال زیاد بازار داشته باشند، چون منبع تمویل کننده آن خشک میشد، آن نیز دیگر از نشر باز میماند، جریده مسلمان که از چند تاشتیهاهاش بگزریم ، واقعاً جریده یی بود که با ظرفیت وسیع و نافذ خلاهای موجود اجتماعی ، سیاسی و نظامی ما را خاطر نشان نماید و حتی البوسع این کار را کرد، اما عرض بسیار کوتاه بود، چرايد آزاد دیگر اسلامی اساسا وجود نداشت و اگر وجود داشت از دو حال خالی نبود، یا این که محتوای آن قناعت بخش نبود ویا اینکه در ظاهر آزاد بود ولی در باطن وابستگی داشت ، یاکاری را به پیش میرد که با نشر اظهارات دو تنظیم رقیب آتش اختلاف را بین آن ها دامن میزد

و خود از هر دو جانب کريدت میگرفت .
تركيز فرهنگي تنظيم ها در قسمت چاپ كتب بر این بود که فقط كتب رهبران و بیانیه های آنها را از نوار پیاده کند و بشكل كتاب بر جامعه عرضه نمایند مدیریت های تألیف و ترجمه بجز جای نشویند و غیبت گرتی و مقابله فکاهی بازی کاری دیگری نداشتند... دوسال قبل از امروز تفکیر تفهیم القرآن بقلم مولینا قیام الدین کشف از اردو به پشتو ترجمه شد، انتظار آن میرفت که بر علاوه جماعت اسلامی پاکستان تنظیم های جهادی ما به تکثیر آن اقدام خواهند فرمود، ولی یکی از تنظیم ها با وصفی که رهبران آنها تقریظهای بر آن نوشته در چاپ و تکثیر آن اقدام نکردند که در واقعیت امر جفای بزرگی بود که بامؤلف ، مترجم و درمجموع با انقلاب اسلامی در عرصه فرهنگی جهاد اسلامی صورت گرفت و.....

دشمنان شرقی و غربی انقلاب اسلامی در طول جهاد اسلامی ما در صدد آن بودند که به نحوی از انحاء انقلاب ما را ضربه پذیر نمایند و در وقت مناسب بر آن ضربه کوبیده و نابود کنند وارد نمایند که بالاخرتوانستند بعد از چندین مانور سیاسی ضربه آخری و فیصله کن شان را به پیکر انقلاب اسلامی ماحواله نمایند، این کار شد و ابتدال فکری و فرهنگی ما بجای کشید که دشمنانی را مورد اعتماد تشکیل حکومت اسلامی قرار دادیم که در طول چهارده سال جنگ در کشتار مردم ووبرائی میهن عزیز ما مستقیماً شرکت داشتند و دستهای شان تا به آرنج به خون جوانان نخبه جامعه ما آلوده است.... تاریخ اسلامی گواهی میدهد که طی قرون و زمانه ها رهبران جوامع اسلامی همیشه کوشیده اندکه فاصله روانی بین کفار و مسلمانان وجود داشته باشد و این فاصله میتواند هم فرهنگ اسلام را درجامعه تعقیم ببخشد و هم قادر است که ارزشهای اسلام را در روح جوانان ما متبلور و متراکم سازد ، و سوب دهد این امر است که منجر به دفاع ارزشهای اسلامی در وقت اضطرابی میشود و دور از این راه ارزشها باهم میخورند، خلط میشوند و روحیه

بپردازد ، کمونستانه توان آن را ندارند که مقابلہ بر خیزند اگر مزاحمت کنند سرکوب خواهد شد و اگر خدا نا خواسته تنظیمهای اسلامی را کنار گذاشت و در دامان کمونستانه آویخت و به عوض برادران مسلمانان بر کمونستانه اعتماد کرد مستول همه پی آمد ها و نتایجی خواهد بود که بر ویرانه های افغانستان ویرانه های دیگری ساخته شود..... ما طرفدار آن هم نیستیم که انجمن حکمتیار امیر حزب اسلامی افغانستان کمونستانه جناح خلق را در کنار خود گرفته است و به گفته جمعیت اسلامی افغانستان به کمک آنها میخواست کودتایی را در کابل به پیروزی رساند - و در صد آن نیستیم که این ادعا چند فیصد با صداقت همراهی و مطابقت دارد، ولی طوری که عملاً دیده میشود، نه حزب اسلامی افغانستان با این مردم (خلقی ها) ائتلاف دارد و نه به فرمانده آنها کار میکند ، صرف به آنها پناه داده است و پس- اما اگر بطرف تحركات سیاسی و نظامی حکومت فعلی که در راس آن استاد ربانی قرار دارد دیده شود، مشاهده میشود که دایره صلاحیت این حکومت تارادپو تلویزیون محدود است ، دیگر ، اگر بر اتحاد اسلامی حمله میشود و یا بر مواضع حزب اسلامی ، اگر خانه های مردم به غارت برده میشود و یا افراد باشند کابل را بنام پشتون سر میزنند، پرچی های گروه کشتند، حزب وحدت، ملیشه های دوستم ومومن اند و رئیس حکومت که با این همه گروه ها ائتلافی بنام ائتلاف شمال دارد جزئیترین دخالتی در تصرفات آنها نمی کند و نه قدرت آنها دارد که آنها را اداره کند، بناء در این دو تفاهم میگوئی و یا سازش مینامی ، آقای حکمتیار نسبت به استاد ربانی دو امتیاز دارد یکی این که از لوٹ وجود کمونستانه پاک مانده و دوم اینکه به آنها اختیارات سیاسی و نظامی نداد، در هر حال، با وصفی که استاد ربانی و انجمن حکمتیار هر دوی شان دعوی بنیانگذاری نهضت اسلامی در افغانستان را دارند و در جهاد افغانستان نقش تعیین کننده و آغازگر را ایفا کرده اند، چه بهانه پی دلیل شده میتواند که با قاتلان يك و نهم میلیون نخیه ترین فرزندان توحید و رشید ترین

جوانان مسلمان افغانستان طرف آیند و آن همه خونها و اشکها را فراموش کنند که در طول چهارده سال جنگ در نتیجه ظلم و استبداد همین جانی ها و سفاکهای وحشی ویی وجدان ریخته شده است

این است چهره کریه و منحوس ابتذال فکری و فرهنگی که در آخرین مراحل پیروزی انقلاب اسلامی از گلولی ارزشهای انقلاب گرفت و اکنون در کشمکش مرگ و زندگی دست و پامیزند!!!! آیا جای عبرت نیست..... بتاسی از آنچه گفته آمد، تنظیمهای که خود را اورثین بر حق انقلاب اسلامی قلمداد می کنند، لازم است تا در رویه ، سیاسی و نظامی شان تجدید نظر کنند و اشتباهاتی که از آنها سر زده است در ازاله و جبران آن جدا بکوشند، مشاجرات جاهلی و ذات البینی را یکسو گذارند و با نشاط انقلابی در جبهه زخمهای ملتی مصروف شوند که چهارده سال جنگ وجود آن را زخمی زخمی کرده است، کشورش یکسره ویران است و به پیغوله مخوفی میل گردیده است- با این هم غارتگران مال و ناموس این ملت هنوز هم دست از سر آنها بر نمی دارند، شاید این ملت مدتی به ایشان مهلت بدهند و اگر کاری از آنها ساخته نشد این ضرب المثل شعار همین ملت است که میگوید:

« مال من فدای سرم و سرم فدای ناموس من » شما خود بیندیشید که امروز ناموس يك نفاق تلویزیون ، مطلم «نبیله» همایون است که مدتی قبل به دست جنرال مجید دوستم جنایتکار و خائن اختطاف بالجبر شد » در امان نیست در حالی که ناموس دولت اسلامی فعلی ما است، حال مردم دیگر افغانستان خصوصاً شهریان کابل چه خواهد بود؟ « تلك قسمة خیر!!!!»

بر تنظیمهای اسلامی است که علاوه بر تجدید نظر بر روش سیاسی و نظامی شان در قسمت احیای فکری و فرهنگی این ملت از طریق نشرات کتب تاسیس اکادمی های علمی و فرهنگی ، گرچه تا وقت حالت برقراری اوضاع و آمدن امنیت در عقب جبهه هم باشد اقدام یفرمایند ورنه چاپ شدن شهادت در پشاور و جریده مجاهد در مطابع دولتی کابل هیچ کاری را نمیتوانند

به شکل تعمیری آن به پیش برد. به افراد نهضت اسلامی نمی زبید که به عوض مصلحین بزرگ نقش مداری های سیاسی و اکتدوهای انقلابی را در جامعه ، وقتی ایفا کنند که ملت شان در آتش شعله های فتنه و فساد تبار تبار و چنگیز میسوزند و فریاد برمی آورند: « و مالک لا تقاتلون فی سبیل الله...»

قابل یاد آوری میدانم که مجله امید از دو سال به این سو و مجله حریت از یکسال به این سو، در احیای ابعاد مختلف فکری و فرهنگی جهاد و انقلاب اسلامی کار قابل توجهی انجام داده است ، ولی مشکلات مالی آن قدر زیاد است که تیراژ این مجله ها از دو هزار بالا نمی رود که در مقابل تعداد خوانندگان ما بسیار ناچیز است ، امید واریم که تنظیمهای اسلامی به عوض اعاشه و ابانه کمونستانه های خلقی و پرچی و اجرای معاش ۱۶۰ بکصدو شصت هزار اعضای خاد و واد و بقایای دیگر دولت کمونست معدوم کابل به احیای فرهنگ اسلامی خود توجه نمایند و اجازه بدهند که بجز از جریده مجاهد جراید و مجلات و نشرات دیگر اسلامی نیز در کابل و ولایات دیگر افغانستان که متأسفانه تا حال در تصرف آنها نیست سرازیر شود، و وفود علما و دانشمندان و مبلغین به ولایات گسیل گردند، مساجد منهدم شده آباد گردند- نظام صلاۃ نافذ گردد که تا حال هم در کابل که پایتخت افغانستان است کسی به آذان مؤذن گوش فرامی دهد!!!! و يك کار گسترده فکری و فرهنگی به سطح ملت آغاز گردد، این وحشت زاده کفر و نفاق را که از سالیانی بر ملت ما حاکم است فکر و فرهنگ انقلابی اسلامی و تصمیم آن در جامعه شکست داده میتواند ورنه مجاهدینی هم هستند که کستهای خیال محموب گلنار بیگم و احمد ظاهر و کی و کی را در مساجد نزدیک محراب و منبر می شنوند- اقلا کسی نیست که به ایشان بفهماند - این گناه است- ولی وقتی آذان گفته میشود مسجد را تخلیه میکنند و به هر سو متواری میشوند!!!!

سوالونو په حيث مطرح دی. څکه ددغو پوښتنو ځواب به وی چی د راتلونکی امنیتي سیستم او احتمالي بحرانونو د مخنیوی د چارو شرایط او څرنگوالی تعینوی .

اما نور نو دیوه دښمن او یوه رقیب حالت له مینځه تللی دی، راتلونکی دښمن یوی هیولانه ورته دی چی زر مځونه لری.

دادښمن کیدای شی د نفوس د زیاتیدلو ، دمخدراتو ، د اتمی پروگرامونو د پتېیدلو او عمومی کیدلو ، نژادی تعصب ، ایدز ، اسلامی بنیاد گرایی، دځمکی د اقسوسفیر تودیدل، ستر او په لویه پیمانته مهاجرتونو ، د راډیو اکتیف وریشو څخه عبارت وی، ددغه دښمن چی په هره یوه بڼه ظاهر شی مهم خاصیت به یی داوی چی بین المللی شکل به لری، په هیڅ یوه سرحد کی به نه تم کیزی بلکه ټوله ځمکه به تری متاثره کیزی. نری چی ددوو سترو قدرتونو په وخت کی کوم تعادل درلود هغه یی اوس له لاسه ورکړی ، اوس

دغه نری په داسی حال کی چی ددوو متضادو پدیدو لخوا ټیټل وهل کیزی دنوی تعادل د لاس ته راوړلو په هڅه کی ده، دغه متضادی پدیدي دادی: له یوی خوا یوه ډله هیوادونه د پیوستون ، یو ځای کیدلو یا اقل ائتلاف په حال کی دی، خصوصا په اقتصادی برخه کی ! او غواړی خپل اختلافات کم کړی. مثلاً د اروپایی ټولنی په شان په شمالی او جنوبی امریکا، شمالی افریقا ، آسیا او ختیځه اروپاکی ځینی هیوادونه د تولیداتو د آزادی تبادلې، د سرحدی قیوداتو د کمولو او رفع کولو او بالاخره د سیاسی اتحادونو په حال کی دی، خو په عین وخت کی دنوموړو اتحادی حرکتونو پر خلاف، څو ملیتی مجموعی ورځ په ورځ دمرکز نه د تښتیدونکو

قوتونو په منگولو کی راگیر کیزی او تشدد او خشونت پکښی زیاتیزی، لکه : هند، سریلانکا، چلی ، چکوسلواکیا... یا هم سره جلا کیزی، لکه : اتوییا، صومالیا او یا انفجار کوی او قوتی ټوتی کیزی، لکه : پخوانی شوروی او یوگوسلاویا، ځینی کتونکی دغه د اتحادونو او جلا کیدلو ، پیوستونونو او شلیدلو شوکونه دروانی لسیزی اصلی او مهم خصوصیت بولی او وایی چی دغه حالت به دروانی لسیزی تر پایه همداسی دوام کوی او

« رابرت گرنف » د سی ای ای رئیس وایی: « زموږ په مقابل کی اوس تر پخوا لا زیات له اسرارو ډکه نری قرار لری ».

دځمکی د اوسیدونکو دتوجه او مصروفیت مرکزی ټکی به وی . مثلاً «ادگرماوین» وایی: «د راتلونکو کلونو اساسی پراېلم ، د اتحاد غوښتونکو ، فدراسیون او کنفدراسیون دپلویانو او جدایی غوښتونکو، غیرڅنگوڼااو ټوتی کونکو قوتونو ترمینځ رنگارنگ شخړی او جگری دی».

جدایی غوښتونکی قوتونه د « ملی حکومت- (Etat- Nation) دنظریی دیبا راژوندی کیدلو نه انرزی اخلی، ددغی غیر دیموکراتیکی نظریی په اساس دولت باید پر هغی مجموعی یاټولنی حکومت وکړی چی ګډه ژبه او ګډ مذهب ولری، دیوه نژاد څخه وی او هر څه یی مشترک وی .

نو په دغه اساس د تاریخی منل شویو سرحدونو په مینځ کی د یوه هیواد اوسیدونکی د یادوشویو اصولو پر بنسټ سره جدا کیزی، دا حالت یوځل بیا داقلیتونو او دهغوی د حقوقو

مسئله راپورته کوی ، اما په دی برسیره یو ډول لاس وهنو او د زور اعمال ته هم زمینه برابروی د مثال په توګه «صربیا» چی د « کروشیا» له جګړی وروسته اوس د ملګرو ملتونو او ټولی نری د نظر په وړاندی د «بوسنیا» د جذبولو او یا ړنگولو قصد لری ، صرف د صربی اقلیتونو ددفاع تر عنوان لاندی، او همدا علت «ارمنستان» په « قره باغ» او « روسیه» په «کریمیا» کی مشاهېرو اعمالو ته هڅوی ، عجیبه داده چی عین همدا نظریه چی په ۱۹مه پېړی کی د لومړی نړیوالی جګړی تر پایه ټوله نړی او اروپا سره څیری کړی وه ، نن بیا غربی اروپا هم تهدیدوی، او تر ټولو عجیبه داده چی دا حرکت د اروپا د یو ځای کیدلو او اتحادد فکر نه خپله انرزی تر لاسه کوی، په لویدیځه اروپا کی به اوسنی حکومتونه د ستر واحد اروپا یی حکومت او منطقه یی او سیمه ایزو ادارو ترمینځ د فشار لاندی راشی(داروپاد یووالی په صورت کی به هر ه سیمه او منطقه تقریباً خود مختاره اداره لری یعنی تقریباً هر ولایت !)

دغه سیمی خو لا دپخوا نه خپل خاص سیاسی او کلتوری خود ارادیت غواړی ، لکه : « کتلانګ» (په هسپانیه کی) « باسک» ، کورس په (برتانیه کی) ، «شمالی ایرلیند»..... په دغو سیمو کی څه ښی څه چپ قوتونه یوه خبره کوی: دنژادی او تاریخی ارزښتونو راژوندی کول! البته تخنیکي او علمی پرمختګونه هم باعث کیزی ځویلا بیل ملکونه او قومونه سره نژدی شی او په دغه جریان کی خپله خاصه اوسنتی خپلواکی د بیلا بیلو ټپونونو په ترسره کولو سره له لاسه ور کوی ، لکه چی په اروپا کی به د اقتصادی او پولی اتحاد

سرمایه له مینځه یوړی، خلاصه هغه کپتالیزم چی دستالیني سوسیالیزم سره دجگړې نه بریالی راووت پخپله ورځ په ورځ خپل اعتبار له لاسه ورکوی، دغه سیستم چی په ټولنه کی یی یوه وړه برخه زیات فعال او دهر ډول امکاناتو لرونکی او بله بیکاره اوله ټولنی رټل شوی مینځته راوړی خلک تردی حده ناراضی کړی چی دپخوانیو سیستمونو په ارمان دی، متحده ایالات، برتانیه ، کاناډا ، استرالیا ټول په دغه مرض اخته دی حتی آلمان او جاپان چی مصوون بلل کیدل یی اثره ندی پاتی شوی، مثلاً آلمان په تیره بیا ختیځه برخه یی د جدی

دوروسته پاتو هیوادونو د پاره هم د فلاح یواځینی طریقه بلل کبزی». کوبنښ کبزی خو» بازار د خلاصون یواځینی لار معرفی شی، امریکایی اقتصاد پوه «جنوی ساش» وایی: «زما پوځ باور دی چی دټولو سترو پراېلمونو او وروسته پاتی توپ دحل اساسی کلی دنړیوال اقتصاد سره دحان هماهنگ کولو او په هغه کی دورگوبدللو نه عبارت دی». داسی نظر خپور شوی چی گویا د اقتصاد د اداری د پاره صرف یو سیستم و جود لری او پس!

ښکاری» دادزغملو وړنه ده په داسی حال کی چی د شوروی اتحاد ۸۰ فیصده خلک دقصر نه په ټیټه سطحه کی ژوند کوی، موږ د درانده او پرمخ تللی صنعت په وده کی لگیا وو». پخوا به په شرق کی اقتصاد پوهانو ویل: «هرڅه چی دپلان تابعیت ونکړی متهم په نابودی دی» او هغوی چی اوس په لیبرالیزم ایمان راوړی په هماغه ترتیب نن ورځ وایی: «هرڅه چی د بازار د قانون تابع نه وی محکوم په نابودی دی».

دغه قوانین چی په رقابت ، قوت او مهارت باندی مینتی دی د یو ډول مبارزی فضا او روحیه مینخته راوړی، په دی ترتیب چی باید په کم لگښت سره ډیر تولید وشي، دوروستنیو تخنیکي پرمختگونو له برکته ، وروسته له دی د کموکسانو په استخدام، پر کم لگښت او کم وخت کی زیات تولید ممکن شوی، مثلاً په فرانسه کی د کلنی کار د مودی یو دریمه برخه په داسی حال کی کمه شوی ده چی تولیدات دوه برابره شوی دی، په دغه ترتیب سره په داسی شرایطو کی چی د تولیداتو او سرمایو خلق کول زیات شی او بر خلاف کار کم شی نو دبیکاری ستونځه په یوه جدی او ډاروونکی پراېلم تبدیلیزی، ستری موسسی او شرکتونه د رقابت په بازار کی لا کوبنښ کوی خو د مصرف بار کم کړی یعنی د خپلو کارگرانو په تعداد کی کمښت راوولی، په تیره بیا د ساړه جنگ نه وروسته یواځی د وسلو د صنعت په برخه کی هغه کمول چی تر ۱۹۹۵ پوری پیش بینی شوی شمیر یی ۵۰۰۰۰۰ نفروبرطرف کولو ته په متحده ایالاتو ۴۰۰۰۰۰ تنو ته په برتانیی او ۱۰۰۰۰۰۰ ته په فرانسه کی رسبزی.

په جنوب کی په دغو قوانینو باندی ووند عمل کول سختی ستونځی او مشکلات مینځته راوړی، ځکه چی

اوس ثابت شوی ده چی د «نیولبرالیزم» قهرمانان صرف غله او خیانته کاران و او پس! په دغه لست کی د «روبرت مکول» نه نیولی ته «دونلد ترومپ» استرالیایی میلیاردر «الن بوند» ، «مایکل میلکن» او «ډوال ستریت» ایوان یوسیک» پوری ټول شامل دی

دا «اقتصاد» ورو ورو په نوی «نوتالیتیزم» بدلیزی ، کوم چی خپل خاص دگمونه لری. د «عمومی بازار» تر عنوان لاندی دا نظریه قصد لری تر څو د ځمکی پر مخ ټول هیوادونه او د انسانانو هر ډول فعالیتونه تر کنترول لاندی راوولی، «بازار» ښه ، بد، ضرور، غیر ضرور، رښتیا، دروغ، خلاصه هرڅه تعینوی او د «نایبژندل شوی لاسونو» په واسطه هرڅه تر سره کوی، دا ذهنیت مینځته راوړل کبزی چی گواکی که کوم هیواد یا کومه موسسه د «بازار» او دهغه دخاصو قوانینو څخه سرغړونه وکړی نو حتما به د تباهی سره مخامخ کبزی، دغه قوانین د ختیځ په «نویو ځای ته رسیدلو!» هیوادونو کی په خاص تعصب سره عملی کبزی، ولوکه ټولنیزه خساره یی هر څومره درنده هم وی، چی نتایج یی د «میخایل گریباچوف» داعتراضونو نه په ډاگه

اقتصادی شکست سره لاس او گریوان دی. دجاپان بورس هم پخپل وار سره د ۱۹۹۱ راهیسی ورو ورو ۴۰ فیصده تنزل کړی دی ، او داسی ښکاری چی مخنیوی یی هم ممکن نه وی. پرته له بازار نه بله دنجابت لار؟

ددغو ماتو سره سره «نیولبرالیزم» خپلو خپریدلو ته ادامه ورکوی، دغه طرز تفکر او لار په جنوب کی د سترو سازمانونو او ارگانونو لکه: نیپوال بانک او نیپوال مالی ارگان لخوا تحمیل کبزی، د درانده صنعت اودهغه مربوطه پروژه د پاره انفلاسیون ، د بودجی کمښت، بهرنی تجارت دلزامو امورو په حیث قبول شوی دی چی هرڅه باید ورته قربان کړای شی، دجنوب هیوادونه دیری هڅی کوی ترڅو ځان د نیپوال بازار سره برابر او هماهنگ کړی، «فرانسواریفل» وایی: «ددموکراسی او بازار غیرکول همداسی چی دکمونیزم نه دنجابت لار ده په همدی ترتیب

د ژورنالست دنده ده چې بې ویرې د حالاتو تصویر وړاندې کړي

د پاکستانی ژورنالست هارون الرشید مرکه:

بشاغلي هارون الرشید د پاکستانیو مطبوعاتو یوه ځلانده څیره ده ، په مطبوعاتو او صحافت کې د اوږدې سابقې او ځانګړې مقام خاوند دي ، وخت په وخت یې له مختلفو معتبرو خپرونو سره قلمي همکاري کړې او په سیمه ایزو او خصوصاً د اسلامي نړۍ په مسایلو کې پوره لاس لري .

له «چهارتنی ستون سے مکالمه» څخه د مطبوعاتو او صحافت په باب مرکه یې د «حریت» درنو لوستونکو ته وړاندې کوي «اداره»

دی .
پوښتنه : تاسو له مختلفو اخبارونو او مجلو سره اړیکې درلودې خو بیا موله یوې سره هم دغه رابطه پاتې نه شوه آخر ولې ؟
ځواب : ددې لپاره چې دا یوازې د روزي گټلو دنده وه ، ځکه چې په هغو دفترونو کې درېا د تیریدو لاره نه وه ، او له دې سببه هم چې زه د یوه بدلیدونکي مزاج خاوند یم ، دنیا می نه وه پیژندلې او په خپل مرض هم نه پوهیدم .

پوښتنه : په کوم اخبار او یا مجله کې دکار په وخت کې زیات نارام او پریشانۍ وې او ستا عکس العمل څه وو ؟

ځواب : زیاتره ستونزې داخبار د دفتر نه بهر وې چې سړی تر فشار لاندې راولي ، زما تر ټولو زړه خوږېنې او ستونزمنه مطبوعاتي دوره د راولپنډۍ په یوه اخبار کې وه ، هغه زما د ژوند بدترین دفتر دی که څه هم دهغه اړیکې له دفتري پالیسي سره نه وې ، زه « مساوات » اخبار یادوم چې دیوې اوږدې بیکاري نه دخلاصون په خاطر ور سره همکار شوم ، دا زما یوه

او خوږېنې یم چې دیوه ناراضه انسان په نامه ښه پاتې شوم . زه د مالګې په کان کې مالګین نه شوم او د الله ج شکر دی چې زه اوس هم د رحیم یارخان د تعمیر ملت ښوونځي هماغه زده کوونکی یم ، د انیس احمد اعظمي شاګرد .

که ددې مسلك له ماحول سره ما سازش کې وای نو ښایي ماته به لوړاو غوره پوښتنه په لاس راغلي وو ، خو زما په زړه کې یو خوب ؤ ، زه په ټپل ، لټ او بې پروا یم خو زما هغه خوب لا تر اوسه سلامت پاتې دی ، هغه وخت چې زه په اتم ټولګي کې وم دکور نه بهر به په کښتونو کې گرځیدم ، په ښوونځي کې به می د انعام حاصلولو په تمه « بانګ درا » لوست ، له خپل مرحوم حافظ استاد محمد اسماعیل څخه به می درس لوست ، په نیمه شپه کې به می د نسیم حجازي ناول لوست ، خپل ماما داکتر نذیر مسلم ته به می جیل ته ډوډۍ ور وړله ، هماغه وخت ما دا خوب ولید ، دیوه سپیڅلي او لاز ښوونکي ژوندانه خوب ، ماددې لپاره لږه قرباني وکړه خو هغه خوب می تر اوسه سلامت

پوښتنه : تاسو دیوه ناراض لیکوال په نامه مشهور یاست ، په دې هکله تاسو څه احساسو ؟

ځواب : سبحان الله ! د یوې مرکې دپیلولو لپاره څومره ښکلی پوښتنه ده ، زما داګومان دی چې زه اوس دومره زیات ناراض او ناخوږ یم نه یم لکه یو وخت چې وم ، زه له خپله ځانه څخه وم چې څه می کول غوښتل نه می شو کولی ، له دنیا نه څخه وم چې داسې بې لورنۍ او ناخوانه ده ، انسان د ژوند په دریاب کې بهیږي او وړاندې څی او ساحل ته رسیږي ، فصل رسیدلې او کښتنه له شور اوزوږ نه ډک دی ، - له رحیم یارخان نه راغلي یو هلك په دغه بې سر او سامانه او وړي ستار کې حیران پاتې او څخه شو ، اوریدلې مو دی چې پخوا به انسان د معلم او ښوونکي په لار ښوونه مخکې تلو خو اوس هرڅه باید یوازې پخپله تر سره کړي ، انتظار ، یوازیتوب ستونزې او کشمکشونه هرڅه باید یوازې وگالي ، او اوس زما په خیال چې زه له ځنګل نه راوتلی یم نو دا فکر کوم

آزاد و مطلقہ و کولی شی خو خدای (ج) د مخلوق نہ ہی نیازہ او بی پروانہ شی، الفاظ او جملی داسی و لہوی لکھ یو جوہری چی پہ کانو کی غمی لہوی، سادہ او د رویش صفتہ وی، زحمتکشہ خو باید ضرور وی، پاک ذہن او پراخہ سینہ ولری، د بل چا د نظارویدو حوصلہ ولری، د خپل ولس د تاریخ نہ باید پوره خبر وی پہ خپلہ ملی ژبہ پوره پوی له دی نه علاوہ د نپی پہ مشهورو ژبو عبور و لری، له خپل ملت سره ہمدردی ولری، اوس نو دا باید وایم چی دا ټول صفتونه پہ یوہ تن کی نشی موندل کیدای خو یوڅو خو ضرور باید ولری، کہ هیڅ تیل نہ وی نویا بہ ټپوہ څو ټپ بلہ شی؟

پوښتنه: له ژور نالیزم او لیکوالی څخه ستانص العین څه دی؟

ځواب: له خدای (ج) نه غواړم چی ماته یی د عمل لږ فرصت راکړی هغه درېښتولی د سباتی او پالنی د احساس را پارولو په لار کی تیر کړم، زما دا آرزو ده چی دغه هیواد خدای ج ځواکمن او عزیم کړی، په دغه ټولنه کی درد او احساس وده و کړی - د نظر یووالی او نظم رامینځ ته شی د نظروست پیداشی له جمل څخه نجات و مومی اخلاقی اقدار پکی و پالل شی د محمد (ص) نوم روښانه شی او په نوی نسل کی دنوی نژی د فتحي جذبہ راوښنه شی، قومونه هغه وخت ژوندی پایی چی د لوړ والی او کمال هیلې وړ سره وی، زما او لاد په دی هیواد کی اوسې زما دعا ده چی هغوی دی خدای (ج) نیکمرغه لری او دغه ټولنه دی هم خدای (ج) له هوس نه خلاصہ کړی چی د قربانی او ایثار جذبہ پکی رااوچته شی او د آزادی او سر لوپی په لوری مزل پیل کړی او د غلامی او سر ټیټی له خوۍ نه بیغمه شی.

پوښتنه: د یوه ژورنالست په حیث آیا د کپن لاسو او چپ لاسو پر اصطلاح قایل یاست؟

ځواب: اشتراکی نظریات یو حقیقت دی چی زموږ د نپی د میلیونونو انسانانو پر ذهن یی نیغ اثر پروت دی (دغه مرکه د روس له ټوټه کیدو د ختیځی اروپا له پاشل کیدو اود کمونیزم د برهادی نه وړاندی شوی ده «ژباړن»)

دچپ لاسو نظریاتو خاوندانو په مینځ کی ډیر د قدر وړ ژورنالستان شته او زما په نظر هغوی د زړه له کومی دغه نظریات منلی دی که څه هم دا ډیره سطحی او بی ارښتنه نظریه ده ځکه خو تل د بدلونواو اوبښتونونو سره مخامخ ده.

زه دښی لاسو په مفهوم نه پوهیږم، الحمد لله زه مسلمان یم او نور هم ددغه سپیشلی دین په دایره کی دننه لیدل غواړم، ښی لاسی د لویدیځو اصطلاح ده زموږ د هیواد په شتمنو او مالدارو ښایی اطلاق وکړی خو په ژورنالستانو او نورو کارکوونکو نه.

د مسلمان لاره، د عدل، توازن او بدلون لاره ده، هغوی نه مرجع دی او نه توند رو او افراطی، په پاکستان کی چی کپن لاسی کوم انقلاب او بدلون راوستل غواړی هغه هیڅکله هم نشی راتلای.

هغوی په دښتو کی د چای او په غرونو د غنمو کرلو زیار باسی، اوس هغوی له ذهنی انتشار سره مخ دی او زیات یی د امریکا ترجمانی لاندی اوس د «جمهوریت» د پولو ساتونکی شوی دی.

پوښتنه: ته په پاکستان کی د یوه اسلامی حکومت جوړول غواړی که د سیکولریستی؟

ځواب: پاکستان د یوه سیکولریستی هیواد په نوم ژوندی نه شی پاتی کیدای له هند سره یی دتوپیر ټکی له منځه شی، خو د اسلام هم یوازی نوم کافی نه دی اسلام په هغه وخت راشی چی دناپوهی او ظلم جبری ویستی شی، د بشریت درناوی بیرته رواج شی، هوس ختم شی،

علم اعتبار ومومی ټولنیز عدالت تامین شی، له خدای (ج) او دغه له رسول (ص) سره رښتینی اړیکی ټینگی شی، اسلام د یوی نعی او شعارنه دیوه دستور او عملی ژوند نوم دی چی په هغی کی لوریته، استعدادمینه، کار او عمل او آزادی وی، د کبر، ظلم او جهل څخه نجات وی.

پوښتنه: په مطبوعاتو کی تاسو څه پایلودل او څه مو تر لاسه کړل؟

ځواب: شل کلونه می پایلودل او بالاخره می له ځانه سره ملاقات و شو که په کوم بل ډگر کی وای ښایی زیان به می تردی هم زیات و.

پوښتنه: د ژورنالیزم بریدونه او حدود ستا په نظر کوم دی؟

ځواب: د علم، هنر، کمال، او د جذباتو د جوش هیڅ بریدنه وی از قرن تابه قرن لشکر ظلم است ولی از ازل تابه ابد فرصت درویشان است

ژورنالیزم د درویشانو مسلک دی ددوکاندارانو نه، قیود البته پکی شته ځکه بندیزونه د ژوندانه جزدی، داد ژورنالست دنده ده چی یی ویری د حالاتو تصویر وړاندی کړی، دغه کار د لاری په نخښه کول دی - البته د یوه لار ښود او لیهر په څیر نه په یوه بل ډول به دا کار کوی - او د خپلی ټولنی د سمسورتیا او ملی گټو د تامین په لاره کی به گام اوچتوی.

پوښتنه: که ستاسو په خیال د پاکستانیو مطبوعاتو ځنی غلطی راپه گوته کړی مهربانی به موی؟

ځواب: د خپرونو خاوندان د پیسو په هوس کی را گیر دی، شتمن یو تربیل زیات بیسواده دی او همدغسی یو تربیل زیات د غلامی په خوی روژدی دی په ژورنالستانو کی هم هر ډول ښه او بد کسان شته - ناپوهی او بی هدفی د پاکستانیو مطبوعاتو مرض دی، آیا دهاسی تصادفی گټلی شو چی ملی او دولتی اداری د

وو، او یا بنای ددی په خاطر چی الله (ج) به زه په دی نه ازمومل، حتی معمولی کیسی شته خو هغه دلته د یادونی وړ نه دی.

پوښتنه : ددی عمومی نظر په باب ستاسو څه رایه ده چی زموږ مطبوعات اصلاً هیجانی موضوعات زیات خوښی او هغه زیات تبلیغی او مثبت او تعمیری معاملات له نظره غورځوی؟

ځواب : داڅو ډیر بی رحمانه او سر سری بیان دی چی د بشپړ تحلیل نه پرته د یوه په فشار اخته مریض خبره کیدای شی، هوکی خرابی شته ضرور شته خو هغه په یوازې بیان نشی رفع کیدای.

پوښتنه: په هیواد کی اسلام څه وړ نافذ کولای شو؟

ځواب: په سپوږمۍ څه وړ ښکته کیدای شو؟ دگوتو په شمیر دڅو باخبرو ساینس پوهانو پرته ددی پپړی ترینیمای پوری دا خبره ډیره مسخره ښکاید وروسته انسان په خلا کی حرکت زده کړ، له ځمکی نه په خلا کی اداره کیدونکی خلائی جهاورونه جوړ شول او خلاپازانو ته په بله سیاره د ښکته کیدو تعلیم ور کول شو هر ډول لوړ خوب په یوه ساعت کی لیدلی شو خو د هغه د پلی کولو لپاره کله کله په لسگونو او سلگونو کلونه په کار دی، هدف چی څومره مشکل دی په عام ډول همدومره مهم او لوړ وی، شرط بی دادی چی د عزم، پوهی او استقلال څخه کار واخستل شی اسلام د خدای (ج) دین دی نو هغه به نافذیدلی ولی نشی، د مسلمانانو اهل فکر باید پام وکړی چی آیا ددوی ددین په تصور کی کومه تنده ده، ددوی په پلان او طرحه کی څه خرابی ده او یا ددوی جذبه نیمگړی ده او یا داچی دوی هدف ته د رسیدو لپاره د خپل توان او طاقت دکارولو پرځای په نورو وړوکو مسایلو کی سرگردان دی، د آرامی، لوړ والی او پراخی سینی تزوید ختیځ او لویدیځ انسانانو په برخه لیک کی اسلام

لیکلی لکه څرنگه چی د امپراتوریو له پیتی نه د آزاده او ځوریدلیو قومونو په برخه چی جمهوریت لیکلی ؤ..... د اسلام لپاره قربانی ورکړل شوی، وینی او خولی توی شوی ددی مانی په بنیاد کی دیرژوندونه خاوری شوی او بالاخره پردی مانی جوړه شوی دغه ونه به خامخا بالاخره میوه راوړی خو معلومه نه ده چی تر هغو پوری به څومره مانی او شکستونه نور هم زموږ په برخه وی.

داسلام د نفاذ له بحث نه پرته زه تاته یو راز وایم! یو روښانه او نه بدلیدونکی حقیقت دادی چی الله (ج) تعالی به له مانه اوله تاسو نه یوازی د خپل ځان پوښتنه کوی، لکه د «جنگ» یا «نوی وقت» په دفتر کی چی یو خبریال یا لیکوال یوازی د خپل کار په باب مسئول وی.

که زه او ته پر ځان اسلام نافذ کړو - دروغ ونه وایو، حلاله روزی و گټو دچا حق ونه خوړو، له ریاکاری نه ځان وساتو، د انسان پرځای پر الله (ج) خپلی هیلې وتړو، بدگومانی ونه کړو- شکنتگی ونه کړو او دخپل لاس له خورای نه یو څو پیسی یوازی یو څو پیسی له ریا پرته کوم ریښتینی ضرورت مند اومحتاج انسان ته ور کړو نو په دی و پوهیږه چی موږ پر ځان او خپله کورنی اسلام نافذ کړ، د یوه تن د نجات لپاره داهم ډیره ده که څه هم د ټولنیز نفاذ ضرورت پر خپل ځای پاتی وی خو په ټولنیز ډول اسلام هم له افرادو څخه پیل کیږی.

پوښتنه : ویل کیږی چی زموږ پر سیاست او اقتصاد د بهرنیو طاقتونو واکمنی ده او دلته هیڅ ډول بدلون د هغوی له خوښی پرته ممکن نه دی، موږ له هغوی نه پرته خپله پالیسی هم نشو جوړولی آیا پاکستان یو آزاد هیواد نه دی؟

ځواب: ما عرض وکړ چی موږ د غلامی په خوی عادت شوی یو، زموږ

آزادی نیمگړی ده که موږ له دغه خوی څخه نجات و موند خپله نیمگړی آزادی بشپړولای شو، ایرانیانو داکار وکړ، افغانان بی کوی، موږ هم داکار کولی شو، زموږ ریه له دوی نه کمه ده، موږ د وینو پرځای د خولو په تویولو خپل هدف تر لاسه کولی شو. خو آیا موږ دی ته تیار یو؟

پوښتنه : می دوی روس او مې دوی امریکا د شعارونو پس منظر څه دی او آیا له دی دواړونه کوم یو شعار درست دی؟

ځواب : خلك، کورنی، ټهرونه او ولسونه د خپلو گټو او خپل ځان دساتنی لپاره جنگونه کوی، کوم چی زیات ځواکمن وی په کمزورو د قبضی هیله من دی، که موږ له خود داری سره سره په خپلو پښو ددریدو هیله ولروکه موږ ټول قوم په یوه نظر او یوه سلا شو او دخپل هدف په لوری گام واخلو نو زما یقین دی چی ترڅو کلونو پوری تر زیات نه زیات شلو کلونو پوری به پورتنیو شعارونو ته موږ هیڅ ضرورت ونه لرو، کمزوری زموږ دتنه ده، بهر نه ده، که د مریض ددفاع قوت ویش وی نو هغه به ډیر زر تکه شی، هغه به داکسیجن اخستلو ماشین لوټوونکی ډاکتر اوبی رحمه دواچړوونکی له شره پخپله خلاص شی، موږ ته د یوی لوی هیلې ضرورت دی، د عزم، پوهی، او پلان، په آسانه وینا د یوه نظام او هلو ځلو ضرورت دی او بس.

پوښتنه : د مطبوعاتو په باب که کومه نا ویلی خبره لری؟

ځواب: موږ ته د الفاظو ضرورت نشته د ارادی د آرزو او عمل ضرورت دی، د فطرت عناصر په چیغو چیغو دا غواړی چی : په تالاب کی لویدلی انسان وینا او دُعاته نه حرکت او خوشبخت ته ضرورت لری.

نویسنده هرچه خواسته در برات قهرمان
 بدکار داستان طرف واقع شود و از او دفاع
 نماید نتوانسته علت هرزگی زن « قهرمان »
 را با منطق منطقی نماید چه داستان گذشته ،
 زن نیز بیناگر روح بیبک و لجام گسیخته ،
 اوست و جامعه، افغانی و اسلامی با فطرت
 و مزاج خاص خود آنرا دلیل موجه
 مظلومیت چنین شخصی تلقی نموده غی
 تواند و غربت نیز یگانه دلیل بد کاری و بی
 بند و باری شده نمیتواند، اما اگر نویسنده بر
 دیوانگی اوتاکید نموده و از نوشتن جملات
 سنجیده زبانی او خود داری مینمود میشد
 تاحدی آنرا برای هرزگی اش علت موجه
 خواند.

یکی از «مردیکه خاموش بود» داستانهای خوب این مجموعه به حساب آمده می تواند نویسنده درین داستان توانسته است تا حد زیادی به هدف خود که ارائه داستان زنده با تصویرهای گویا از اقیانیت جامعه است، دست یابد، و بر خلاف داستان خوب دیگر «باران» که چارگمگشتگی اوج و پایان مجادله شده بود از یکپارچگی حوادث و طرح بر خوددار است.

«داستان» حق نه ره بټی» بازمینه
امتناسب و مصنوعي و مفهوم محصور در
ملمات طرح های نامرتب ازاسالت خود
استه است ، مقدمه آن سخت قرار دادی و
لیشه ای است رو بروشدن نه نه با حوان
نندگان و پشاشی که دوستان خود را
میخنداند و میدل شدن ناگهانی آن جوان
ست به يك جوان انقلابی و سرسخت که بر
بد ظلم واستبداد پیاپی میدهد، آنهم برای

زمینهء داستان «گناه» نیز نامرتب است و اتفاقات و صحنه ها جاهای مشخص خود را ندارد درینجا نیز پاساخن زمینهء مصنوعی نویسنده خواسته است حرفی از جدال و انقلاب یزند اما نتوانسته به این جدال جهت خاصی بخشیده و به داستان روح بدهد.

داستان نیز طبقه برای بیان حالات است، داستان عکس هنری همین بدبختیهاست، داستان نقاشی همه حالات زندگی باهمه عمق و ژرف آن است حالاتی که انسان برای درک درست آن احتیاج به تجربه ناخود آگاه خویش دارد و همیشه در پهلوی علل عام علت خاصی نیز باید وجود داشته باشد تا درک واقعیات و حوادث را آسانتر نماید، به همینگونه در داستان که عام زندگی است نیز باید برای بیان وضعیت عام جو حاکم بر جامعه به بیان و توضیح

ملت خاصی و مشخصی نیز متوصل شد، چرا اذهان خواننده گان نیز برای درک مطلب نویسنده به طرح یک تجربه، کامل یک تسلسل کامل و یک تصویر روشن ضرورت دارند و نباید در یک داستان از مقدمه های شعار گونه پانکیه کلام های صنعتی و متعددی که حاوی فضا و محیط تسلط بر داستان باشد کارگرفت و صحنه های زندگی را باید طوری در پهلوی یکدیگر با دقت قرار داد که قصد و هدف نویسنده در آن داد و بیدارده نبیندازد و تسلسل قصه را از بین نبرد تا عموهای مکتبی و دیالوگی بر هدف مکتبی استازانه یعنی غربت به نظر ما اضافی بینماید چه با داخل شدن در فضای هر

نویسنده در اغلب داستانها لغاتی
چندی را مکرراً و بی هم در سطور مختلف
تکرار نموده است مثلاً: ناشیانه ، دودی زده
، می نماید و.... که این دو آخر ازنگه
ترکیب لغوی نیز نقص دارند چه بجای
دودی زده باید یادود زده نوشته میشد هم
با دودوی یابجایی می نماید اگر می نمود
نوشته میشد خوتری بود.

یاکلمات نامانوس ایرانی چون «
دانشگاه»، «پرسه زدن» و غیره که این
دومی برای ما کاملاً بیگانه است.

ولی چون سندی در اختیار نداریم
از حکم قاطع درین زمینه خود داری
مینمائیم.

تحرك وزنده سازى قهرمان و موشگافى
هاى حالات ظاهرى روانى افراد همه و همه
زصفات اين مجموعه به حساب مى آيند،
به اميد آثار گرانيهائى نويسندهء آن.

چخوف نویسنده ابتکاری داستانهای کوتاه در کتاب خود بنام (آلو بالو) میگوید:

« چقدر لذت آور است که نتیجه داستان را در قضاوت افکار خواننده بگذاریم... »

ابراهیم یونسی « درکتاب (داستان نویسی) بخشی را در همین مورد اختصاص داده مینگارد:

« داستان کوتاه همانست که بعد از ختم خواننده را بخود مصروف نگه دارد و درمورد آینده قهرمانان داستان خود داریابی نماید.

رضابراهنی درکتاب (طلادرس) بوضاحت تأکید میورزد: قهرمانان داستان را نگذارید که مسخ شده و گره ها در اوج خود پایتال کشانده شوند، قهرمانان را در اوج داستان نگذارید....

(داستان غم ناشناخته، دیالوگ مادر و دختر است که در فرجام یک بدبختی جزیک آرزو امید دیگری ندارند و اتکا به معنویت دارند و دخترک میگوید: خدا بایمه ببخشه که ده غریبی مرد.... »

داستان دخترگورستان نقاد قهرمانان داستان را برائت نمیدهد، و علت بدبختی هایش را تنها فقر میدانند، در حالیکه فقر یکی از عوامل بوده، پیوندهای ظالمانه و شعب کلتوری، روابط اجتماعی، سرکوبی حقوق زن و بی ارزش بودن جنس زن که تا هم اکنون در افغانستان وجود دارد همه و همه عوامل بودند که از قهرمان داستان « دختر گورستان» یک زن بدکاره ساخته بود.

هیچ پدیده بدون علت نمیاید، اگر فردبذری دست میزند، نباید دست او قطع گردد بلکه عامل این دزدی که غالباً فقر است پیدا گردد و فقر خود بخودی بوجود نیاید بلکه غربت و فقر

زاده عوامل دیگر اجتماعی مییابد. داستان « دخترگورستان» با آنکه از نظر ایشان قابل انتقاد بود اما برعکس در سال ۱۹۸۷ اتحادیه نویسندگان گویته انستیتوت آلمان جایزه اول داستان کوتاه را در شرق زمین حاصل نمود و بزبان آلمانی هم نشر گردید. شاید معیار اصلی درمورد انتخاب داستان کوتاه، اختلاف سلیقه ها باشد، نقاد محترم ممکن از قهرمان داستان که عملاً درکوچه و بازار وجود داشت، نفرت داشته و نمیتوانست باور کند که شخص اوعامل بدبختی نیست.

وی دریک بخش از نقد خود مینویسد: طرز نوشتاری بعضی از سطرها در برخی از داستانها مثلاً در داستانهای درکوچه های خاطره « و » دخترگورستان» بیشتر به سبک نویسندگان ایرانی نوشته شده است... و طور مثال این جملات را ذکر نموده اند: هرکس سود بخوره، شکمش می پنده، گنده میشه، آخرش هم میکفه... که متأسفانه من یک کلمه از اصطلاحات ایرانی را در آن نیافتم، فکر میکنم که نقاد محترم هنوز بازبان عامیانه دری آشنایی کامل ندارند و نوشته های پشتو موفق تر نسبت به دری اند و هر آن کلمه را که در ذهن خود نامأنوس یافتند، ایرانی میدانند، چنانچه کلمه (دانشگاه) را مربوط بزبان ایران میدانند.

کلمه دانشگاه یکی از کلمات ترکیبی سجه دری است، پسوند گاه « که غالباً برای مکان استعمال میشود در اکثر کلمات معمول است مانند ایستگاه، پرورشگاه، آزمایشگاه، فرودگاه، باشگاه و دانشگاه و غیره. ازمحترم لیلا خرم خواش میکنم که یکبار کتاب (دستور زبان دری) نوشته پوهاند عبد الرحیم امام و یا

(دستور نوشته) تالیف پوهنمل عبد الطیف ناظمی استادان ادبیات و زبان دری را مطالعه فرمایند و اگر برایشان مقدور نباشد، بنده در خدمت شان خواهم گذاشت تا دربرچسپ زدن کلمات ناب دری به زبان ایرانی احتراز ورزند و مشکل زبانی شان رفع گردد.

وی در اخیر دلتنگ شده و چسپ ناروایی بر من زده که گویا داستانهایی من متأثر و حتی تقلید از داستانهایی اکرم عثمان و نویسندگان ایرانی است.

باید متذکر شوم که داستانهایی این مجموعه چارده سال قبل و شاید هم قبل تر نوشته شده باشد، در آزمون که اکرم عثمان داستان مینوشت، بنده هم با نوشتن داستان سرو کار داشتم (داستانهایم در مجلات (ژوندون) (پشتون ژغ) و برنامہ (رادیویی مجله) همیشه نشر میگردد من

تاهنوز متعلم مکتب بودم ولی داستانهایم با معیار داستان نویسی موافق بود، همانگونه که شما امروز داستان مینویسید فکر میکنم وقتی شما داستانهایی اکرم عثمان را می شنیدید شاید تمامی ارزش های نوشته دیگر نویسندگان را در حیطه فکری خود بوی خلاصه میکرد در حالیکه علاوه از وی ما نویسندگان دیگری چون اسد الله حبیب اعظم، رهنورد، سپوژمی زریاب، مریم محبوب، لطیف ناظمی، بابا کوهی داریم که در داستان نویسی زبان دری ید طولا دارند.

شما شیوه اکرم عثمان را بعنوان یک مکتب داستان نویسی تصور نموده اید در حالیکه معیاری درین زمینه وجود نداشته است بازهم از شما قدردانی میکنم که نسبت علاقه تان تذکری در زمینه، کتاب من داشتید.

دختر تو بنویس به مورچل کی مو سالا پر بیوت
 آخر به تنبیتی در حسی سیم می رحمة لبوان
 زما تکتیر به ستر کی بی بی چار پر بیوت
 د هیواد غلام دی راتول شوی به یوه دسترخوان
 می می به یه پنبه کی ددوی روس غولدی بادیار پر بیوت
 دامودروران می دکتیر چینی ته چه دی وایه
 پر بیوت «مزار» دلمه به راته ری بی بی وحشی
 قطعی بیوان و لایل دقالب تر غروب و لوبستل
 دروس به پنبه کی ددو سیم دیمو دیمو پر بیوت
 مسابقه دودو شش بنویس که چه بی بی گهی
 جو دکابل به شنگلی غیبه بل اغیار پر بیوت
 می سورسور بیوان و لایل دقالب تر غروب و لوبستل
 دشمال دلمه به پنبه کی ددو سیم دیمو دیمو پر بیوت
 می می به یه پنبه کی ددوی روس غولدی بادیار پر بیوت
 می زو آشتا می ددو سیم دیمو دیمو پر بیوت
 داده داد می گله به جو لاره لاره می ددو سیم دیمو دیمو پر بیوت
 می سورسور بیوان و لایل دقالب تر غروب و لوبستل
 آخر رسو شول دهم دی دکتیر سیم می بیوان
 پر عظمت بنویس به ستر ستر غلام پر بیوت
 لایه بقعه دغور کنگر بنویس به ستر ستر غلام پر بیوت
 پر خزان می دوطی، لوی دایه سار پر بیوت
 دنگ پر کلیر دنی ننگی سور انکار پر بیوت

مورچل و بیوتی

(تینا)

«خیمه» لیل

از او نبود بود
 از او نبود بود
 و اندر غریب آبی آن خونین و
 و اندر شکره مزه امیر پاره ها
 نامش امید بود
 آری که بگریه می
 آری برون بیاید ای بیستیمه های جنت
 تنها بختیخت است داشت
 آری که سوختن
 تفسیر می کند
 با اشعه های داغ و تیرا سوز اجسطراب
 آری که به آید سبز لیل و
 از پیشه های ملتفت باس
 تکرار میشود
 داند میان کلمه های تاز
 از جانی های تاز بهاران
 نامش امید بود
 آری که بگریه می
 برون بیاید
 داند سرسرا بگریه تشریف می بیند
 آری زعمی تنگی ریشه های تان
 داند مسیر آ شمه راه میکنند
 آری زیاده پاره تدار چارها
 داند میان هفتان سوزی ساخته
 از لایه های تفرقه کوردل
 آری از لایه بستر بیرون گشت خورش
 نامش امید بود
 آری که بگریه می
 آری برون بیاید ای سیزده های زرد

فیض محمد

د زړه له کومې مننه

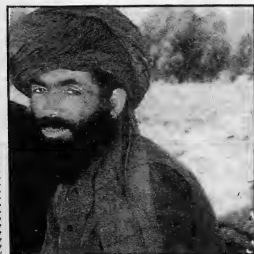
د «حریت» د دوهم نشراتی کال دیلولو په مناسبت لازمه گڼو چی د جهاد زړور قوماندانان ورور فیض محمد او دهغه د نږدی مرستیالانو قوماندان «ارمان» قوماندان فضل الرحمن» نیازی» او قوماندان حضرت محمد دهغی مخلصانه او صمیمانه مالی مرستی د زړه له کومې مننه و کړو چی د حریت په چلولو کی یی له موږ سره کړی ده ... حریت که په خپله یوه کلنی خپرنی دوره کی د جهاد او ملت د ارمان لپاره د خپل وس په اندازه څه کړی په هغی کی زموږ ددی مجاهدو وروڼو لویه او اساسی برخه ده.

ارمان

نیازی

حضرت محمد

همدارنگه زموږ بعضی نورو دوستانو چی د ځینو ملحوظاتو له مخی د خپلو نومونو اخستل نه غواړی له حریت سره مالی مرسته کړی چی موږ ورته له الله ج څخه د اجر دعا کوو.

نشریه مستوای نشرات و محدوده آنرا سطح ازولایات کشور گسترش بدهد البته منکر آن نیستیم که حقایق تبصره ها وموقف گیری مجله درقبال انقلاب اسلامی عمومیت دارد ولی تاجانیکه دیده میشود يك بخش بزرگ مجله به يك محدوده خلاصه شده آرزومندم تا در آینده خصوصا دربخش معرفی چهره های بزرگ جهاد گران مومن درسطح همه ولایات کشور آنچه لازم باشد اقدام گردد، بهتر خواهد بود، در صورتیکه نشریه مربوط يك محدوده جغرافیایی واداری خاص باشد سطح خوانندگان مجله نیز محدود میباشد، ازینکه مجله حریت بدون مبالغه از پیشقراولان نهضت جهادی کشور میباشد کوشش شود ازطریق پروگرام منظم در امر توزیع آن برای خوانندگان اقدام لازم بعمل آید، مشوره ها و پیشنهادات من تاجانیکه استطاعت عاری و توان اداری کارکنان مجله ایجاب نماید عملی خواهد بود ولی هیچ گاه بالاتر از قدرت و توان اداری پیشنهاد نخواهم داشت.

والسلام

الحاج عبدالاحد تارشیی

۱- وقتیکه از يك نشریه معیاری و خوب حرف می زنیم طبعاً مقصود مایک نشریه اسلامی است و چون نشریه یی با این قید مبارک مقید گردد آنکه صفات و مشخصات و رسالت آن بصورت بسیار واضح بنظر می آید و جلوه نمایی می کند بناء ناگفته پیداست که مشخصات يك مجله ویا جریده اسلامی عبارتست از: آراسته بودن به همه صفات نیکویی که اسلام پیروان خود را به آن دعوت کرده است یعنی راستی، راستگویی امانت داری در نشر اخبار وقایع و مصاحبه ها، اجتناب از مسخ حقائق، تحلیل و بررسی درست وواقعیانه اوضاع، پرهیز از تعصب و دشنام طرازی، رعایت ادب و عفت قلم، روشنی انداختن، به ارزش های والای اسلامی و معرفی فرهنگ ناب اسلامی به مردم، دعوت به سوی اسلام، دعوت به وحدت صف بین مسلمانان و بیان اضرار اختلاف و چند پارچگی. و اعمالی ازین قبیل.

و عین همین چیزهائیکه در بالا بر شمردیم، رسالت يك نشریه خوب و معیاری رانیز تشکیل می دهد.

نقشی راکه يك نشریه اسلامی در

معرفی اسلام عزیز بازی می کند برابر با نقش صد ها بل هزاران دعوتهگر است بناء چنین نشریه یی رسالت سنگینی را بعهده دارد و برای پیشبرد وادای آن به تلاش وسعی گسترده و خستگی ناپذیری ضرورت است و این رسالت در صورتی بر آورده می شود که يك نشریه اسلامی خود را بامعیارهای اسلام کاملاً منطبق سازد.

۲- مجله حریت بامضامین عالی و معیاری و تحلیل ها و تبصره های دلچسپ و مقالات ارزنده خویش چون ستاره یی در آسمان مطبوعات جهادی درخشیده است و کار کنان مخلص آن همه مساعی خود را در جهت بهتر ساختن آن بکار برده اند ولی بنظر من برای هر چه بهتر شدن این مجله محبوب لازمست درنوشته ها و تحلیل های سیاسی ازبیطرفی کارگرفته شود و کوشش بعمل آید تا نوشته های مجله به عوض آنکه عامل افتراق بین تنظیم های اصیل جهادی باشد عامل اتحاد در بین شان گردد، بخصوص درشرائط فعلی که بدبختانه دو تنظیم بزرگ جهادی ما بدون اینکه مصالح جهاد و انقلاب اسلامی و کشور اسلامی مارا در نظر داشته باشد سخت بجان همدیگر افتاده اند و شعوری ویا لاشعوری پلان های دشمنان اسلام و افغانستان را در عمل پیاده می سازند، مسؤولیت بزرگی متوجه نشراتی مانند حریت می باشد که نقش خود را در ایجاد فضای اخوت در بین این دو تنظیم و سائر تنظیم های مخلص جهادی بازی کند.

عبدالاحد «تارشیی»

نخست ورود مجله وزین حریت را درسال دوم نشراتی اش تبریک عرض می نمایم و از الله تعالی برای شما و همکاران مجله کامیابی و توفیق بیشتر در پیشبرد این وظیفه نهایت مهم اسلامی و این رسالت بسیار ارزشمند جهادی استدعا می کنم.

دو سوالیکه شما مطرح نموده اید خیلی ارزنده است و ایجاب آنرا می نماید که با تحقیق و تعمق کامل صفحات زیادی وقف جواب آن گردد تا حق مطلب ادا شود ولی قلت بضاعت و کثرت مصروفیت اجازه آنرا نمیدهد لذا با کلمات مختصری می خواهم پاسخ سوالهای تانرا ارائه کنم و امید وارم جوابهای وافی و کافی سائر برادران این نقیصه را جبران نماید.

ډاکټر فیض الله «کاکړ»

په عامه توګه د یوې معیاری مجلې رسالت په یوه ټولنه کې دادی چې مجله په جامعه کې داسې یوه اغیزه وغورځوی چې میوه یې د فردی او اجتماعي عدالت تأمینېدل وي ، په هره جامعه کې ډیر پالې پوهان او علماء شته چې دهغو نظریات او پوهه دنورو د ژوندانه د کړو وړو د لیاړو لپاره ګټور او اغیزمن وي، هر څومره چې زیاد د علني نظریات عامه طبقې ته ورسېږي هغومره یې مفاد او اغیزه په جامعه کې پراختیا مومي او جامعه د عدالت په لور سوقی، دیوې معیاری مجلې مشخصات دادی چې دا نظریات پداسې توګه خپاره کړي چې وګړو ته په زړه پوري، عام فهم او قابل د اعتماد وي. نوځکه په ساده ژبه لیکل او دلوستونکو د ذوق مطابق مضامین چې په هغو کې اصلي مطلب (دجامعي رهنمائي او اصلاح) نفېښتي وي ټاکل او خپل په راپورونو او مضامینو کې د صداقت مراعاتول دیوې ښې مجلې خاصې ځانګړتیاوي دي.

اما دیوې خاصې خپرونې ځانګړتیاوي هغه وخت په څیر خپل کیدای شي چې دخپرونې هدف یا اهداف مشخص شوی وي. داچې د «حریت» مجله ځان د اسلامي انقلاب د اهدافو ښکارندوي او خپرونکي ګڼي ددی مجلې مشخصات اورسالت باید داوی:

- ۱- د انقلاب اهداف په اذهانو کې رانه ساتل او د انقلاب اخبار په صادقانه توګه خپرول.
- ۲- د انقلاب د اهدافو بېلابېل اړخونه څېړل او د انقلاب دساتونکو اتلاتو درناوی

کاکړ

کول، تر څو نور وګړي هم د انقلاب دساتلو لپاره خپل مسؤولیت ته څیر شي.

۳- د انقلاب ددښمنانو (میرځمنو) دتوطئو (پلټو) پحقله څېړنې کول او هغه برېښول.

۴- هغه بین المللي یا داخلي جریانات چې د انقلاب میوو ته ضرر رسوي هغو ته ګوته نیول او د مخنیوي لپاره یې وړاندیزونه کول.

۵- ځمونږ د انقلابي ټولنې کشالي په ګوته کول او دهغو د حل لپاره مشخصې مقالې خپرول.

څما په نظر (آندې) د«حریت» مجلې په ډیر لږ وخت کې ډیر لوستونکي تر لاسه کړل او ددی دلیل په اغلب ګمان دادی چې مجله د مختلفو ذوقونو سره سم مضامین لري او په نسبي توګه حقایق په میرانه او زغرده څرګندوي او بل داچې دزمانې دتغیراتو سره همګامه خوځږی او لیکونکي یې متعدد او دمختلفو نظریاتو نمایندګان دي.

ددی مجلې دلایته کیدو لپاره لازمه ګڼم چې څونکات په لنډ ډول وړاندې کړم او هغه دادی چې مجله دی په خپله کړنلیاره کې ځمونږ دجامعي ناوړتیاوي او نیمګړتیاوي درجه بندی کړي او هغه

ناوړتیاوي چې ډیر زیان رسونکي دي دهغو د اصلاح لپاره دی په نسبي توګه زیاتره رهنمائي وټولنی ته وړاندې کړي.

دمثال په توګه ځمونږ د مملکت فعلی ضرورت د خلکو وحدت دنظر اودواحد قیادت رامینځ ته کیدل دي.

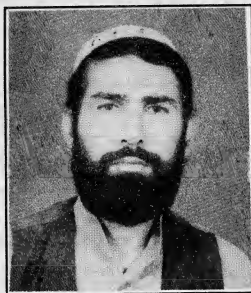
لیکوالان باید وهڅول شي چې خپله فکري انرژي او فطري ځواکونه ددی ستونځې دحل لپاره متمرکزکړي ترڅو داسې لارې چارې ابتکار شي چې دهغو په واسطه هغسې اغیزه پر عامو اذهانو وغورځول شي چې حاصل یې وحدت او د واحد قیادت رامینځ ته کیدل وي.

یوه لپاره دا کیدای شي چې مجله په پرله پسې توګه هغسې مقالې خپري کړي چې دوګړو تفکر یوې هسکې سطحې ته راپورته کړي چې هلته د مملکت عالي اهداف مطرح وي او پاڅه لیکوالان او شعراء دا عالي اهداف خلکو ته ور خپل کړي.

اوسنی سیمه ایزې او دژبو په بنیاد راغونډې شوي ډلې او دهغو فعالیتونه د مملکت دوحدت لپاره ښه ندی، دداسې فعالیتونو ترشا لاسونه او ددی فعالیتونو زیانونه باید مجله په علمی توګه و څیړي او خپلو لوستونکو ته یې وړاندې کړي.

دژبې یاقوم په بنسټ دخلکو ویشل ځمونږ د اسلامي انقلاب دستر هدف سره چې دیوه اسلامي نظام راوستل دی جفا ده ، هیله ده چې مجله ددی ستر هدف په ابعادو رڼا واچوي او د ولس وګړي ودی ته را وبولي چې لاسونه سره یو کړي ترڅو یو پیاوړی اسلامي نظام تأسیس او ځمونږ د یونیم میلیون شهیدانو ارمانونه تحقق ومومي.

إن شاء الله

سید عمر « اعزامی »

سید عمر « اعزامی »

محترم سرمحرر مجله حریت!
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته:
در رابطه با پرسش اول تان عرض
شود که ویژگی های زیادی درکار است تا
یک نشریه را برای خوانندگان معیاری
دولچسپ بگرداند که از آن جمله چند
تای آن در نظر بنده مهم جلوه می کنند.

۱ اهداف و انگیزه های که یک مجمع
به انتشار نشریه ای احترام می کند قبل از
همه باید مبنی بر تعهد و آرمان خواهی
اسلامی، تنویر مخلصانه مردم و
رویهرفته بخاطر ارشاد و رهنمای عامه از
کج اندیشی ها و انحرافات گوناگون
اجتماعی باشد، مادرجمعه خود بسا
نشریه های موسمی را سراغ داریم که فرد
و یا افرادی بدون داشتن آرمان و هدف
الهی بخاطر رفع حقات های روانی و یا
انتقامجویی های شخصی به انتشار جریده
و مجله ای پرداخته اند، ولی بعد از اندک
مدتی بدون آنکه از اسباب والتوای نشر آن
چیزی تذکر داده باشد ناگهان از آسمان
مطبوعات افول نموده است،

۲- ویژگی دیگری یک نشریه معیاری
اینست که گردانندگان آن به صنف، قشر و
قوم خاص مطلب تهیه نکنند، بلکه نشریه
باید خواسته ها و سلیقه ها و نیاز مندیهای
تمام اصناف، اقشار و اقوام و طبقات را
رعایت نموده و به مذاق آنها نشرات نماید)
اگر نشریه به صنف و یا قشر خاصی تعلق
داشت، نداشتن این خصوصیت باکی ندارد)

ولری.

ی: به افغانستان کی دپردو لاسوهنو
او کمونیزم دبقایاوو تخریبی فعالیتونه او
دهغوي دانډیوالانو لږلي اومنحوسي څیري
نیووالو ته افشا کړي

۲- تر اوسه پوري چې د حریت فکري
او فرهنگي دریځ په پام کې نیول کېږي،
ورځ په ورځ د اعتلا لوړې پورې یوه په بله
پسي شاته پرېږدي، خو دلته دیادوني وړده
چې حریت د افغانستان د جامعي د فکري
او کلتوري رشد لپاره باید نور ډیر څه
وکړي دمثال په ډول تر اوسه پوري حریت
دتنظیمونو او لاسونو دوراندي وروسته
کیدو په باب په زړه پوري او حیرانونکي
انکشافات کړي، خود حل لاره یې نه ده په
گوته کړي، بل داچې: کله چې په کوم
مضمون کې دکوم لوړي دریځ تایید کېږي
او یامعقول ښودل کېږي ښايي دلایل هم ور
سره وړاندي شي که نه نو بیا دحریت «
حریت» هم تر سوال لاندي راځي!

بل داچې حریت خپلي ټولي قواوي د
افغانستان قضیې ته متوجه کړي، زه نه
وايم چې داکار ښه نه دي- اصلا حریت د
افغانستان د رڼې ژپنده ده خوددې په
څنگ څنگ کې اسلامي امت هم باید له
یاده ونه باسي- دهجادي ادب په باب باید
ډیر څه ولري د انقلاب راتلونکي او ددي
ویرزلي ملت ددرودنو او غمونو د هواري او
لري کولو لپاره پروگرامونه، مشوري او
پیشنهادونه- ذهني مسایلو مطرح کول د
سوال او ځواب په توگه ا و دنورو علمي
مضامینو خپرول - د افغانستان دقضیې
دحل لپاره د صاحب نظرانو رایې او نظریې
خبرې کړي، تاریخ ته مراجعه وکړي اوله
هغه نه په استفادي سره د افغانستان
سوسیولوژي سیکولوژي او پر اعتقادي
ارزښتونو باندي دهغه حرص او دهغو
ارزښتونو په ساتلو کې د افغانستان
دجامعي قرباني او سربښندنو ته پام
وشي....

زه مطمئن یم چې د افغانستان جهادي
قیادت اوس د علم او فرهنگ په ارزښت
پوه شوي شاید هغوي هم له تاسې سره په
دي لاره کې مرسته وکړي اوکه نه نو بیا
تاسې معذور یاست او دنورو لیکوالو په
څیر به په کومه گوښه کې گوښه کېږي!!!

نړي اوپه ټوله نړي کې بیا اسلامي نړي
تهديدوي، خلکو ته ددي فتنو دمخنيوي او
ځپلو لاري چاري وروښيي او په هغوي کې
د مبارزې، مقابلي، فکري او علمي
توانندي روحیه راژوندي کړي- او کلا داسې
بیلگې ولري چې خپلي اساسي کړنې او
عالي اهداف تعقیب کړي..

ب: اسلامي انقلاب او دهغه تاکتیکي او
ستراتیژیک اهداف، خطوط، نقشی او
پلانونه په خپله اسیله ښه خلکو ته ترسیم
کړي او په دې برخه کې داسې فکري او
تبلیغاتي میتود ونه ولري چې د غربي
لږلي او وروست فرهنگ د نفوذ مخه ونیسي
او پري نږدي چې داد ځنگلیانو او وحشي
انسانانو وحشیانه اخلاقي فرهنگ زموږ
ځوان نسل دتباهی په لور راکاږي....

ج: ددینمن له فرهنگ سره د مقابلي
لپاره په زړه پوري ځوابي مضامین، تفسیر
او مقالې ولري، کیدای شي په دې باب
کتابونه هم تلخیص شي او ځیني نورکتابونه
له خپلو بیلگلو سره معرفي شي.

د: دمتعهد ادب. او شعر لپاره ځای
ورکړي او په دې جهت کې د ادبیاتو او
شاعرانو لپاره دتشویق وې پروگرامونه ولري

ه: له ابتذال او دجنگ اچولو - له
تگلاري نه په جدي توگه وساتلای شي،
ځکه موږ ځیني په نوم اسلامي خپرونې
لروچې شپه ورځ لیکيادي مسلمانان په خپلو
کې سره آچوي... منطق له هرې هغې
وسلې نه چې دجنگ آچولو، شکنجولو او
کاږاکو او تویوتو په ښه رابرسیره کېږي،
ډیر پیادوي، مزبوت او قناعت بخښونکي
دي.... دایرمعقول دي چې په دې باب له
حکمت او ښي معظي نه کار واخیستلای
شي.

و: واقعیتونه داسې منعکس کړي چې د
اسلامي امت گټې تضمین کړي.

ز: د اسلامي نړي اودهغه دمسایلو په
باب اسلامي نهضتونو فعالیتونه،
ستونځي او راتلونکي وڅیړي.

ح: دنوي نسل دښوونې اوروزني اصول
په پام کې وساتي.

ط: په افغانستان کې د اسلامي حکومت
دقیام په باب مضامین، مشوري او تبصرې

محمد زبیر « شفیقي »

ورکې، په خوله وانځلی او ددی هدف د پاره د فکري او تبلیغی وسلې څخه پراخه گټه اخلي، ترې نن ټوله ددوی په ساز نڅېرې او موږ د یوگنډې والې پروپاگانډې محاصرې په منځ کې راگېر یو او ستړې ذهنونه مو کله کله بالکل ځواب راکوي که څه هم چې خپل دینمن پیژنو مگر د دوست په دوستي هم یقین نلرو هیڅ لوری ته مخ نشو اړولی هرچیرته چې گورو تیاری دی او په تیاری کې د فریب او چل ول سری سری څرېکې اوسېږي. په داسې یو حالت کې دا ملت سر بیره په خپله عقیده یو داسې روحی تسکین ته هم اړتیا لري چې ایمان یې ددی توفان: نوله ضریته بچ کړي او لایې پسی مضبوط کړي او د حق په نصرت نی باور حتمي کړي.

د حریت مجله څنگه چې گورو د افغان ولس په دی روحی تسکین کې تر یوې اندازې گټور کار کړی دی او د حق او باطل پسمالۍ نې بېنی تللی دی خو ددی حالت ددی اوضاع دعواملو دروښانولو د پاره باید د خپل رسالت سره سم چې دشعور لوړتیا ده د نړیوال نظم د څرنگوالي په هکله چې د افغانستان کړاوی یوه بېلگه ده ډیرې خبرې وشي، حریت ښایي دخپل مضبوطیو دپاره د انتقاد دمنلو او بیانولو توان او جرئت نور هم پیدا کړي د اشخاصو ډیر ذکر په گوته کولو او توصیف نه دی ولکه فوق العاده خلک دی تر ډیره حده ډډه وکړي یوې انتقاد چې زه دحریت په هې مجلې لرم هغه د مطالبو د تصحیح غلطی ده ځکه په ځینو مضامینو کې املاتی غلطې ډیرې لیدل کېږي چې امید دی ورته پام وشي دادبی برخې په باره کې ساپی وویل شي چې که ډېرو لنډو کیسو پرځای چې هغه هم یو په بل پسې راغلي وی که ډیر بامفهومه ښکلو شعرونه توجه وشي او یاخو هم د کیسو تعداد په مجله کې کم شي نو ښه به وی دددی هدفمندي او په زړه پورې مجلې د اوږد او ځلانده ژوند په هیله.

د لیلایا خرم

محمد زبیر « شفیقي »

د مطبوعاتو اوسیا ست د وگړز لسی سرخیل

اساسی مشخصه او ځانگړتیا دهغو رسالت درلودل دی دهغو هدف درلودل دی او د ویلو. دپاره خبری درلودل، د یو مشخص او معین هدف ترڅنگه د یوې ښې خپرونی عام رسالت باید د خلکو د شعور د سطحې لوړول وی او دهغو په نتیجه کې د یو متحرک او عملی ژوند د پاره د یو هدفمند او اگاهانه ژوند د پاره ددوی هڅونه، خپرونه ښایي دځان سره پیغام ولري.

بله مشخصه چې یوې ښې خپرونی ته مثال راوړلی شو د حق د اظهار شهامت او جرأت دی یعنې سپین ته سپین اتور ته تور ویل اود شخصی اغراضو او هدفونو نه ځان لری ساتل.

د حقایقو په رڼا کې صاف اوبی طرفه قضاوت کول، ولو که دا قضاوت د خپرونی دمرام سره هم فکر و خوری داهغه ځانگړتیا ده چې همیش د لوستونکي ورته پام وی او دهغو په موندلو سره پر خپرونی اعتماد او اطمینان دهغو سره مینه او د حق د بیان جرأت پیدا کېږي.

بله ځانگړتیا چې زما په نظر یوې مجلې ته ډیره مهمه ده هر اړخیز معلومات دی، معلومات دا ندی چې گوندی په خپرونه کې نشر کړو چې الیزابت تایلور څوودونه کړي یا بش څو لمسیان لری، معلومات دا چې دین وړج په نړۍ کې د واقعیتونو او حقایقو تناسب وښیو او دهغوی تضادونه او پخلاینې را برسیږه کړو، ښایي ووايم چې په یوه مجله کې د سالم ذوق په نظر کې نیولو سره ادبی (نه بی ادبی) او ذوقی مطالب هم مهم رول لری که څه هم چې خپرونه کومی شعبی ته مخصوصه وی.

د دوهم سوال په ځواب کې باید ووايم چې نن د افغانستان مظلوم ولس د خپل تشخص د تاریخ په ډیر گړواجن او کړکېچن پړاو کې ولاړ دی، افغانان د طاغوتی قوتونو په لاس د خپلې هستی د تبا ه کیدلو څخه پس د رنج په یوې خړوب کې لویدلی دی او داځل ئې ددی هیواد دکامل له مینځه وړلو دپاره ملا تړلې ده داسې چې بیا کله هم څوک د افغان نوم، هغه افغان چې د خپل ایمان په زور ئې د نړۍ څیره بدله کړه او د نړۍ دخلکو سرونه نشته ئې تغیر

گران او فاضل ورور بشارت صاحب! د حسادتونو او رقابتونو له بې پروکیو او توپانونو نه په امان اوسی.

ورور! باور می نشی چې زه به هم د لیکوالی په ډگر کې د دوهمه څه خاوند یم چې د یوې ښې نشریې او یا « حریت » په باب دی څه ویلی شم، داهم ستا د ځانگړی خلوص او مینې یو لوړ گټه چې ما هم د مطبوعاتو په ډگر کې دنظر د خاوندانو په ډله کې شمیري.

په هر صورت اوس خو یو څه باید ولیکم نو —

ستاسو د لومړی پوښتنې په ځواب کې زما په نظر د یوې ښې نشریې لپاره دغه ټکی ضروری گڼم* د یوې ښې او معیاری خپرونی رسالت دادی چې ټولنه د اصلاح او فلاح په لور تگ ته هڅوي نو یوه ښه خپرونه باید د همدغسې سپینڅلی هدف او آرمان لپاره خپرونی ولري * یوه ښه خپرونه باید چې دمعلم، مبلغ او ډاکتر حیثیت ولری، هم د ټولنې دوگړو په روزنه کې لاس ولری، هم د نیکو د تبلیغ او بدیو د رد او توهین صلاحیت ورسره وی او هم یوه ښه نشریه د ټولنې په منځ کې د بدی او بدیو د عواملو په له منځه وړو کې د ډاکتر په څیر رول ولري.

* یوې ښې نشریې یو بل صفت دادی چې تل واقعیتونه رویتانه کړي، او د واقعیتونو په روښانولو کې د زور او تزویر د خاوندانو د تهدید، تشویق او تحمیق تر اثر لاندی رانشي.

* دیوې ښې او معیاری خپرونی یو بل

دلچسپی خواننده را جلب کند ، به نشر گزارشات مصاحبه ها ، سوانح و کروئولوژی وقایع میپردازد....

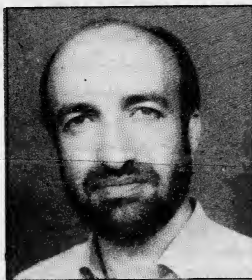
مجلات را در دو بخش ، اطلاعاتی و اختصاصی میتوان ارزیابی نمود ، مجله اطلاعاتی غالباً مجلات سیاسی اند که بیانگر واقعات و تحلیل وقایع جهان اند طور مثال مجلات (Welt Siegal) آیینة دنیا از آلمان Newsweek و Time از امریکا و یا Eisuiw از هالند مجلات آشنا ، با معیار های مشخص سیاسی وقایع را تحلیل و بزم خود میچرخاند ، زیرا تیراژ این مجلات از میلیون هم بیشتر است و میتوانند وسیله خوب تغییر اذهان عامه بنفع گرداننده گان نشریه باشد ، اکثر مجلات و روزنامه های معتبر دنیا در انحصار سرمایه داران در آمده و بیانگر سیاست آنان اند.

دیگر مجلات اختصاصی اند که مطالب را هم محدود میسازد و خواننده آن هم محدود اند مثلاً مجله خیاطی ، موتر ، ورزش ، خانواده ، کودکان ، مصور دیکوراسیون ، آشپزی ، طب ، تکنالوژی مدرن ، جوانان و از همینگونه ، معیار درین مجلات به نسبت نشر مطالب آن تعیین شده بوده در یک چوکات محدود و مشخص چاپ میشوند ،

در قلمی وسایل مفاهمه طباعی ، رسالت نشریه ارتباط به مشخص آن میگردد که در واقع هر نشریه سعی مینماید در همین محور ، رسالت خود را به نواحسن انجام دهد.

مجله ماهانه حریت یک نشریه خاص سیاسی در مورد افغانستان ، از لحاظ شکل ، پستی مجله خیلی زیبا و دیزاین میگردد اما داخل صفحات مجله از کاغذ اخباری است که در شکل مجله هم تاثیر میگذارد ، مجلات معیاری غالباً با کاغذ نیم جلد دار سفید به نشر میرسند.

محتوای مجله حریت را مقالات سیاسی و تحلیل وقایع افغانستان تشکیل میدهد که برای خواننده دلچسپ و مورد علاقه میباشد. در شرایط فعلی افغانستان حریت بیانگر خوب وقایع افغانستان است و اما اگر مطالب دیگری هم در آن گنجانیده شود

شور

ممکن تیراژ را بلند ببرد جهت بهبود مجله تغییرات زیر در مجله آورده شود:

میز مدور که در آن اشخاص خبیر و اهل نظر دعوت میگردد و روی موضوع مشخص به تحلیل و مناقشه میپردازد. مصاحبه های اختصاصی و کوتاه با جوانب مختلف و اشخاص بانظرات متفاوت باز نمودن اقتراحات در جهت برنامه ریزی و عمران آینده افغانستان ، سیاست خارجی ، رفع تشنجات ، ایجاد وحدت و مشخص ساختن مواضع جناحهای درگیر. نشر اخبار جالب و کوتاه ، طنز ، شوخی ها و ظرافت های مطبوعاتی ، چاپ کارتون های سیاسی و عکسهای از جریانات سیاسی.

نشر اخبار سیاسی جهان بطور کوتاه و مختصر که گنجایش یکی دو صفحه را داشته باشد.

بناسبت دومین سال نشراتی مجله حریت بهترین تقنیتات خود را به کار کتان مجله بعرض میرسانم ، موفقیت شمارا در دوام و بهبود مجله خواهانم.

برادر محترم حامد:

الف: رسالت یک نشریه معیاری:

پاسخ عام باین سؤال ، همواره تقریباً این بوده که رسالت نشریه ای معیاری بر محور "ارتقاء سطح آگاهی جامعه" میچرخد که با توجه به شرایط کنونی جهان ، در مورد هر نشریه و جامعه ای نمیتواند مصداق داشته باشد.

باری ، در شرائطی همچون شرائط انقلاب و جامعه ما نیز که آماج هجوم وسیع و چند جانبه نظامی ، سیاسی و

فرهنگی دشمنان قرار داده شده ، رسالت یک نشریه معیاری اسلامی "ارتقاء سطح آگاهی جامعه" است.

حاملین این رسالت در قدم اول باید خود آگاه بتاریخ ، جغرافیه ، روابط اجتماعی ، سطح دانش و پیش ، نکات ضعف و قوت ، پوتانسلیهای خفته و پدید رفته ، دردها ، نارسائیه ، حساسیتها ، عقائد ، مقدسات ، پیروزیها ، شکستها ، باورداشتها و بصورت کلی ثقافت جامعه و کشور خود باشند.

رسالت مطبوعات در جامعه ما سنگینتر از سایر جوامع است. زیرا اگر در سایر جوامع رهبران سیاسی و فکری اکثر خود از پیششازان نهضت بیداری و رشد شعور سیاسی جامعه بشمار میروند و مطبوعات متعدد هم بپوازا و یا جلوتر از آنان درین مسیر تام بر میدارند ، جامعه ما ازین ملحوظ دستخوش یک فاجعه گردیده است.

در جامعه ما که چهره های زیادی بعنوان رهبران سیاسی و فکری شناخته شده اند کار مؤثری در جهت بیداری و رشد و تعالی سطح آگاهی و رشد سیاسی جامعه انجام نداده اند.

رهبرانی هر کدام بنویه خود و بیشتر از سلف باعث ایجاد اختلافات ، تعصبات ، کینه توزیها و حتی خونریزیها شده اند. آنانیکه در اوائل با نفی رهبری جهاد خود را شائسته و مستحق رهبری قام جامعه میخواندند ، در طول جهاد سیر قهقرائی و انحطاطی پیموده و اینک شعارهای راسیستی ، ناسیونالستی ، سکتارستی و پاروکالیستی سر میدهند.

بگوهای تاریخ باستانه حکمتیار که عمرش را وقف مبارزه در جبهات گوناگونی بر علیه دشمنان گوناگون و متعدد در مراحل مختلف حیات نهضت معاصر اسلامی در کشور ما نمود و افتخار کسب پیروزیهای تاریخی و شکست توطئه های دشمن که بتأیید و نصرت و عون ا... قادر عزیز در هم کوبنده ستمگران و کفار ، نصیب ملت مجاهد ما گردید ، در روی زمین بیشتر از هر کسی حاصل همت و مجاهدت حکمتیار است ، برهان ، سیف ،

میتوان ادعا کرد حداقل ده فیصد این روزنامه خوانان قادر به تحلیل وقایع نیز هستند؟

يك نشریه معیاری باید چگونه ای خواننده را تغذیه، فکری نموده باشد که اگر فردا به نشریه دسترسی هم نداشت، قادر به تحلیل اوضاع و احوال جامعه اش باشد؛ در مورد سرنوشت انقلاب و جامعه اش احتمالات و پیش بینیهائی داشته باشد؛ دارای آمادگی مقابله با خطرات و ناملایمات و جبهه گیریهای وسیع جدید و توانائی استفاده از فرصتهای بدست آمده در جهت تحقق اهداف و تکامل جامعه اش باشد.

۱۴ - نشریات ما بیشتر بذکر وقایع گذشته اکتفا میکنند. آنهم در حد تذکر اسامی بعضی از بازیگران حادثه، محل وقوع و تاریخ حادثه.

شکی نیست که گذشته "چراغیست فرا راه آینده" و برای اصلاح امور امروزی و داشتن آتیه ای بهتر از دیروز و امروز ناگزیر از بررسی و آگاهی از گذشته ایم. اما، نه اینکه هر چه میگوئیم از گذشته بگوئیم (یکی از نشریات جهادی چند ماه قبل، خبر آزادی شهر تیرینکوت را حدود يك سال پس از آزادی، بعنوان "خبر تازه ایکه لحظاتی قبل از چاپ نشریه واصل گردیده"، بچاپ رسانید.) و در مورد وقایع آینده بچند جمله کلیشه ای و سترنوتیپیک اکتفا نمائیم که "در شماره آینده با شاغلی زید مصاحبه خواهیم داشت یا "بزودی دشمن را درهم خواهیم کوبید" و یا اینکه بدون بررسی عوامل شکست دشمن و زمینه های پیروزی خود مژده دهیم که "سر انجام پیروزی از آن ماست."

۱۵ - شعار اینست که نشریه معیاری باید در خدمت جامعه و عوام باشد. بلی! باید باشد ولی باید دقت داشت که در خدمت عوام باشد نه اینکه عوامزده باشد. باید نبض جامعه را در دست داشته و مطلبی منتشر که اثرات سوء و ناگوار بر ذهن خواننده براجاگذارد. نباید دنباله رو عوام بود که اگر وجود سمبولیک فلان استاد مقدس مآب را دال بر اسلامی بودن این اداره یا آن حکومت دانستند، نشریه "معیاری" ما هم آترا اسلامی خوانده و حتی بخاطر اینکه

بزعم خودش توجه عوام را جلب کرده باشد مخالفت معقول و شرعی با آترا بغی بخواند.

۱۶ - وسائل ارتباط جمعی غرب که تحت نفوذ عمیق و انحصار وسیع صهیونزم بین الملل قرار دارند، برای کوبیدن و مخدوش کردن چهره انقلابیون و مسموم ساختن ذهن در مورد آنان، بصورت ناگهانی و وسیع تبلیغات براهی اندازند. اگر فرد یا دشمن مورد نظر آنها رهبری غیرمتنازع فیه در جامعه و دارای روابط حسنه ای با اینطرف هم باشد، سعی میکنند در قدم اول انتقادات نسبتاً خفیفی را متوجه او ساخته و برور این پروسه را تعقیب و توسیع مینمایند تا بتوانند در مورد او شکوک و شبهاتی در اذهان القاء کنند. آنگاه بصورت دقیق و مستمر ترور شخصیت او را با پخش اکاذیب، تهمتها و افتراءات آغاز می نمایند. یعنی بگونه ای عمل میکنند که اگر در آغاز پروسه شنونده یا خواننده ای انتقاد و یا عیب کوچکی را در مورد آن "شخص" نمی پذیرفت، امروز دروغ شاخدار را نیز در مورد او نه تنها بپذیرد بلکه پیش بینی نیز بکند!

وقتی به ترور شخصیت فردی از طریق وسائل ارتباط جمعی نائل آمدند، ترور فزیکوی دیگر هیچ کار ندارد، بلکه فشار دکمه اسلحه ایست و بس! و استعمار توانسته یکی از بزرگترین "مواع" را از سر راه خود بردارد. رهبر قهرمانی که دیروز بفرمانش ملت بیامیخت و انقلابها بپا میکرد، امروز اگر به فجیعترین وضعی ترور شود، در اثر تبلیغات دشمن، کسی اشکی برایش نخواهد ریخت بلکه شائسته چنین عقوبت و مکافاتش نیز خواهد خواند. سرکوبی خونین نهضت‌های اسلامی و ملی در آسیا و افریقا بالخصوص در سه دهه پس از جنگ جهانی دوم شاهد برین مدعاست. لذا، دشمن را بعضاً باید از راهی که آمده است، بیرون راند.

استفاده ازین شیوه در برخورد با دشمنان درجه دو الخ و ستون پنجم آنان میتواند فوق العاده مؤثر باشد.

اگر عده ای خائن ملی ایرا بنام "قهرمان ملی" یاد کنند چون مطبوعات غرب او را "قهرمان" خوانده است و بعلکس قهرمان ملی ایرا بنام "افراطی" یاد کنند که

حاکمیت صهیونزم را غیظ‌پذیر، نشان میدهد که نشریات وسائل ارتباط جمعی طرفین تا چه حدی مرفق بوده اند.

۱۷ - وجود نویسندگان متعدد به اهداف و آرمان نشریه: انتشار يك مجله معیاری و دارای رسالت مقدس ستیز با جهالتها، انحرافات و کجرویها از قلم بدستان و نویسندگان مزدبگیر مبتلا، بفقدان احساس و تعهد که بخاطر دریافت امتیاز و مزدکی قلم بدست گرفته، ساخته نیست.

با ورق زدن نشریه ای عنوان فوق العاده مهمی نوشته، یکی از نویسندگان شهر توجه ما را جلب کرده و تصمیم بخواندن آن میگیریم. هر چه بیشتر میرویم ارتباط مقاله با عنوان بیشتر فاصله مییابد. بالاخره به نقطه ای میرسیم که اصلاً نیدانیم مقاله از چه صحت میکند و با نگاهی بعنوان مقاله متعجب میشویم که چرا چیزی در تشریح، توضیح، توجیه و تبرییر آن در مقاله نخوانده ایم.

دلیلش اینست که مدیر نشریه عنوانی را به نویسنده سپرده که در تشریح و توجیه آن چیزی بنویسد. نویسنده قلم بدست گرفته و چیزهایی نوشته ولی از آنجائیکه خودش معتقد یا بدان بدرك آن عنوان نبوده، نمخواند در همان رابطه بنویسد یا استدلال نماید و اگر تبصره و مقاله طولی هم نوشته، یا در نظر داشت این فارمول که با افزودن هر کلمه به مقاله، پول بیشتری به حق الزحمه اش افزوده میشود.

آنچه يك نویسنده می نویسد باید قبل از همه خود از عمق وجدان و شعورش معتقد بآن باشد و بگفته زیبای برادری تلور افکار و انعکاس نه تنها شخصیت بلکه عقائد خودش باشد. نویسنده باید خود مصداق بارز منشآتش باشد تا بتواند راهی در ذهن خواننده و در نهایت جامعه بیابد. نشریات ما تقریباً همه در شهر محل زیست ناشرین و نویسندگان توزیع میگردد و بجاهای دور دست و نیازمند ارسال نمیشود تا اگر خواننده نتواند چیزی بیاموزد یا بپذیرد، لافلاقل شناخت قبلی از نویسنده باعث ایجاد شک و تردید او نسبت بنشریه نگردد.

قلاتی خان که خود در پاسخ سلام

حبیب الله «رفیع»:

حبیب الله «رفیع»

دحریت مجلی سرمحرر دروند وور بشارت صاحب متقابل سلامونه می ونی!

دحریت مجلی ددوهم خپرنی کال په اډه ستاسو پوښتنلیک راوړسید، مخکښی له مخکښی نوی نشراتی کال درته بختور او له بریالیتوبه ډک غواړم!

زما له نظره هره جامعې خپل معیارونه لری نو ځکه ښه معیاری خبرونه هم هغه گڼم چی د خپلی ټولنی معیارونه په پام کېږی و لری او دهغی په رڼا کېږی په خوږه ژبه ، صریحه لهجه او دواقعیتونو په نظر کېږی نیولو سره خپرونی وکړی او دخپلی ټولنی ملی گټی د نور هرچا تر گټو وړاندی و گڼی حریت مجله چی ترکومه گټایه ماته را رسیدلی او لوستی می ده ، په اکثر ومقالو کېږی یی د تحلیل ښه قوت ، منطق او آزاد فکری شته ، ژبه یی روانه ، صفا او صریحه ده خو ځینی داسی مقالی هم پکښی وی چی نه یوازی داچی زموږ په شرایطو برابرې نه ښکاری بلکه په نړیوالو سیاسي نورمونو کېږی هم نه شی ځاییدلای ، دغونی په توگه ما د «حریت» په یوه مقاله کېږی لوستی وو چی د افغانستان اداره کولو له پاره باید دنړیوال اسلامی غورځنگ د استازو یوه کمیټه جوړه شوی وای اویا هم جوړه شی، داسمه ده چی دداسی سپیڅلی غورځنگ تر منځ باید «همبستگي» وی خو ددی ډول «واپستگي» ځای ښایی په سیاسی قاموس کېږی ونه موندلای شو.

په هر حال دا یوه وړه یادونه وه ، د «حریت» د وروستیو گټو برخورد چی په وینو لرلی هیواد له روانو پېښو سره یی کوی قاطع ، د ملت د ملاتړ وړدی او د

ملت غږ پورته کوی، د «حریت» بشپړ مجبوریات او کامیابی په هله وی چی دروانو پېښو په اړوند د اتل او مومن ملت له غوښتنو او هیلو سره سمه روانه وی اود «حریت غږ» په واقعی معنی لوړو ساتی . په درنښت

محمد صدیق «پسرلی»
دجهاد په دوره کېږی گڼی مجلی په مختلفو سایزونو، مختلفو نومونو او

محمد صدیق «پسرلي»

مختلفو ډولونو خپری شوی، چی هره یوه یی زموږ په جهادی ثقافت یوه ارزښتناکه اضافه وه خو دحریت مجله علاوه په هغو صفاتو چی نوری مجلی یی لری له ادبی پلوه هم ښه غږی ده .

اتفاقاً تراوسه ایله د حریت دوه گڼی زما لاس ته راغلی دی چی(مشت نمونه خروار) نئ گڼم او د ستاینی وړ یی بولم، البته که ځینی یی مسئولیتنه مقالی نالوستلی وگټو نوره دمجلی ادبی سطحه ډیره لوړه او په زړه پوری ده ، زه په دی توگه له فرصته استفاده کوم او دحریت محترمو چلوونکو ته مبارکی ورکوم او لا ډیره کامیابی ورته غواړم .

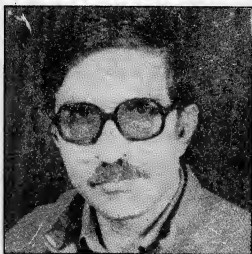
ستاسو محترمو پوښتنی ظاهراً ډیری لنډی وی خو هره پوښتنه یی ډیر مفصل ځوابونه غواړی چی عاجلاً زموږ له سوبی او هم له حوصلی اوچت دی مثل دی چی وایی: سلیمان زی که ښه مړونه وای خپلی وزی به یی میږی کړی وای، که مړیو ته واقعاً داچوته وای چی د یوی مجلی دکامیابی عوامل څه ښایان دی ترهڅله له مخه به مو خپلی خپرونی ډیری کامیابی کړی وای، بیا هم دومره د تجربی له مخی باید عرض کړم چی لومړی د چلوونکو

پرله پسې پاملرنه او وسواس غواړی ، دوهمه دغه لارده چی اوس تاسو نیولی ده یعنی له لوستو نکو څخه پوښتنه . په درنای . «پسرلی»

حکیم «تهیوال»

محترم وروړ بشارت صاحب السلام علیکم دحریت مجله می کله کله لاس ته راځی او په ډیر شوق ئی لولم. ځینی ډیر ښکلی مضامین او په خوږه ژبه لیکل شوی دی ځینی ډیر ښه تحلیلونه پکښی شته خو د وروستی گڼی سرمقاله می ډیره خوښه شوه ، شاید دا می پدی لحاظ خوښه شوی وی چی زه دمتعهدو ، رسالت لرونکو او تنظیمی لیکنو سره دومره ډیر جوړ نه یم ، خدای دی وکړی چی دا خبره په تاسو بده ونه لگی ، لاکن که مونږ غواړو چی زموږ لیکنی او نشرات افغانستان شمول وی او د مستضعفینو دپاره وی نو بیا تنظیمی چوکاټونه ډیر تنگ اومونږ بالاخره دپیکانکی وخواته بیانی.

زه داسی نه وایم چی لیکوال یا هنر مند

حکیم «تهیوال»

اویاهرڅوک یو رسالت نشی لرلای خو د اجتماعی گټو پر ښا باید و سنجول شی او هم د ملی گټو پر بناء او دا دواړه ډیر پراخه دی او د تنظیم چوکاټ ډیر محدود وی، پس دلیکوال رسالت دادی چی هغه هیڅ قسم محدودیت نشی منلای .

گران بشارت صاحب : زه خو دومره لیکوال نه یم او دا څو ټکی می ځکه ولیکل چی ستاسو خواش می پرځای کړی وی، که زما خبرو خوند در نکي نو ښه غواړم ، په اخر کی تاسو او ستاسو ملگرو ته د لوی خدای ته د زیاتی کامیابی ارزو کوم.

و په مینه حکیم تهیوال ،

يوه زياته برخه مضامين د خپل «ځان» د جوړولو په ځای د «جهان» دجوړولو په باره کی چاپېږي. څرنگه چی حريت يوه

انځور

ځانگړی سیاسي تگ لاره لری او مشخص سیاسي لوری، نو په دی بنا به خپلي نړیوالي اړیکي هم ساتي، خو زما په نظر دا برخه یی باید دومره درنه نه وی چی زموږ ټول ملی اوځونه تر اغیزی لاندی راوولی هغه هم په دی توگه چی «حريت» زموږ خلک د یو خاص سیاسي جریان او سیاسي لوری مجله وگڼي او دوی د خپلو ځانونو او خپلو ستونځو او خپل سیاسي او اجتماعي ژوند په ارتباط په هغی کی څه ونه مومی نو نتیجه به یی داسی وی چی بیا به خلک هغه ډیره کمه لولی او ستاسی دسیاسی هدف له پاره به هم پوره گټه نشی رسولای.

محمد زرین «انځور»:

دحريت سرمحرر محترم محمد نذیر «بشارت» صاحب:

سلامونه می و منی:

دحريت د خپریدنگ د لومړی کالیزی له امله درته خپلی مبارکی وړاندی کوم. زه فکر کوم که د ژورنالیستیکو او مطبوعاتی معیارونو په هکله د اوږدو مباحثو پر ځای په لنډیز سره ددغی پوښتنی په باب فکر وشی، چی یوه مجله ، جریده او یا بله موقوته خپرونه چی دکوم منظور له پاره خپریږی او په کومه ساحه کی نشرات کوی، دغه «منظور» یی ترکومه حده پوری تر سره

ځانگړی سیاسی تگ لاری لری. د ځنو مسلکی ادارو او یا سیاسی گوندونو د ارگانونو په حیث خپرونی کوی، خو سره له دی هم که ددغو خپرونو متصدیان او مسئولین غواړی چی ملی شهرت لاس ته راوړی باید ځینی معلوماتی او ذوقی مطالب هم خپاره کړی.

د یوی بڼی او معیاری خپرونی یوه عمده مشخصه داده چی ټولنیزی اوسپاسی پېښی او بدلونونه لوستونکو ته په خپله اصلی بڼه وړاندی کړی، خو خپرونه دا جواز لری چی د هیواد دځمکی تمامیت او ملی گټو په ارتباط ددښمنانو دپروپاگند په ځواب کی پروپاگند وکړی او ملت د هغوی په وړاندی را و پاروی او په دی توگه ددین، وطن او ملی وحدت ددښمنانو سازشونه اودسیسی رسوا او شنلوی کړی.

ه: یوه ښه معیاری خپرونه باید له هرڅه اول پوه، وارد اوزیار کښه کار کوونکی ولری او دهیواد دنامتو لیکوالو مرسته جلب کړی، د خپرونی په خپله ټاکلی نیتیه چاپیدل اود ویشلو انتظام هم د خپرونی د معیار په لوړولو کی رول لری.

دغه راز که ژورنالیزم د مبارزی او پرمختگ دنورو قوتونو په څنگ کی د یو اغیزمن او غښتلی ځواک په حیث وشنو نود یوی بڼی او معیاری خپرونی رسالت دادی چی د خلکو پراخه پرگنی د خپلو بنیادی حقوقو او آزادی د اخیستو په مبارزه او د ملی وحدت د ټینگیدو په لاره کی دیوی سالمی او باخبره ټولنی د جوړولو په مقصد رهبری کړی، نه داچی د یومستبد دولت او یا دکوم بل مستبد ځواک له پاره د ملت د مریی کولو په خاطر مغشوش کوونکی نظریات تبلیغ او خپاره کړی.

۲: زموږ د ټولنی د کلتوری ودی او د فکری او ټولنیزو ظروفو او شرایطو په پام کی لرلو سره ((حريت)) تر اوسه زموږ د مهاجرت د محیط دنورو سیاسی نشراتو په پرتله بڼی خپرونی کړی دی او دټولنی په فکری وده کی یی د یادوونی وړ قدمونه پورته کړی دی، خو سره له دی هم د مجلی

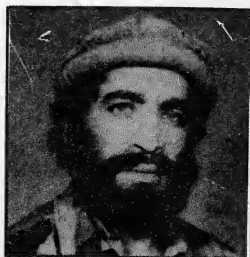
کړی دی او څومره لوستونکی یی لوستلو ته لیواله کړی دی؟ نو دهغی جریدی، ورځپاڼی او مجلی د کیفیت او نشراتی معیار په هکله بیا قضاوت کیدای شی، هره هغه خپرونه چی د خپلو نشراتو د اهدافو په ساحه کی مربوط کسان په زیات شمیر کی علاقمند کړی او دهغوی د فکری او ذوقی ودی په برخه کی لازمه مرسته وکړی، دغسی یوی خپرونی ته موږ په نسبی ډول بریالی مجله یا جریده او ورځپاڼه ویلای شو.

زما په نظر د «حريت» په باب هم تاسو په همدغسی یو چوکات کی ډیر ښه قضاوت اودخپلو نشراتو د لاسه کیدلو له پاره لا زیاتی هلی ځلی کولای شی.

که زه ووايم چی ما دحريت ټولی گڼی په دقت لوستی، نو دروغجن به شم، البته وخت په وخت می ځینی گڼی لوستی او یا می د ځینو گڼو ځینی مقالی لوستی دی، زه خپله له سیاسی او تبلیغاتی لیکنو او مقالو سره زیاته مینه نه لرم ، ښایی له ادبی اثارو سره زیاتی علاقمندی به پرما څه داسی کانه کړی وی، خو د حريت ځینی هغه گڼی چی ما لوستی دی، څو ټکی راته په کی زیات جوت ښکاره شوی دی، لومړی دا چی د حريت قطع او صحافت

ډیر ښکلی او د پوره پاملرنی وړ دی او دغه موضوع د مطبوعاتی کار په لړ کی زیات ارزښت لری، دغسی یوه مجله په ډیری آسانی سره لوستونکی ځانته جذبولی او د خپلو مطالبو لوستلو ته ور بللی شی، دویمه خبره داده چی دحريت زیاتره مطالب ډیر ژوندی، جالب او ژورنالیستیک تهیه کیري، دمجلی د مطالبو عناوین ، تصاویر او نور مطالب داسی جذاب ځای پر ځای کیري چی یو څوک یی که په لومړی نظر هم و گوری ، خامخا مجبوریري چی مینځ ته یی ور ننوځی او و گوری چی څه په کی لیکل شوی

د سپین غره دمورکو د اتل شهید جگتورن عبد الغنی خان په یاد

لښکر مات شی، دروس زور او به شی،
د سپین غره ناروی اوشیلی دمور
پوځیانو او شهیدانو ټانګونو له لاشو نه
څکی پاتی شی، د جګړې اتل په موسکا
د خپلې دستگاه له څنګه را پورته شی د
بری زیری یوله بله سره تیر او بیر شی
او دخوښیو په څپو کی هرڅوک همدغه
اتل ته ور تر غاړی وزی مبارکی
ورکوی، هرڅوک یی ستاینه کوی،

هرڅوک یی پیره ښکلوی... دهغه په
سترګو کی د خوښی نورځلیری خو په
څیره یی د حیا پرده راخوړه شی ورو
یی تر خوله ووزی!

ماخو څه فوق العاده کارنامه نه ده
تر سره کړی....

هوکی! هغه خپل ایمان تردی هم لوړ
بولی چی نن یی د روسانو یوګستری
قوی ته ماته ور کړی ده....

* * *

ددغی اودی ته ورته په لسګونو
مورکو اتل جگتورن عبد الغنی خان
دی، هغه عبد الغنی خان چی د سپین
غره ډیر ګرځونو او اوږی یی دحماسو
له کیسونه څکی دی.

جگتورن عبد الغنی خان په ۱۳۳۰
ه ش کال کی د سید کرم ولسوالی د
لوړ په کلی کی د غلام شاه کره
زېږیدلی خپله لومړنی زده کړه یی د
سید کرم په ولسوالی کی ترسره او په

کیږی، په ځمکه خوږیږی، هری خواته
لار باسی ځی چیرته د بری زیری
رسوی، چیرته د جهاد او قربانی د
لاریو پیغام رسوی، چیرته په ماتو
زړونو کی د امید ډیوی بلوی او چیرته
په سکوت شویو جوماتونو د آذان د
آزانګو دراغبرګیدو زیری کوی....

لوڅی او دودونه نور هم زیاتیري،
درنه چګره نوره هم درنه شی، دمورګونو
نڅا نوره هم گرمه شی، دمورګونو دنڅا
په منځ کی دتورو خوښیو او دودونو په
زړه کی یو.... تن خپلی B۱۲ دستگاه
ته ناست دی....

دځوان ترخولی دتکبیر له نغری
سره جوخت ددستګاه له خولی نه د اور
سکروټی والوزی او بیادشلمی پیری
دغروډیانو پر لښکرو اوریل شی....
دځوان دتکبیر هره ناره او ددستګاه
هره لمبه ډیری درشل ته ګام په ګام لاره
لنډوی او بالاخره دغروډیانو

د سپین غره په اوږو ودرلوڅو او دو دونو
پنډی ورځی چورلکونه خوری، ځمکه
لږزیږی، په ګرځونو کی د بمونو او
راکتونو ډنډوکار او درزهار دی هری
خواته مورګونه دی چی ناڅی، په هر لوی
د ځنګلن دسلګیو او ویشتلو زګیرویو
انګازی دی، او بیا په همدی گرمه مورکه
کی د تکبیر ملکوتی شعارونه دی چی
غرونه زنگوی.....

د سپین غره په لمن یوه نابرابره جګړه
ډیره په توندی سره روانه ده، یوی خواته
پر مختللی جنگی ماشین دی چی
مورګونه او روی چی اورونه او روی، چی
هستی سوځوی، خویلی خواته د احداو
بدر دغازیانو یادونه را ژوندی کوونکی
بنیادمان دی.

دلته! د سپین غره په لمن کی، دغه
نابرابره جګړه بالاخره داوج خطرناک پړاو
ته رسیږی.

په ځمکه اوریل دی، له اسمانه اور او
پولاد اوریري او بیا ددغه اورونو او
لوڅو په منځ کی ابراهیمیان دی چی
دخپل مولا پر عظمت شاهدی وایی.

الله اکبر الله اکبر

د الله اکبر دغه تکبیرونه د سپین غره
په کڅونو او ګرځونو کی راغبرګیږی
نور هم جګړی، نور هم مزوتیبه او
بلرګه کیږی د اسمان په لوری پورته

ظابط سليمان په لپچه دخپل شل ډزی شپیلی د کلا پر يوه برج ورسېځه کړې او په دری ډزو سره د خاموشی او چوپتیا پنډی پردی ټولی تار په تار شی.

همدغه دری ډزونه قوماندۀ ده ، همدغه دری گولی د کفر پر خلاف ددی ولس د قیام عمومی قوماندۀ ده ، او په حقیقت کی همدغه دری گولی وی چی د کرملن د واکمنی د پاشل کیدو او

هیڅ وی بندیز او جنجال پکی نه وی ، یو ځای ټول پښه نیولی شی، د لږ شیبی لپاره د پوښتنو غږونه دچوپتیا پردی و څیری خود « چوپ شی! » په قوماندۀ بیرته پر فضا سکوت واکمن شی، وروستی هدايات ټولو ته واورول شی، د شهید او ټپی دپېښیدو اشاری وټاکل شی، د بری او کامیابی نڅښی په گوته شی او بیا په چو په خوله ددعا نه وروسته وړاندی دغونډی په لمن کی د

لږ خپلی وړانگی بشپړی ور ټولی کړی دی، دمنگلو لویديځ غرونو سرونه لکه د وينو په دریاب کی ورغو په شوی وی ، د آسمان لمنی تکی سری دی، ته به وایی ددغه کاروان د لاری انځور دی او یا ددی ولس دراتلونکی برخلیک یو تصویر.

زمونږ قافله همغسی د هوارو غونډیو په غیږه کی پر سرک وړاندی مزل کوی، خوجی څومره وړاندی ځی هومره

گرنگونه چی حادثه ته انتظار وو

دابوهارون لیکنه:

وروستی برخه

ویجاړیدو اعلان و . دازمونږ د ولس دغوسی او قهر هغه اعلان و چی له تیرو څو میاشتو را هیسوی یی په زړه کی ساتلی و ، دا دهغه برمیال پاڅون پیل و چی ولسونه یی وړ سره واخستل او د آزادی او خپلواکی پر دهلیز یی ورننه وېستل . بالاخره دغه اسرافیلی شپیلی و پوکله شوه د جهاد دوران جوړوونکی تکبیر او چت شو ، د غزا ټوپک و چلیدۀ او په فضا کی یی انگازی خوری شوی.....

او بالاخره د مجاهد « ظابط سليمان » دشل ډزی ډزو پر دغه خاوره د کفر د واکمنی پر خلاف د احتجاج غږپورته کی دسترگو په رپ کی په فضا کی دنور شغلی او چتی شوی. لکه د آسمان ستوری چی ځمکی ته راکوز شوی وی د کلا له

لوی کلا په لوری ور خوځېږو. کلا د تیارو تر پر دو لاندی هیبتناکه غوندی پښکاری ، چوپتیا او سکوت خپل وروستی پړاوونه وهی نور نو د راتلونکی توپان او اوسنی خاموشی او سکوت تر منځ ډیر لږ واټن دی، نور ددی ولس په تاریخ یوه بله پاڼه اویدونکی ده، نور دلته یوبل دور پیلیږی او د تیر او نوی دور ترمنځ یوازی یوگام فاصله ده ، گوتی په ماشو نیول شوی او په شمیرلو گامونو وړاندی تگ دوام لری، هره لحظه دکلا دیوالونه د یوی توری هیولا په څیر لونډیږی ، نور هرڅه پوره دی چی یو نوی دور پیل شی یوازی یوی د تکبیر چیغی ته ضرورت دی ، یوازی یوی ماشی راکشولو ته ضرورت دی، او بالاخره دغه کمی هم پوره شی . زما ښی لاس ته دری گامه وړاندی

گونگوسی او خبری اتری ورکیږی، یوه مرموزه چوپتیا خوړیږی ، هسی چوپتیچی دتوپان د راتلو پیش خیمه وی او د توپانی راتلونکی پیغام ور کوی، د کاروان مخی ته یو دمنځنی ونی خاوند پاخه گامونه اخلی په ښی لاس یی دشل ډزی موټی کلک نیولی، شاته نه راگوری، خپله لاره لنډوی، له څو وړوکیلچونو تیریږو او بیا د یوه وړوکی کلی له منځه لاره باسو، نور نو یوازی دپښو ترپهار دی چی په فضا کی اوریدل کیږی، د تیارو پردی هم ورو ورو پېرېږی، او پاس د آسمان په سینه دستورو څراغونه هم شیبه په شیبه زیاتېږی ، د آسمان سینه ورو ورو یوه لوی ښار ته ورته کیږی، یوه لوی اوبنکلی ښارته ، چی دژوندله شوره ډک وی ، چی امن او آرامی پکی وی او

نور د تکبير غږونه نشته، چي لږ نور
خبر شو، نو په دې مو بلکل باور شي
چي همدا موږ يوازي پاتي يو، له ناکامه
بهرته په شاکيږو دا ارمان مو په زړه
بوچ شي چي سهار به په کلا کي گرځو
، کلا لا هماغسې د کفر د پريښو ترواک
لاندې ده اوس هم د ماشينگنو بارونه
چليږي او موږ نا اميده بيرته پر شا را
ستنيږو، شيبه په شيبه ددې احساس
کوو چي په لويه ستونزه کي لويديلي
يو، د يوې نابلدې سيمي په منځ کي او
د يوه نا پيژندوي چاپيريال په تل کي
يوازي پاتي يو، يوازي حاجي رحيمي
مولې او ډير د زړونو ډاډ دي، هغه په دې
سيمه کي بلد نه دی خو بلکل موږ دوو
نورو غوندې نابلد هم نه دی زموږ د
کاروان پته نشته، چي هغوي په کومه
ولاړل، موږ له يوه داسې حالت سره
مخامخ شوي يو چي سنجول شوي نه وئ نا
اشنا محيط، د شاوخوا کليو مرموز
غوندې وضعيت او د ملگروچا والي مو
په زړونو کي د ژوند د اميد ډيوې نږدې
گل کړي وي او همدغه حالت دی ته اې
ويستو چي ولسوالي ته تر ټولو نږدې د
لاري پر سر په ږومبي کلي ور ننوزو،
له يوه زلمي سره مخامخ کيږو هغه مو د
چاي لپاره کورته بيايي، ددغه سيمي يو
رواييتي کور دی، توره له دودونو ډکه
خونه په يوه کونج کي نغري دی چي اور
پکي بل دی، دودو وتلو لاره نشته د
کوټي يوه ديوال ته دوه وزگوري تړلي
دي، د زلمي مور د نغري ترڅنگ ناسته
ده، هغه موږ ته سترې مشي وايي، ورو
ورو مو د بېگانگي پردې لويږي او يوله
بله په خبرو را شو خو د خبرو په جريان
کي يو ځل بيا زموږ په زړونو کي د
اميد سپرغري ايرې ايرې شي، تر اوسه به
مو ځانونه ژوندي گڼل که نه خو نور موږ

ژوندي نه وو، موږ په خپلو پښو خپل
مرگ ته راغلي وو، ما خو همداسي
گهله ځکه چي موږ د خپل دښمن په
کور کي ناست وو، زموږ په مخکي د
يوه مليشايي مور ناسته وه، دهغه
چامور چي تيره شپه يې زموږ په
وړاندې په ولسوالي کي مورچل نيولي
و، خو دا بيا زما هسي وهم و، دی ته
مو پام نه دي چي موږ د يوې پښتنې
په کور کي ناست وو، هغې له يوې
خواد خپل زوی د سر دعا کوله له پلي
خوا يې پر موږيزه سوځيده او ډاډ او
تسل يې راکاوه، د همدغه اميد او
نااميدي په منځ کي دوی شپي سبا
شوي، دوی شپي چي له کلونو نه اوږدې
وي، له وهمونو ډکي له اميدونو تشي
او د ژوند له هوسونو نه يې برخې وي،
چي کله به ديخ جومات له ساړه غولي
نه په نيمه شپه پاڅيدو او د پاس لوی
په ونو پټ غره په غيږه کي به مو آرام
او راحت کوت او کله به بيا د غره له
غجنې ځمکي نه د لږ آرام لپاره بيرته پر
کلي را غبرگ شوو، په هغه کلي چي
ولسوالي ته په پنځه سوه مترې کي
پروټ و، په هغه کلي، چي دخواست د
سړک پر سر و او څو تنه يې د ولسوالي
ساتونکي وو، موږ به په همدغه کلي را
غبرگ شوو، خطرونو به کمين نيولي
و مرگونو به د هر کتليو تر شاپت پټوني
کاوه، هر ديوال او کوڅه به راته له
خطرو او ټکرو ډکه وه خو د خدای (ج)
په دې پراخ جهان کي به زموږ پيښه
بيا په همغو وه، په همغه له خطرونو
او مرگونو ډکو کوڅو او لارو.....

له دوو شپو وروسته مو د شليدلي
کاروان يو بل زلمي و موند، بس دهغه بيا
ليدل او موندلو وو او د ټولو مايوسيو
اوبی وسيو ځنځول، داځل له موږ نه

تښتيدلي خوښي معلم تاج محمد چي د
همدي ولسوالي او دکوم لنډ کلي
اوسيدونکي و بيرته راوستلی، دگړدي
مردی قد او ځواکمنومتو خاوند تاج
محمد هغه وخت موږ وليد چي نور مو
په زړونو کي دژوندی پاتي کيدو
وروستی ډيوې هم په سلگو وي. موږ
ته اوس يو دسيمې بلد بنيادم په لاس
راغلي و، د همدغو هسکو ټيټو
اوسيدونکي د همدغو گړنگونو شهباز او
د اسلامي تحريک يو مخلص سپاهی،
ځکه خو مو د هيلو بن يو ځل بيا
وغړيد، موږ د معلم صاحب تاج
محمد له موندلو سره سم په دې هم خبر
شو چي « ولسوالي » ته نور زموږ
موجوديت کوم پټ راز نه دی، په دې
خبره هغه وخت پوره باوري شوو چي
ماښام زموږ د تيرو دوو شپو تيږولو پر
ځايونو د مليشيانو اورونه بل وو.
خوموږ ته نور دا خبري ډيري بي
ارځښته وي، نور موږ پانده نه وو، چي
ددوست او دښمن تمیز ونشو کړای
گړنگ او پان و نشو ليدای، او د خطر
او سفر لاره سره پييله نه شو کړای.

زموږ درې کسيزه ډله اوس څلور
کسيزه شوه او دکاروان ساروان مو د
همدغې سيمي او همدغو گړنگونو او
کڅونو يوآشنا او بلدي زلمي و چي شل
ډزي يې په اوږه کي او په درنو گامونو
يې د ورکي قابلي په موندلو پسې د
مزل بسم الله وکړه.

کراره کراری شی ، زړه پوښونه او ټانگونه ټپ پر خپل ځای ولاړ پاتی شی. ترڅو شیبو پوری یوازې د مکې دټوپک غږونه په لری گڼگونو کی داسی راغبرگیږی لکه دا ټول غږونه او گڼنگونه چی له غازیانو ډک وی ، خو یو څو شیبی وروسته فضا یوځل داسی ډنډوکارپر سر واخلی چی ځمکه بنوړی، دټانگونومیلونه هم د غونډی په لوری را و گرځی ، د داشکو اویکا ماشیندارو گولی د ونو څانگی را ماتوی او گولی یی وړاندی تیریږی.....

په دی ډول ورو ورو جگړه توده شی، دټانگونو مخه یوازې په تشو ټوپکو ډب شی او هغوی زموږ د لوستودرسونو پر خلاف زموږ له تشو لاسونو نه په شاشی، ما ته یو ځل بیا د اسلام د غازیانو تیر داستانونه را یادیږی هغه ځوانان می سترگو ته و دریږی چی په مرگ به یی بیعتونه کول، هغه غازیان چی یوازې به د کفارو په منظمو صفونو ورنه وتل ، زما دا یقین لا پوخ شی چی دغه تاریخی داستانونه هسی له ځانه نه دی جوړ شوی او رښتیا دی، ماته معلومه شوه چی یو چل دچا په زړه د ایمان جذبی قبضه وکړه هغه ته بیا له مرگه ویره مفهوم نه لری، یوځل چی دچا عقیده سیخه شوه هغه بیا په مرگ کی هغه سرور غواړی چی نور یی په ژوند کی لټوی، ما په سترگو لیدل چی زاره او ځوانان به یو تریل دمخه کیدل ، دمرگ غیږی ته یی دځان د ورسولو مسابقه کوله، دگولیو باران د ونو څانگی ریلی خو لیدل می چی حکیم به تر احسان الله وړاندی ، ظابط عارف تر تورن غلام محی الدین او

سلیمان بیا تر نورو ټولو..... د مشر او کشر توپیر هم نه ؤ کمزوری توب او بوډا توب هم د پاتی کیدو او تم کیدو پلمه او جواز نه شو، نن بیا دلته د کفر او اسلام په نوم د جگړی میدان تود ؤ او هر چا په دی کی دځان خیر گانه چی تر نورو وړاندی وی ، د څه مادی انعام او اکرام خبره نه وه، د کومی چوکی او مقام تلوسه او هیله نه وه ، نه پوهیږم بی له دی به څه احساس ؤ چی د خدای(ج) پر دین ننگ ؤ او هر سری په همدغه ننگ د قربانی پر ډگر ددښمن گولیو ته خپل تندی سپر کړی ؤ.

مازیدیرگ مهال په فضا کی د الوتکو غږ اوچت شوا و لو شیبه وروسته یوه هلیکوپتر راښکاره شوه چی څرخونه یی تر سر تاوول لکه له غوسی نه چی کوټک تر سر تاووی، هلیکوپتر له څو دورو خپلو نه وروسته دری څلور بی هدفه بمونه و غورځول او چی بیا په دی هم ونه شوه د غازیانو د خوښی او سرور په تکبیرونو کی ددښمن ټانگونو مخ گرځولی ؤ او نور ډیر وړاندی ښکاریدل چی بیرته په راغلی لاره خوست ته تښتیدل

* * *

په راتلونکو ورځو کی پر شاو خوا ولس الوتکو بیا بمباری و کړی او نور ددی ولس هغه داستان پیل شوچی پل پر پل له ماقونو رنځونو ، رپونو ، ا ورونوویرونو او شهادتونو سره مل ؤ ، هغه داستان چی تراړیدی یی هم درلودی ، حماسی او ویاړني هم، هغه داستان چی دبیساری مظلومیت کیسی هم لری او دبی مثاله عظمت او شهامت حماسی هم .

په دغو غرونو او گڼنگونو کی

داسی کیسی او حادثی پیل شوی چی د انسان غونی یی په اوریدو زیږه شی، داسی فاجعی وزیږیدی چی دچنگیز او انگریز دستمونو داستانونه ور باندی هیر شول، او بیا د شهادت او میرانی داسی کارنامی هم ثبت شوی چی نه یوازې ددی ملت د سر لووی او خپلواکی سبب شوی بلکی د اسلامی امت د عظمت شمله ور باندی لوړه شوه ، اومومن افغان د یوه با شهامته مسلمان ، با غیرته انسان او د یوی خونړی معرکی اتل او قهرمان د تاریخ پاڼو ته راووت ډیر زر د جانی خپلو او موسی خپلو ولسوالی آزادی شوی او بیا..... دادی نن په هیواد کی د تیرو فاجعوعاملین د ولس د محاکمی انتظارباسی.

زموږ مجاهد ولس د بری پرستیج دریدلی دی، زموږ برمیال ملت اسلامی امت ته یو تاریخی ویاړ او عظمت ور بخښلی او زموږ هوډ یالیوغازیانو د تاریخ د ډیروسترو اتلاتو ویاړ خپل کړی دی.

نن زموږ مومن ملت د ځوارلس کلن اوږده جهاد او قربانی میوه تر لاسه کوی په دغو خوښیو کی د جهاد د هماغو لومړیو شپو ورځو زیات اتلان شته خو ډیرو نورو یی آرزوگانگی گورته هم ورسره ووی دی ، کاش چی ددغی ورځی ډیر ارماین نن تر تورو خاورو لاندی په ابدی خوب ویده دی.

کاشکی هغوی هم وای - چی نن یی د فتحی جشونه لمانځلی وای ، هغوی چی خرڅ شوی افغانستان یی بیرته گټلی. هغوی چی د وینو په تیلو یی دپاخون لاره رڼا وه او د وینو په سمندر کی یی اولس بالاخره د بری پر ساحل پیلې شو کاشکی چی هغوی هم ژوندی وای.....

«پای»

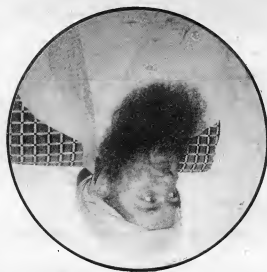
مذہبی اہل تشیع کے خلاف قتل و غارتگری

یہ سب کچھ "مذہبی اہل تشیع" کے خلاف کیا گیا ہے

یہ سب کچھ "مذہبی اہل تشیع" کے خلاف کیا گیا ہے

یہ سب کچھ "مذہبی اہل تشیع" کے خلاف کیا گیا ہے

نبوی ارشاد

مفلس څوڪ دی؟

رسول الله صلى الله عليه وسلم له خپلو اصحابو څخه پوښتنه وکړه ی ایا پوهیږئ چې رښتونی مفلس څوڪ دی؟ هغوی ځواب ورکړ چې یا رسول الله موږ خو مفلس هغه چاته وایو چې نه پیسی ولری او نه نوره څه شتمنی.

حضرت رسول اکرم (ص) هغوی ته و فرمایل چې زما په امت کی مفلس هغه څوڪ دی چې د قیامت په ورځ دخپلو لمونځونو ، روږو او زکاتونو سره د پروردگار په حضور کی ودیږي او له دی « عبادتونو » سره یی چاته ښکښلی کړی وی ، په چایی تور لگولی وی ، دچایی مال خوړلی وی ، څوڪ یی وژلی وی او څوڪ یی وهلی وی نو بیا دده عبادت « لمونځونو ، روږو ، زکاتونو » اجر په همغو مظلومانو وویشل شی ، چې کله یی په عبادت د مظلومانو پور ، پوره نشی نو دهغوی گناهونه پرده وړانبارشی او بیایی جهنم ته ورگوزار کړی.

« مسلم »

”وہم منہما من خیر من خیر“

[illegible]